

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

22 Ιουνίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3985

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/66006/2360

Έγκριση Κτιριοδομικού Κανονισμού.**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4067/2012 «Νέος Οικοδομικός Κανονισμός» (Α' 79) και ιδίως την παρ. 6 του άρθρου 28.

2. Τον ν. 4495/2017 «Έλεγχος και προστασία του Δομημένου Περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις» (Α' 167).

3. Τον ν. 4463/2017 «Μέτρα μείωσης του κόστους εγκατάστασης υψίρρυθμων ηλεκτρονικών επικοινωνιών - Εναρμόνιση της νομοθεσίας στην Οδηγία 2014/61/ΕΕ και άλλες διατάξεις» (Α' 42).

4. Τον ν. 4258/2014 Διαδικασία Οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα - ρυθμίσεις Πολεοδομικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις (Α' 94).

5. Το άρθρο 28 και την παρ. 11 του άρθρου 72 του ν. 4819/2021 «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων - Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές - πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις» (Α' 129, διόρθ. σφάλμ. Α' 171).

6. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

7. Τον ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).

8. Το π.δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (Α' 160).

9. Το π.δ. 70/2023 «Διορισμός Υπουργών» (Α' 121).

10. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561/7.12.2022 απόφαση «Αντικατάσταση της υπ' αρ.

52907/2009 υπουργικής απόφασης "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών (Β' 2621)"» (Β' 6213).

11. Την υπό στοιχεία οικ. 140055/13.01.2017 κοινή υπουργική απόφαση «Τεχνικές προδιαγραφές σύνταξης του περιεχομένου του φακέλου οριοθέτησης κατ' εφαρμογή της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του ν. 4258/2014 - Διευκρινίσεις για την εφαρμογή της διαδικασίας οριοθέτησης» (Β' 428).

12. Την υπό στοιχεία οικ. 41020/819/2012 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των τεχνικών προδιαγραφών για τα εσωτερικά δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τροποποίηση του άρθρου 30 (εσωτερικές ηλεκτρικές εγκαταστάσεις) του Κτιριοδομικού Κανονισμού» (Β' 2776).

13. Την υπό στοιχεία 39507/167/Φ.9.2/2016 κοινή υπουργική απόφαση «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην οδηγία 2014/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τους ανελκυστήρες και τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας για ανελκυστήρες.» (Β' 1047).

14. Την υπ' αρ. 101195/2021 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Γενικές και ειδικές απαιτήσεις για τις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις» (Β' 4654).

15. Το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133) και το γεγονός ότι από τις κανονιστικές διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Την έγκριση Κτιριοδομικού Κανονισμού, όπως αναδιαρθρώνεται στον ακόλουθο πίνακα σε πέντε ενότητες με επιμέρους άρθρα.

Ανά ενότητα περιέχονται υποχρεωτικοί νομοθετικοί κανόνες, οι οποίοι συμπληρώνονται από ή παραπέμπουν σε επιμέρους τεχνικούς κανονισμούς, εξειδικευμένες τεχνικές απαιτήσεις είτε άμεσα είτε με αναφορά σε ή με ενσωμάτωση περιεχομένου ενός προτύπου, μιας τεχνικής προδιαγραφής ή και ενός κώδικα πρακτικής. Οι ισχύοντες Ειδικοί Κανονισμοί κατισχύουν των γενικών διατάξεων του παρόντος κανονισμού.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α:	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	
	ΑΡΘΡΟ 1.	1: ΣΚΟΠΟΣ
		2: ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
		3: ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
		4: ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
	ΑΡΘΡΟ 2.	ΟΡΙΣΜΟΙ
ΕΝΟΤΗΤΑ Β:	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	
	ΑΡΘΡΟ 3.	ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΑΤΑ ΧΡΗΣΗ
	ΑΡΘΡΟ 4.	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
	ΑΡΘΡΟ 5.	1. ΑΣΦΑΛΕΙΑ
		2. ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ Ή ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
		3. ΑΝΤΟΧΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ Ή ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
		4. ΕΔΑΦΟΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΕΚΣΚΑΦΕΣ ΘΕΜΕΛΙΩΣΕΙΣ
		5. ΨΗΛΑ ΚΤΙΡΙΑ
	ΑΡΘΡΟ 6.	ΔΟΜΗΣΗ ΚΟΝΤΑ ΣΕ ΡΕΜΑΤΑ
	ΑΡΘΡΟ 7.	ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΥΨΟΣ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΟΣ ΟΓΚΟΣ
		1. ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΥΨΗ
		2. ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΥΨΗ
	ΑΡΘΡΟ 8.	ΤΟΙΧΟΙ, ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ
		1. ΤΟΙΧΟΙ
		2. ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ - ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ
		3. ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΙΧΩΝ ΚΑΙ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ
	ΑΡΘΡΟ 9.	ΤΟΙΧΟΙ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ - ΜΕΣΟΤΟΙΧΟΙ
	ΑΡΘΡΟ 10.	ΠΕΡΙΦΡΑΓΜΑΤΑ
	ΑΡΘΡΟ 11.	ΚΛΙΜΑΚΕΣ
	ΑΡΘΡΟ 12.	ΕΠΙΠΕΔΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΕΖΩΝ (ΡΑΜΠΕΣ)
	ΑΡΘΡΟ 13.	ΣΤΗΘΑΙΑ
	ΑΡΘΡΟ 14.	ΧΕΙΡΟΛΗΣΘΗΡΕΣ (ΚΟΥΠΙΑΣΤΕΣ)
	ΑΡΘΡΟ 15.	ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΟΜΒΡΙΩΝ
	ΑΡΘΡΟ 16.	ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΤΟΕΣ
	ΑΡΘΡΟ 17.	ΠΛΑΤΗ ΠΑΡΟΔΙΩΝ ΣΤΟΛΩΝ
	ΑΡΘΡΟ 18.	ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ
	ΑΡΘΡΟ 19.	ΦΥΤΕΥΣΗ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ
ΕΝΟΤΗΤΑ Γ:	ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΧΡΗΣΤΩΝ - ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	
	ΑΡΘΡΟ 20.	ΦΥΣΙΚΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ
	ΑΡΘΡΟ 21.	ΦΥΣΙΚΟΣ ΑΕΡΙΣΜΟΣ
	ΑΡΘΡΟ 22.	ΗΧΟΜΟΝΩΣΗ - ΗΧΟΥΡΥΠΑΝΣΗ
		1. ΣΤΟΧΟΣ
		2. ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΑΝΕΣΗΣ
		3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΑΝΕΣΗΣ

		4. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΗΧΟΜΟΝΩΣΗΣ - ΗΧΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
		5. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΑΝΕΣΗΣ
		6. ΜΕΤΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
		7. ΕΛΕΓΧΟΣ
	ΑΡΘΡΟ 23.	ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΑ
		1. ΓΕΝΙΚΑ
		2. ΥΠΟΧΡΕΟΙ
		3. ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
		4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ - ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΕΝΟΤΗΤΑ Δ:	ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	
	ΑΡΘΡΟ 24.	ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
	ΑΡΘΡΟ 25.	ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ
	ΑΡΘΡΟ 26.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ - Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
	ΑΡΘΡΟ 27.	ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
		1. ΓΕΝΙΚΑ
		2. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
		3. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΛΥΜΑΤΩΝ Ή ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
		4. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΟΜΒΡΙΩΝ
		5. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ ΜΕ ΝΕΡΟ
	ΑΡΘΡΟ 28.	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ
		1. ΓΕΝΙΚΑ
		2. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ
	ΑΡΘΡΟ 29.	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ - ΑΕΡΙΣΜΟΥ
		1. ΓΕΝΙΚΑ
		2. ΜΗΧΑΝΟΣΤΑΣΙΑ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ
		3. ΣΩΛΗΝΩΣΕΙΣ - ΑΕΡΑΓΩΓΟΙ
		4. ΘΟΡΥΒΟΣ - ΚΡΑΔΑΣΜΟΙ
	ΑΡΘΡΟ 30.	ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ
	ΑΡΘΡΟ 31.	ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
		1. ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΙΣΧΥΡΩΝ ΡΕΥΜΑΤΩΝ
		2. ΥΠΟΣΤΑΘΜΟΙ
		3. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ - ΑΣΘΕΝΩΝ ΡΕΥΜΑΤΩΝ
	ΑΡΘΡΟ 32.	ΑΛΕΞΙΚΕΡΑΥΝΑ
	ΑΡΘΡΟ 33.	ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΑ
	ΑΡΘΡΟ 34.	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ
ΕΝΟΤΗΤΑ Ε:	ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ- ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ - ΙΣΧΥΣ	
	ΑΡΘΡΟ 35.	ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

	ΑΡΘΡΟ 36.	ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ
	ΑΡΘΡΟ 37.	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
	ΑΡΘΡΟ 38.	ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
	ΑΡΘΡΟ 39.	ΙΣΧΥΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΑΡΘΡΟ 1

1.1. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του κανονισμού είναι η ρύθμιση της κατασκευής των δομικών έργων στο σύνολό τους και στα επί μέρους στοιχεία τους, έτσι ώστε να εξυπηρετούν τη χρήση για την οποία προορίζονται και σε κανονικές συνθήκες συντήρησης του έργου, για μια οικονομικώς αποδεκτή διάρκεια ζωής, να ικανοποιούν τις παρακάτω απαιτήσεις:

- Βελτίωση της άνεσης, της υγείας και της ασφάλειας των ενοίκων και των περιοίκων.
- Βελτίωση της ποιότητας, της ασφάλειας, της αντοχής, της αισθητικής, της λειτουργικότητας και της προσβασιμότητας των κτιρίων.
- Προστασία του περιβάλλοντος.
- Εξοικονόμηση ενέργειας
- Διευκόλυνση και προώθηση της επιστημονικής έρευνας στο χώρο των κατασκευών.
- Αύξηση της παραγωγικότητας στον τομέα της κατασκευής των κτιρίων.

1.2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Κάθε κτίριο και δομικό έργο πρέπει να παρασκευάζεται έτσι, ώστε να εξασφαλίζει:

- Την άνετη και ασφαλή εργασία, κυκλοφορία και παραμονή όσων εργάζονται σε αυτό ή το επισκέπτονται ή κατοικούν σε τμήμα του, κατά τη διάρκεια της κατασκευής του.
- Την ασφάλεια των ομόρων και γειτονικών κτιρίων ή δομικών έργων καθώς και των ενοίκων τους, από κινδύνους ζημιών που προέρχονται από αυτό κατά τη διάρκεια της κατασκευής ή της λειτουργίας του.
- Την άνετη, ασφαλή και υγιεινή παραμονή ανθρώπων ή ζώων σ' αυτό.
- Την ασφαλή αποθήκευση ή τοποθέτηση πραγμάτων σ' αυτό.
- Την ασφαλή λειτουργία μηχανημάτων και εξοπλισμού σ' αυτό.
- Την ασφαλή διέλευση του κοινού από τους κοινόχρηστους ή ακάλυπτους χώρους που συνορεύουν με αυτό.
- Την ασφαλή στάθμευση ή κυκλοφορία οχημάτων στους κοινόχρηστους χώρους που συνορεύουν με αυτό και στους ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου.

1.3. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού είναι η Υπηρεσία Δόμησης. Ο κανονισμός απευθύνεται στο σύνολο του τεχνικού κόσμου της χώρας και των υπηρεσιών που εμπλέκονται στην αδειοδότηση και κατασκευή των πάσης φύσης τεχνικών έργων.

1.4. ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

α. Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού έχουν εφαρμογή σε όλες τις περιοχές και τους οικισμούς της χώρας,

που βρίσκονται είτε εντός είτε εκτός των εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων.

β. Κατ' εξαίρεση δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 9, 10, 17 και 19 στις περιοχές που βρίσκονται εκτός των εγκεκριμένων σχεδίων πόλεως και του άρθρου 17 στους οικισμούς που δεν έχουν εγκεκριμένο σχέδιο πόλεως.

ΑΡΘΡΟ 2

ΟΡΙΣΜΟΙ

Κατά την εφαρμογή του παρόντος Κτιριοδομικού Κανονισμού ισχύουν οι κάτωθι ορισμοί:

1. Άμεσος φυσικός αερισμός χώρου: είναι ο φυσικός αερισμός που προέρχεται από ανοίγματα του χώρου, που επικοινωνούν αμέσως με το ύπαιθρο ή με ανοικτό ημιϋπαιθριο χώρο, χωρίς την παρεμβολή άλλου κλειστού χώρου.

2. Άμεσος φυσικός φωτισμός χώρου: είναι ο φυσικός φωτισμός που προέρχεται από ανοίγματα του χώρου, που επικοινωνούν αμέσως με το ύπαιθρο ή με ανοικτό ημιϋπαιθριο χώρο, χωρίς την παρεμβολή άλλου κλειστού χώρου.

3. Ανοίγματα χώρου κτιρίου: είναι το κενό που τυχόν υπάρχει στην οροφή του ανώτατου σε κάθε θέση ορόφου, καθώς και τα κενά όλων των τοίχων, τα οποία είτε παραμένουν ελεύθερα είτε κλείνουν με ανοιγόμενα ή σταθερά κουφώματα και χρησιμοποιούνται για επικοινωνία των χώρων μεταξύ τους ή με το ύπαιθρο ή για το φυσικό φωτισμό ή για τον αερισμό των χώρων κτιρίου ή για αποθήκευση ηλιακής θερμότητας.

4. Άτομο με αναπηρία/ΆμεΑ: είναι το άτομο με μακροχρόνιες σωματικές, πνευματικές, διανοητικές ή αισθητηριακές διαταραχές που κατά την αλληλεπίδρασή του με διάφορα εμπόδια, είναι δυνατόν να εμποδιστεί η πλήρης και αποτελεσματική συμμετοχή του στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους πολίτες.

5. Δομικό έργο: είναι κάθε είδους κατασκευή, ανεξάρτητα από τα υλικά και τον τρόπο κατασκευής της, που είναι σταθερά συνδεδεμένη με το έδαφος, δεν έχει δυνατότητα αυτοκίνησης και δεν μπορεί να ρυμουλκηθεί.

6. Ελεύθερο ύψος σε τυχόν σημείο του δαπέδου ορόφου ή χώρου κτιρίου είναι το μήκος της κατακόρυφης γραμμής μεταξύ του ανώτατου σημείου του τελειωμένου δαπέδου μέχρι το κατώτατο σημείο της τελειωμένης οροφής ή τυχόν ψευδοροφής.

7. Έμμεσος φυσικός αερισμός χώρου: είναι ο φυσικός αερισμός που προέρχεται από ανοίγματα προς άλλο χώρο του κτιρίου ή από διατάξεις φυσικού ελκυσμού.

8. Έμμεσος φυσικός φωτισμός χώρου: είναι ο φυσικός φωτισμός που φτάνει στο χώρο μέσω άλλου κλειστού χώρου του κτιρίου που έχει άμεσο φυσικό φωτισμό.

9. Εμποδιζόμενο άτομο: είναι εκτός από τα άτομα με αναπηρία και οι ηλικιωμένοι, τα μικρά παιδιά κάτω των 5 ετών, οι γυναίκες στα τελευταία στάδια εγκυμοσύνης, τα άτομα που πάσχουν από αρθρίτιδα, άσθμα και καρδιακά προβλήματα, τα άτομα που είναι εθισμένα σε ουσίες, τα άτομα που πάσχουν από μερική ή ολική απώλεια δυνατότητας επικοινωνίας, τα άτομα σε πανικό, κ.λπ.

10. Κέλυφος: είναι το σύνολο των δομικών στοιχείων και λειτουργικών εξαρτημάτων, το οποίο αποτελεί το φυσικό όριο μεταξύ εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος ενός δομικού έργου και διαμορφώνεται έτσι ώστε να εξασφαλίζονται συνθήκες άνεσης για τους χρήστες στο εσωτερικό τους.

11. Μικτό ύψος σε τυχόν σημείο του δαπέδου ορόφου ή χώρου κτιρίου είναι το μήκος της κατακόρυφης γραμμής μεταξύ του ανώτατου σημείου του τελειωμένου δαπέδου μέχρι το ανώτατο σημείο του τελειωμένου δαπέδου ή επικάλυψης δώματος πάνω από την οροφή του.

12. Όδευση: είναι η συντομότερη, συνεχής και χωρίς εμπόδια πορεία που ακολουθεί ένα άτομο για τη μετάβασή του από ένα σημείο σε ένα άλλο.

13. Όδευση διαφυγής: είναι η συνεχής και χωρίς εμπόδια πορεία για τη διαφυγή από οποιοδήποτε σημείο ενός κτιρίου προς ασφαλή, υπαίθριο συνήθως χώρο, σε περίπτωση πυρκαγιάς.

14. Πεζοδρόμιο ορίζεται το υπερυψωμένο ή μη έρρισμα αστικής οδού, που προορίζεται για τη συνεχή, ασφαλή και χωρίς εμπόδια κυκλοφορία των πεζών και των εμποδιζόμενων ατόμων.

15. Πληθυσμός κτιρίου, ορόφου ή χώρου ή δομικού έργου είναι ο μέγιστος αριθμός ατόμων που επιτρέπεται να βρίσκονται ταυτόχρονα μέσα στο κτίριο ή στον όροφο ή στο δομικό έργο.

16. Προκήπιο (ή πρασιά) είναι το τμήμα του οικοδομικού τετραγώνου που βρίσκεται μεταξύ της ρυμοτομικής και οικοδομικής γραμμής, όπως αυτές ορίζονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο.

17. Ρέμα: είναι οι φυσικές ή διευθετημένες διαμορφώσεις της επιφάνειας του εδάφους που είναι κύριοι αποδέκτες των υδάτων της επιφανειακής απορροής και διασφαλίζουν τη διόδυσή τους προς άλλους υδάτινους αποδέκτες σε χαμηλότερες στάθμες. Στην έννοια του υδατορέματος δεν περιλαμβάνονται τα εγγειοβελτιωτικά έργα, όπως αρδευτικές και αποστραγγιστικές τάφροι.

18. Τεχνητός αερισμός του κτιρίου ή χώρου: είναι ο αερισμός που προέρχεται από μηχανικές εγκαταστάσεις.

19. Φυσικός αερισμός κτιρίου ή χώρου: είναι ο αερισμός που προέρχεται από τα ανοίγματά του ή από διατάξεις φυσικού ελκυσμού χωρίς τη χρήση μηχανικών εγκαταστάσεων.

20. Φυσικός φωτισμός: είναι ο φωτισμός που προέρχεται από τον ήλιο.

21. Φύτευση: είναι οι χώροι πρασίνου των οικοπέδων/γηπέδων και των κτιρίων.

22. Χώροι κύριας και βοηθητικής χρήσης των κτιρίων. Χώροι κύριας χρήσης των κτιρίων είναι όσοι προορίζονται για την εξυπηρέτηση της βασικής χρήσης του κτιρίου και την παραμονή των χρηστών του σε αυτούς, όπως είναι σε κτίρια κατοικίας τα υπνοδωμάτια, οι χώροι διημέρευσης, οι κουζίνες, τα γραφεία. Οι χώροι κύριας χρήσης έχουν για τα κτίρια που κατασκευάζονται μετά την έναρξη ισχύος του ΝΟΚ ελεύθερο ύψος τουλάχιστον 2.50μ.

Χώροι βοηθητικής χρήσης είναι χώροι που δεν προορίζονται για την εξυπηρέτηση της βασικής χρήσης του κτιρίου και την παραμονή των χρηστών του σε αυτούς, όπως είναι χώροι κυκλοφορίας, διάδρομοι, προθάλαμοι,

κλιμακοστάσια, χώροι υγιεινής, μηχανοστάσια, αποθήκες, χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων, κτίρια παραμονής ζώων. Το ελεύθερο ύψος των χώρων βοηθητικής χρήσης είναι τουλάχιστον 2.20μ.

Χώροι βοηθητικής χρήσης είναι μεταξύ άλλων οι ακόλουθοι:

- οι χώροι των εγκαταστάσεων άθλησης, όπως είναι τα κολυμβητήρια, γυμναστήρια, σάουνες, και οι αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, που κατασκευάζονται στα κτίρια με χρήση προσωρινή διαμονή, όπως ορίζονται στον Άρθρο 3 παρ. 1 Β της παρούσας.

- οι χώροι φυλακίων, σε κτίρια (όπως ενδεικτικά αναφέρονται Υπουργεία, δικαστικά μέγαρα, σωφρονιστικά καταστήματα, κτίρια ξένων διπλωματικών αποστολών και διεθνών οργανισμών, κ.ά) για τα οποία επιβάλλεται η λήψη ιδιαίτερων μέτρων υψηλού βαθμού ασφαλείας, όπως προβλέπονται από τους ειδικούς κανονισμούς και προδιαγραφές που ισχύουν, για τον έλεγχο του κτιρίου και των εγκαταστάσεων των δικτύων εξυπηρέτησης του, μετά από πρόταση του αρμόδιου για τη λειτουργία του κτιρίου φορέα.

23. Χώρος υψηλού βαθμού κινδύνου: είναι χώρος κτιρίου ή δομικού έργου, τα περιεχόμενα του οποίου παρουσιάζουν μεγάλη αναφλεξιμότητα, ταχύτητα επιφανειακής εξάπλωσης της φλόγας και έκλυση θερμότητας ή παράγουν πολλά τοξικά καυσαέρια ή έχουν κίνδυνο έκρηξης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΑΡΘΡΟ 3

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΑΤΑ ΧΡΗΣΗ

1. Τα κτίρια ή τα τμήματά τους και τα δομικά έργα ταξινομούνται σύμφωνα με τη χρήση τους στις ακόλουθες κατηγορίες:

- A. Κατοικία
- B. Προσωρινή διαμονή.
- Γ. Συνάθροιση κοινού.
- Δ. Εκπαίδευση.
- Ε. Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια.
- Ζ. Σωφρονισμός

- Η. Εμπόριο
- Θ. Γραφεία
- Ι. Βιομηχανία - Βιοτεχνία
- Κ. Αποθήκευση

- Λ. Στάθμευση αυτοκινήτων και πρατήρια υγρών καυσίμων.

- M. Λοιπές χρήσεις.

1. Α. ΚΑΤΟΙΚΙΑ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων χρησιμοποιούνται για να παρέχουν στους ενοίκους τους χώρους κατάλληλους τουλάχιστο για ύπνο και σωματική υγιεινή και καθαριότητα, όπου οι ενοικοί τους διαμένουν μόνιμα ή εποχιακά.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν:

- Τα κτίρια τριών ή περισσότερων διαμερισμάτων.
- Οι μονοκατοικίες
- Οι διπλοκατοικίες.
- Τα κοινόβια.

1. Β. ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΜΟΝΗ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων χρησιμοποιούνται για να παρέχουν στους ενοίκους τους κατάλληλους χώρους για ύπνο και σωματική υγιεινή και καθαριότητα, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες κατοικίας, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας και σωφρονισμού.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- Τα ξενοδοχεία
- Οι ξενώνες
- Τα οικοτροφεία και οι κοιτώνες για υγιή άτομα ηλικίας έξι ετών ή μεγαλύτερης.

1. Γ. ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗ ΚΟΙΝΟΥ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων ή δομικά έργα ή υπαίθριοι χώροι που περιορίζονται από δομικά στοιχεία, χρησιμοποιούνται για τη συνάθροιση πενήντα τουλάχιστον ατόμων για κοινωνικές, οικονομικές, θρησκευτικές, επιστημονικές, εκπαιδευτικές, πολιτιστικές, ψυχαγωγικές ή αθλητικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες, καθώς επίσης και για αναμονή συγκοινωνιακών μέσων.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν, μεταξύ άλλων και:

- Οι χώροι συνεδρίων
- Οι μεγάλες αίθουσες διδασκαλίας.
- Οι χώροι εκθέσεων.
- Τα μουσεία
- Οι χώροι συναυλιών
- Οι αίθουσες δικαστηρίων
- Οι ναοί
- Οι χώροι αθλητικών συγκεντρώσεων.

Συγκεκριμένα στους χώρους αθλητικών συγκεντρώσεων οι αμιγώς αθλητικές δραστηριότητες πρέπει να καταλαμβάνουν τουλάχιστον το ποσοστό 65% των εγκαταστάσεων. Στο υπόλοιπο ποσοστό μπορεί να περιλαμβάνονται συνοδές χρήσεις των αθλητικών δραστηριοτήτων με τους αντίστοιχους κλειστούς διαδρόμους (π.χ. χώροι ΜΜΕ, χώροι αναψυχής και εστίασης της αθλητικής ομάδας, χώροι εκπαίδευσης, αθλητικοί ξενώνες, παιδότοπος, εκθεσιακοί χώροι κ.λπ.), καθώς και εμπορικές δραστηριότητες με τους αντίστοιχους κλειστούς διαδρόμους (π.χ. cafe, εστιατόρια, μαγειρεία, μπουτίκ αθλητικών ειδών, εμπορικά καταστήματα, συνεδριακό κέντρο, πολυκινηματογράφος, χώρος ψυχαγωγίας και αναψυχής κ.λπ.). Τόσο οι συνοδές χρήσεις όσο και οι εμπορικές δραστηριότητες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το ήμισυ του υπόλοιπου αυτού ποσοστού.

Τα στέγαστρα των γηπέδων θεωρούνται εξοπλισμός, εφόσον δεν δημιουργείται κλειστός χώρος κάτω από αυτά και ως εκ τούτου δεν προσμετρώνται στην κάλυψη και στο συντελεστή δόμησης του οικοπέδου.

- Τα θέατρα
- Οι κινηματογράφοι.
- Τα εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, καφεενεία.
- Τα κέντρα διασκέδασης.
- Οι αίθουσες πολλαπλών χρήσεων.
- Οι αίθουσες αναμονής επιβατών.
- Οι τράπεζες μικτού εμβαδού τουλάχιστον 70 m².

1. Δ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή

τμήματα κτιρίων χρησιμοποιούνται για τη συνάθροιση έξι μέχρι 49 ατόμων για διδασκαλία.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- Τα κτίρια της τριτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

- Τα φροντιστήρια.

- Τα νηπιαγωγεία.

1. Ε. ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων χρησιμοποιούνται για ιατρική πρόληψη, διάγνωση ή και θεραπεία, για περίθαλψη ατόμων ηλικιωμένων ή ασθενών ή μειωμένης πνευματικής ή σωματικής ικανότητας, για ύπνο και σωματική υγιεινή βρεφών και παιδιών ηλικίας μικρότερης των πέντε ετών.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- Τα νοσοκομεία
- Οι κλινικές
- Τα αγροτικά ιατρεία
- Οι υγειονομικοί σταθμοί
- Τα κέντρα υγείας
- Τα ψυχιατρεία
- Τα ιδρύματα ατόμων με ειδικές ανάγκες
- Τα ιδρύματα χρονίως πασχόντων
- Οι οίκοι ευγηρίας
- Τα βρεφοκομεία, βρεφικοί σταθμοί, παιδικοί σταθμοί
- Τα οικοτροφεία παιδιών ηλικίας μικρότερης των πέντε ετών

- Τα ιατρεία

Κατ'εξαιρέση, τα οδοντιατρεία και τα ιατρεία που δεν διαθέτουν νοσηλευτική κλίνη ούτε μονάδα εφαρμογής ισοτόπων ούτε ακτινολογικό εργαστήριο ούτε εγκαταστάσεις φυσιοθεραπείας ανήκουν στην κατηγορία Θ Γραφείων.

1. Ζ. ΣΩΦΡΟΝΙΣΜΟΣ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων χρησιμοποιούνται για κράτηση, σωφρονισμό ή έκτιση ποινών.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- Τα κρατητήρια
- Τα αναμορφωτήρια
- Οι φυλακές

1. Η. ΕΜΠΟΡΙΟ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων ή δομικά έργα χρησιμοποιούνται για την έκθεση ή και πώληση εμπορευμάτων, την περιποίηση ή καλλωπισμό ατόμων, την επιδιόρθωση ή άλλη επεξεργασία αγαθών, που δεν περιλαμβάνονται στην κατηγορία της βιομηχανίας - βιοτεχνίας. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- Τα εμπορικά κέντρα
- Οι αγορές και υπεραγορές
- Τα καταστήματα
- Τα φαρμακεία
- Τα κουρεία και κομμωτήρια
- Τα ινστιτούτα γυμναστικής
- Τα μικρά καταστήματα επιδιόρθωσης ρούχων και υποδημάτων

1. Θ. ΓΡΑΦΕΙΑ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων χρησιμοποιούνται για πνευματικές ή

διοικητικές δραστηριότητες δημόσιες ή ιδιωτικές ή για επιχειρηματικές δραστηριότητες, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στην κατηγορία εμπορίου.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- Τα γραφεία δημόσιων υπηρεσιών.
- Τα γραφεία τοπικής αυτοδιοίκησης
- Οι βιβλιοθήκες
- Τα γραφεία επιχειρήσεων
- Τα γραφεία ελεύθερων επαγγελματιών
- Οι τράπεζες μικτού εμβαδού μικρότερου των 70 m²

1. Ι. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων ή δομικά έργα στεγάζουν βιομηχανίες, βιοτεχνίες, εργαστήρια, παρασκευαστήρια, υπηρεσίες με σημαντικό ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- Τα εργοστάσια
- Τα διυλιστήρια
- Οι σταθμοί παραγωγής ενέργειας
- Οι βιοτεχνικές εγκαταστάσεις
- Τα συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων.

- Τα βαφεία

- Τα ξυλουργεία

- Τα εργαστήρια ερευνών και εκπαίδευσης

- Τα παρασκευαστήρια τροφίμων

- Τα καθαριστήρια

- Τα σιδερωτήρια

- Τα οργανωμένα πλυντήρια ρούχων

- Τα αυτοτελή κέντρα μηχανογράφησης.

1. Κ. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων ή δομικά έργα χρησιμοποιούνται για αποθήκευση αγαθών, φύλαξη αντικειμένων ή στέγαση ζώων.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- Οι γενικές αποθήκες
- Οι αγροτικές αποθήκες
- Τα λιμενικά υπόστεγα
- Οι αποθήκες καταστημάτων
- Οι αποθήκες μουσείων
- Οι στάβλοι, τα βουστάσια, τα χοιροστάσια, τα ορνιθοτροφεία

1.Λ. ΣΤΑΘΜΕΥΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΤΗΡΙΑ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων ή δομικά έργα χρησιμοποιούνται για τη στάθμευση αυτοκινήτων, δίκυκλων ή τρίκυκλων ή για πρατήρια υγρών καυσίμων, ή για πλυντήρια αυτοκινήτων.

1.Μ. ΛΟΙΠΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ:

1. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων ή δομικά έργα έχουν τέτοια χρήση, ώστε να μην μπορούν να ταξινομηθούν σε καμία από τις προηγούμενες κατηγορίες.

2. Η χρήση δεν αναφέρεται σε συγκροτήματα κτιρίων ή δομικών έργων και επομένων στα συγκροτήματα όπου τα επιμέρους κτίρια ή δομικά έργα απέχουν μεταξύ τους, το κάθε ένα κτίριο ή δομικό έργο χαρακτηρίζεται από

τη χρήση του, ανεξάρτητα από τα υπόλοιπα. Αυτό ισχύει και στις περιπτώσεις που συνδέονται μεταξύ τους με γέφυρα ή διάδρομο υπέργειο ή υπόγειο. Κτίριο ή δομικό έργο που έχει περισσότερες της μιας χρήσης χαρακτηρίζεται ως μικτής χρήσης. Στην περίπτωση αυτή κάθε τμήμα του χαρακτηρίζεται με τη δική του χρήση. Και υπάγεται στους αντίστοιχους κανονισμούς. Ειδικά στις περιπτώσεις που για τη λειτουργία ενός ενιαίου οργανισμού είναι απαραίτητο να συνυπάρχουν στο ίδιο κτίριο περισσότερες της μιας χρήσεις, για την εξυπηρέτηση αποκλειστικά της κύριας χρήσης, τότε το κτίριο μπορεί να χαρακτηριστεί συνολικά με τη χρήση που κυριαρχεί.

ΑΡΘΡΟ 4

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, ο πληθυσμός, ανάλογα με τη χρήση του χώρου, του κτιρίου ή του δομικού έργου, υπολογίζεται σύμφωνα με τα ακόλουθα:

1. Χρήση κατοικίας (κατηγορία Α)

Ένα άτομο ανά 18 m² μικτού εμβαδού.

2. Χρήση προσωρινής διαμονής (κατηγορία Β)

Ένα άτομο ανά 18m² μικτού εμβαδού.

3. Χρήση συνάθροισης κοινού (κατηγορία Γ)

3.1. Σε χώρους χωρίς σταθερά καθίσματα:

3.1.1. Σε αίθουσες συνεδριάσεων, χώρους εκθέσεων, μουσεία, γυμναστήρια, εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, καφεενεία και σε συναφείς προς τα προηγούμενα χώρους, ένα άτομο ανά 1.40 m² καθαρού εμβαδού δαπέδου.

3.1.2. Σε χώρους αμφιθεάτρων, συναυλιών, αθλητικών συγκεντρώσεων, σε αίθουσες διδασκαλίας, σε θέατρα, κινηματογράφους, αίθουσες δικαστηρίων, ναούς, κέντρα διασκέδσεων και σε συναφείς προς τα προηγούμενα χώρους, ένα άτομο ανά 0.65 m² καθαρού εμβαδού δαπέδου.

3.1.3. Σε χώρους αναμονής και γενικότερα σε χώρους συνάθροισης όρθιων ατόμων, ένα άτομο ανά 0.30 m² καθαρού εμβαδού δαπέδου.

3.2. Σε χώρους με σταθερά καθίσματα:

3.2.1. Με ατομικά καθίσματα ένα άτομο ανά κάθισμα.

3.2.2. Με συνεχή καθίσματα, όπως σταθεροί πάγκοι, κερκίδες, ένα άτομο ανά 0.45 m μήκους του καθίσματος.

3.3. Στις περιπτώσεις που από άλλες διατάξεις επιτρέπεται η συνάθροιση σε ένα χώρο μεγαλύτερου αριθμού ατόμων από τον αριθμό που προκύπτει από τις παραγράφους 3.1 και 3.2. του παρόντος άρθρου, ο πληθυσμός είναι ίσος με το μεγαλύτερο αυτό αριθμό ατόμων.

3.4. Σε θέατρα, κινηματογράφους, κέντρα διασκέδωσης και συναφείς χώρους συνάθροισης κοινού, όπου εισέρχονται άτομα στο κτίριο σε χρόνο που δεν υπάρχουν διαθέσιμες θέσεις γι' αυτά, αλλά τους επιτρέπεται να περιμένουν σε προθαλάμους ή άλλους χώρους αναμονής μέχρι να υπάρξουν θέσεις, υπολογίζεται το άθροισμα του πληθυσμού των αιθουσών συνάθροισης και των χωρών αναμονής.

4. Χρήση εκπαίδευσης (κατηγορία Δ)

4.1. Στις αίθουσες διδασκαλίας, ένα άτομο ανά 1.5 m² εμβαδού δαπέδου αίθουσας.

4.2. Σε αίθουσες διδασκαλίας με σταθερά καθίσματα ο πληθυσμός είναι ίσος προς τον αριθμό των καθισμάτων,

αλλά πάντως σε καμία περίπτωση μικρότερος από αυτόν που προκύπτει με βάση την αναλογία ενός ατόμου ανά 1.5 m² εμβαδού δαπέδου αίθουσας.

4.3. Σε εργαστήρια, συνεργεία και παρόμοιους χώρους εκπαίδευσης, ο πληθυσμός είναι ίσος με τις προβλεπόμενες θέσεις εργασίας, αλλά πάντως σε καμία περίπτωση μικρότερος από αυτόν που προκύπτει με βάση την αναλογία ενός ατόμου ανά 4.50 m² εμβαδού δαπέδου αίθουσας.

4.4. Για όλους τους υπόλοιπους χώρους υπολογίζεται ένα άτομο ανά 6 m² εμβαδού δαπέδου αίθουσας.

4.5 Στην περίπτωση μεμονωμένων αιθουσών διδασκαλίας, γυμναστηρίων ή εστιατορίων, που χρησιμοποιούνται για συνάθροιση 50 ή περισσότερων ατόμων, υπολογίζεται ο αριθμός των ατόμων σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

5. Χρήση υγείας και κοινωνικής πρόνοιας (κατηγορία Ε)

5.1. Στις νοσηλευτικές μονάδες και στις μονάδες διαμονής μη αυτοεξυπηρετούμενων ατόμων, ένα άτομο ανά 11 m² μικτού εμβαδού.

5.2. Στα υπόλοιπα τμήματα, ένα άτομο ανά 22 m² μικτού εμβαδού.

6. Χρήση σωφρονισμού (κατηγορία Ζ)

Ο πληθυσμός είναι ίσος με το άθροισμα του μέγιστου προβλεπόμενου αριθμού κρατούμενων, του μέγιστου αριθμού εργαζομένων, που προβλέπεται να βρίσκονται σε κανονικές συνθήκες οποιαδήποτε ώρα και ημέρα στο κτίριο ή τμήμα του κτιρίου και του μέγιστου αριθμού επισκεπτών που προβλέπεται από τον κανονισμό κάθε κτιρίου ή τμήματος κτιρίου με χρήση σωφρονισμού.

7. Χρήση εμπορίου (κατηγορία Η)

7.1. Στους χώρους πωλήσεων που βρίσκονται στο ισόγειο, ένα άτομο ανά 3 m² μικτού εμβαδού.

7.2. Στους χώρους πωλήσεων που βρίσκονται σε οποιοδήποτε όροφο άνω του ισογείου, ένα άτομο ανά 6 m² μικτού εμβαδού.

7.3 Στους χώρους εμπορίου που χρησιμοποιούνται για γραφεία, ένα άτομο ανά 10 m² μικτού εμβαδού.

7.4. Στους χώρους εμπορίου που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση, παραλαβή και αποστολή εμπορευμάτων, όπου δεν επιτρέπεται η πρόσβαση κοινού, ένα άτομο ανά 30 m² μικτού εμβαδού.

8. Χρήση γραφείων (κατηγορία Θ)

Ένα άτομο ανά 9 m² μικτού εμβαδού.

9. Χρήση βιομηχανίας - βιοτεχνίας (κατηγορία Ι)

Ένα άτομο ανά 10 m² μικτού εμβαδού. Κατ' εξαίρεση, σε κτίρια και δομικά έργα που από το σχεδιασμό τους είναι κατάλληλα μόνο για συγκεκριμένες προκαθορισμένες λειτουργίες, οι οποίες χαρακτηρίζονται από μικρή αναλογία πληθυσμού προς το εμβαδόν τους, ενώ μεγάλο μέρος του εμβαδού τους καταλαμβάνεται από εξοπλισμό ως πληθυσμός υπολογίζεται ο μέγιστος αριθμός ατόμων, που χρησιμοποιούν το χώρο σε οποιοδήποτε πιθανές συνθήκες λειτουργίας.

10. Χρήση αποθήκευσης (κατηγορία Κ)

Ένα άτομο ανά 50 m² μικτού εμβαδού.

11. Χρήση στάθμευσης αυτοκινήτων και πρατηρίων υγρών καυσίμων (κατηγορία Λ)

Ένα άτομο ανά 50 m² μικτού εμβαδού.

ΑΡΘΡΟ 5

1. ΑΣΦΑΛΕΙΑ

1.1. Ασφάλεια κατά την κατασκευή.

1.1.1. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής, για υγιεινή, άνετη και ασφαλή εργασία των εργαζομένων στην κατασκευή του κτιρίου ή του δομικού έργου, για την ασφαλή παραμονή επισκεπτών, για ασφαλή διέλευση ανθρώπων και οχημάτων, απ' τους κοινόχρηστους και ακάλυπτους χώρους που συνορεύουν με αυτό και για την ασφάλεια των γειτονικών κτιρίων ή δομικών έργων, απαιτείται:

1.1.1.1. Ο χώρος εργασίας και εναποθήκευσης των υλικών να περιφράσσεται έτσι ώστε να ελέγχεται η είσοδος στο χώρο αυτό.

1.1.1.2. Να λαμβάνονται μέτρα για τα υλικά που αποθηκεύονται πρόχειρα στο έργο μέχρι να χρησιμοποιηθούν ή να απομακρυνθούν. Τα μέτρα αυτά πρέπει να εξασφαλίζουν τα υλικά από ανατροπή τους, θραύση, πυρκαγιά όταν είναι εύφλεκτα, πτώση από ψηλά σημεία, παρεμπόδιση της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων κ.λπ.

1.1.1.3. Η σειρά των εργασιών πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να μην δημιουργούνται κίνδυνοι ζημιών στο κτίριο ή το δομικό έργο, στο σύνολό του και σε κάθε δομικό στοιχείο του, που παραμένει ημιτελές όταν διακόπτεται ή σταματάει προσωρινά η εργασία.

1.1.1.4. Να λαμβάνονται μέτρα για την κατασκευή των πρόχειρων έργων και εγκαταστάσεων ώστε να εξασφαλίζονται η προσωρινή στήριξη ημιτελών κατασκευών, η κίνηση των εργαζομένων, η μεταφορά των υλικών στον τόπο χρησιμοποίησής τους και η απομάκρυνση των άχρηστων από αυτά.

1.1.1.5. Να εφαρμόζονται ειδικοί κανονισμοί που ισχύουν και όπου δεν υπάρχουν κανονισμοί, τα μέτρα που υπαγορεύονται από την εμπειρία και την επιστημονική κατάρτιση του υπεύθυνου τεχνικού.

1.2. Ασφάλεια κατά τη λειτουργία.

Για την εξασφάλιση των όρων της παρ. 1 απαιτείται:

1.2.1. Το κτίριο ή δομικό έργο και κάθε δομικό στοιχείο ή εγκατάσταση που περιλαμβάνεται σ' αυτό να μην επηρεάζονται ή να επηρεάζονται από γειτονικά κτίρια ή δομικά έργα, δομικά στοιχεία ή εγκαταστάσεις. Όπως πχ.: Να μην προσθέτουν ούτε να δέχονται φορτία από τα γειτονικά κτίρια ή δομικά έργα. Να μην επηρεάζουν το έδαφος θεμελίωσης των γειτονικών κτιρίων ή δομικών έργων, ούτε να δέχονται από αυτά επιρροές τέτοιες, ώστε να μεταβάλλουν τα τεχνικά χαρακτηριστικά του εδάφους θεμελίωσης κ.λπ.

1.2.2. Το κτίριο ή δομικό έργο να μη δημιουργεί κατά τη λειτουργία του κίνδυνο για τη ζωή των πεζών συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία/εμποδιζόμενων ατόμων, που διέρχονται από τους κοινόχρηστους ή ακάλυπτους χώρους που συνορεύουν με αυτό και να μην παραβιάζει την ασφάλεια των οχημάτων, που σταθμεύουν ή κυκλοφορούν στους χώρους αυτούς.

Ειδικότερες απαιτήσεις μπορεί να καθορίζονται από ειδικούς κανονισμούς για τμήματα του κτιρίου ή δομικού έργου που συνορεύουν με κοινόχρηστους χώρους οι οποίοι έχουν ιδιαίτερη σημασία για τη διέλευση ανθρώπων, στις περιπτώσεις εκτάκτων περιστατικών, όπως σεισμού ή πυρκαγιάς.

2. ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ Ή ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Η συνεχής συντήρηση του κτιρίου ή δομικού έργου, είναι υποχρεωτική για τους ιδιοκτήτες.

Για την υλοποίηση όλων των προαναφερόμενων μέτρων εφαρμόζονται οι ειδικοί κανονισμοί που ισχύουν, τόσο για τη μελέτη όσο και για την κατασκευή.

3. ΑΝΤΟΧΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ Ή ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Για την εξασφάλιση της αντοχής των κτιρίων ή δομικών έργων, απαιτείται:

3.1. Τα κτίρια, τα τμήματα και οι χώροι τους, τα δομικά έργα και κάθε δομικό στοιχείο ή εγκατάσταση που περιλαμβάνεται ή ενσωματώνεται σ' αυτά πρέπει να φέρουν και να μεταφέρουν στο έδαφος τα κάθε είδους φορτία καθώς και τις επιρροές που επενεργούν συνήθως (ίδια βάρη, ωφέλιμα φορτία, χιόνι κ.λπ.) ή εκτάκτως (σεισμικές δυνάμεις, ανεμοπίεση, πυρκαγιές κ.λπ.). Με ειδικούς κανονισμούς καθορίζονται ο βαθμός ασφάλειας και άνεσης ή αντοχής σε ζημιές, ανάλογα με τη χρήση του κτιρίου του χώρου ή του δομικού έργου, τις συνθήκες του περιβάλλοντος και την πηγή του κινδύνου.

3.2. Το κτίριο ή δομικό έργο να μπορεί να αναλάβει τα φορτία που προβλέπονται από τους γενικούς και ειδικούς κανονισμούς ανάλογα με τη χρήση του και να τα μεταβιβάζει ασφαλώς στο έδαφος με τον φέροντα οργανισμό. Η μεταβίβαση αυτή των φορτίων πρέπει να γίνεται έτσι, ώστε τα επιμέρους φέροντα στοιχεία να μην επιβαρύνονται περισσότερο από όσο τυχόν επιτρέπουν οι ειδικοί ισχύοντες κανονισμοί.

3.3. Δομικά στοιχεία που δεν ανήκουν στον φέροντα οργανισμό, αλλά επηρεάζονται από τη συμπεριφορά του κατά την ανάληψη φορτίων ή αναλαμβάνουν φορτία που προέρχονται από τη χρήση του κτιρίου ή δομικού έργου, πρέπει επίσης να μην επιβαρύνονται σε βαθμό που δυσχεραίνεται η λειτουργία του (παραμονή, εργασία κ.λπ.). Ειδικοί κανονισμοί ή τεχνικές οδηγίες μπορεί να προσδιορίζουν τον τρόπο κατασκευής των δομικών αυτών στοιχείων.

3.4. Οι μελέτες και οι κατασκευές πρέπει να είναι σύμφωνες με τους ειδικούς κανονισμούς που ισχύουν για αυτές.

3.5. Τα χρησιμοποιούμενα υλικά πρέπει να είναι κατάλληλα. Η καταλληλότητα των υλικών προσδιορίζεται από τις τυχόν υπάρχουσες προδιαγραφές ή πρότυπα και από την εμπειρία των αρμοδίων τεχνικών που μελετούν ή επιβλέπουν την κατασκευή των κτιρίων ή δομικών έργων.

3.6. Εκτός από τις φορτίσεις που προκύπτουν από τη συνήθη χρήση, τα κτίρια ή δομικά έργα πρέπει να αντέχουν και σε καταπονήσεις που επιβάλλονται από έκτακτα περιστατικά, όπως σεισμοί, πυρκαγιές, θεομηνίες κ.λπ. Ο βαθμός των ανεκτών βλαβών κατά περίπτωση προσδιορίζεται στους σχετικούς κανονισμούς.

3.7. Σε περίπτωση ανέγερσης νέου κτιρίου τηρείται απόσταση από γειτονικά (διπλανά) κτίρια (του ιδίου ή των όμορων οικοπέδων), τέτοια ώστε αυτό να μη δέχεται ή να μεταβιβάζει φορτία σε κτίρια, που υπάρχουν ή που πρόκειται να ανεγερθούν. Ο χώρος μεταξύ των κτιρίων αποτελεί σεισμικό αρμό, όταν κατασκευάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των ισχυόντων ελληνικών αντισεισμικών κανονισμών.

Για τον σεισμικό αρμό ισχύουν οι ακόλουθες διατάξεις:

α) Ο σεισμικός αρμός δεν πρέπει να δημιουργεί προβλήματα λειτουργικότητας, μονώσεων, υγιεινής, στατικής επάρκειας και δουλείας ως προς την διαμόρφωση του στατικού φορέα, των γειτονικών κτιρίων ιδίως όταν αυτά ανήκουν σε άλλους ιδιοκτήτες.

β) Ο σεισμικός αρμός δεν είναι υποχρεωτικός σε περιπτώσεις προσθηκών καθ' ύψος, σε κτίρια νομίμως υφιστάμενα, όπως αυτά ορίζονται στο Άρθρο 23 του ΝΟΚ.

γ) Στην περίπτωση φέρουσας μεσοτοιχίας εφαρμόζεται ο σεισμικός αρμός μετά τη στέψη του μεσότοιχου. Καθ' όλο το ύψος του μεσότοιχου, η κατασκευή σεισμικού αρμού πλήρους διαχωρισμού είναι προαιρετική.

δ) Όταν υπάρχει κτίριο στο όριο όμορων οικοπέδων, το ελάχιστο εύρος του σεισμικού αρμού υπολογίζεται για την σεισμική μετακίνηση και των δύο κτιρίων, όπως ορίζεται από τους ισχύοντες ελληνικούς αντισεισμικούς κανονισμούς και διαμορφώνεται εξ ολοκλήρου στο οικόπεδο του νέου κτιρίου. Σε καμία περίπτωση η απόσταση του νέου κτιρίου από το όριο των ομόρων οικοπέδων δεν πρέπει να είναι μικρότερη από το εύρος (Δν), όπου (Δν) είναι η μέγιστη σεισμική μετακίνηση του νέου κτιρίου.

ε) Όταν δεν υπάρχει κτίριο στο όριο των ομόρων οικοπέδων το νέο κτίριο απέχει από το όριο απόσταση τουλάχιστον ίση με το εύρος (Δν) της μέγιστης σεισμικής μετακίνησής του.

στ) Στην περίπτωση ύπαρξης διηρημένων ιδιοκτησιών σε κοινό οικόπεδο, τηρούνται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου, ως εάν τα κτίρια να βρίσκονται σε διαφορετικά οικόπεδα.

ζ) Οι τοίχοι εκατέρωθεν του σεισμικού αρμού θεωρούνται εξωτερικοί τοίχοι των κτιρίων και κατασκευάζονται έτσι ώστε να πληροί, ο καθ' ένας απ' αυτούς σαν ανεξάρτητος τοίχος συμπεριλαμβανομένου του κενού χώρου του σεισμικού αρμού, τις διατάξεις που αφορούν τη θερμομόνωση, πυροπροστασία και ηχομόνωση.

η) Με δαπάνες και επιμέλεια του τελευταίου οικοδομούντος το κενό μεταξύ των κτιρίων, φράσσεται απ' όλες τις πλευρές με υλικά μικρότερης αντοχής από αυτά του φέροντα οργανισμού των κτιρίων, και λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα μέτρα ώστε να αποφεύγονται ρύπανση, μετάδοση υγρασίας ή άλλες οχλήσεις.

3.8. Σε περίπτωση καταπονήσεων από σεισμό, εκτός από τη μεταβίβαση φορτίων, όπως προβλέπεται στην παρ. 1.2 ο φέρων οργανισμός πρέπει να είναι ικανός να παραλάβει και τα φορτία που προέρχονται από μετακινήσεις του εδάφους θεμελίωσης.

3.9. Η μελέτη της αντοχής των κτιρίων ή δομικών έργων, ο τρόπος κατασκευής των φερόντων και μη δομικών στοιχείων τους, το είδος και η ποιότητα των υλικών που χρησιμοποιούνται, προσδιορίζονται από ειδικούς κανονισμούς, προδιαγραφές, πρότυπα ή τεχνικές οδηγίες που έχουν εκδοθεί ή εκδίδονται από αρμόδια όργανα ή φορείς ή εφόσον δεν υπάρχουν βασίζονται στην επιστημονική γνώση και εμπειρία των υπεύθυνων μηχανικών ή τεχνικών. Σε κάθε περίπτωση όμως, ο σχεδιασμός και η επιλογή των υλικών λαμβάνουν υπόψη τις ισχύουσες απαιτήσεις και ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής.

4. ΕΔΑΦΟΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΕΚΣΚΑΦΕΣ ΘΕΜΕΛΙΩΣΕΙΣ

4.1. Εδαφοτεχνικά στοιχεία.

Η εκπόνηση των μελετών και η εκτέλεση των εργασιών των κτιριακών έργων γίνεται αφού προηγουμένως, διαπιστώνεται η ποιότητα και υπολογίζεται η αντοχή του εδάφους θεμελίωσής τους, με βάση τα τεχνικά στοιχεία του, συνδυαζόμενα με το βαθμό της σεισμικής επικινδυνότητας της περιοχής όπου βρίσκονται. Τα παραπάνω τεχνικά στοιχεία του εδάφους πρέπει να προκύπτουν από εδαφοτεχνική έρευνα που διενεργείται σύμφωνα με τους ειδικούς σχετικούς κανονισμούς. Μέχρι την έκδοση των παραπάνω κανονισμών τα εδαφοτεχνικά χαρακτηριστικά εκτιμώνται από το μελετητή του έργου, που μπορεί να συνεκτιμά και τις σχετικές πληροφορίες, που τυχόν υπάρχουν για την περιοχή, όπου βρίσκεται το έργο. Ειδικοί κανονισμοί μπορούν να επιβάλλουν τη διενέργεια εργαστηριακής ή άλλης εδαφοτεχνικής έρευνας, και να καθορίζουν τους όρους διενέργειας της, τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει και το πεδίο εφαρμογής της (γεωγραφικές περιοχές, κατηγορία κτιρίου, μικροζωνικές κ.λπ.).

4.2. Εκσκαφές.

Κατά τη διενέργεια εκσκαφών μέσα στις πόλεις και γενικά σε περιοχές όπου υπάρχουν οικοδομές απαγορεύεται η χρήση εκρηκτικών υλών, εκτός αν δεν μπορούν να διενεργηθούν με άλλο τρόπο. Αυτό τεκμηριώνεται με σχετική έκθεση του επιβλέποντα μηχανικού, στην οποία αναφέρονται και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την ασφάλεια του κοινού και των γειτονικών ακινήτων. Με βάση την πιο πάνω έκθεση εκδίδεται ειδική άδεια χρήσης εκρηκτικών υλών από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία που κοινοποιείται υποχρεωτικά στην αρμόδια αστυνομική υπηρεσία της περιοχής, όπου βρίσκεται το ακίνητο και σε κάθε περίπτωση περιλαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ασφαλείας.

4.3. Θεμελιώσεις.

Κατά την εκτέλεση των εργασιών εκσκαφών και θεμελιώσεων των κτιριακών έργων, λαμβάνονται υπόψη οι πιο κάτω όροι, περιορισμοί και προβλέψεις.

4.3.1. Το βάθος θεμελίωσης, που πραγματοποιείται καθορίζεται στη μελέτη του έργου, σύμφωνα με τα τεχνικά στοιχεία του εδάφους, όπως αυτά προκύπτουν από την εδαφοτεχνική μελέτη ή άλλη έρευνα με βάση τα αναφερόμενα στην παρ. 4.1. Σε περίπτωση κατά την οποία τα τεχνικά στοιχεία του εδάφους που ελήφθησαν υπόψη για τον καθορισμό του βάθους θεμελίωσης διαφέρουν από αυτά που προκύπτουν από τις εκσκαφές του, επιτρέπεται η πραγματοποίηση του βάθους θεμελίωσης που εναρμονίζεται στα νεώτερα αυτά εδαφοτεχνικά στοιχεία και γίνεται σχετική ενημέρωση του φακέλου της οικοδομικής άδειας, όπως ορίζεται στις διατάξεις που αφορούν τον τρόπο έκδοσης των οικοδομικών αδειών, πάντως δεν επιτρέπεται η θεμελίωση των κτιριακών έργων να γίνεται σε πρόσφατες επιχώσεις που δεν έχουν υποστεί φυσική συμπίεση σε ικανοποιητικό βαθμό. Σε περίπτωση εκτέλεσης θεμελιώσεων ή εκσκαφών σε στάθμη που βρίσκεται χαμηλότερα από αυτή των όμορων κτιρίων ή δομικών έργων πρέπει να λαμβάνονται μέτρα προστασίας, τόσο του συνόλου, όσον και των επί μέρους δομικών στοιχεί-

ων και εγκαταστάσεων τους από κάθε κίνδυνο βλάβης τους όχι μόνο στη διάρκεια της κατασκευής αλλά και μετά από αυτή.

4.3.2. Τα στοιχεία θεμελίωσης των κτιριακών και δομικών έργων δεν πρέπει να προεξέχουν στα όμορα ακίνητα, στους κοινόχρηστους χώρους της πόλης καθώς και στα προκήπια των οικοπέδων στα οποία ανεγείρονται και σε κάθε περίπτωση να μη θίγουν κοινόχρηστες εγκαταστάσεις (υπόνομοι, δίκτυα παροχής νερού, ρεύματος, αερίου κ.λπ.). Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται τα στοιχεία θεμελίωσης των κτιριακών και δομικών έργων να προεξέχουν μέχρι 0.30 m έξω από τις εγκεκριμένες ρυμοτομικές γραμμές, εφόσον το πάνω μέρος τους βρίσκεται σε βάθος μεγαλύτερο από 2.50 m από την οριστική στάθμη του κοινόχρηστου χώρου στη συγκεκριμένη θέση. Επίσης κατ' εξαίρεση επιτρέπεται τα στοιχεία αυτά να προεξέχουν μέσα στα προκήπια των οικοπέδων, εφόσον το πάνω μέρος τους βρίσκεται σε βάθος μεγαλύτερο από 0.40 m από την οριστική στάθμη του κοινόχρηστου χώρου στην αντίστοιχη θέση της ρυμοτομικής γραμμής.

5. ΨΗΛΑ ΚΤΙΡΙΑ

Ειδικοί κανονισμοί είναι δυνατόν να ρυθμίζουν θέματα ασφάλειας και αντοχής για κτίρια μεγάλου ύψους, δηλαδή να ορίζουν ειδικές απαιτήσεις, διαφορετικές από αυτές του παρόντος άρθρου ή των ειδικών κανονισμών που ισχύουν, να κατατάσσουν τα κτίρια με κριτήριο και το ύψος τους σε κατηγορίες και γενικά να ρυθμίζουν κάθε θέμα που προκύπτει από τους αυξημένους κινδύνους που παρουσιάζουν τα κτίρια αυτά σε θέματα ασφάλειας και αντοχής.

Γενικά ψηλά κτίρια είναι τα κτίρια, που έχουν ύψος μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο στο Άρθρο 15 του ΝΟΚ ή/και βάσει ειδικών όρων δόμησης που έχουν ορισθεί με ειδικά διατάγματα.

ΑΡΘΡΟ 6

ΔΟΜΗΣΗ ΚΟΝΤΑ ΣΕ ΡΕΜΑΤΑ

1. Στα ρέματα, των οποίων οι οριογραμμές έχουν καθορισθεί με οποιονδήποτε από τους προβλεπόμενους τρόπους, η ανέγερση κτιρίων, εγκαταστάσεων ή περιτοιχισμάτων και γενικά η δόμηση ρυθμίζεται ως εξής:

1.1. Απαγορεύεται απολύτως η δόμηση μέσα στην έκταση που περικλείεται από τις οριογραμμές του ρέματος.

1.2. Η δόμηση επιτρέπεται εκτός των οριογραμμών του ρέματος, όταν αυτές καθορίζονται με έργα, εφόσον έχουν κατασκευαστεί τα τυχόν προβλεπόμενα έργα διευθέτησης αυτού.

1.3. Η δόμηση επιτρέπεται εκτός των οριογραμμών του ρέματος, όταν αυτές καθορίζονται χωρίς έργα, στις περιπτώσεις όπου είτε η οριοθέτηση πραγματοποιήθηκε χωρίς πρόταση έργων διευθέτησης είτε αυτή πραγματοποιήθηκε με πρόταση έργων διευθέτησης αλλά τα προβλεπόμενα έργα διευθέτησης δεν έχουν κατασκευαστεί ακόμα.

2.1. Στα ρέματα που διαπιστώνεται ότι έχουν καταργηθεί αλλά απεικονίζονται στα εγκεκριμένα ρυμοτομικά σχέδια, η δόμηση επιτρέπεται ύστερα από σχετική βεβαίωση της Δ/σης Περιβάλλοντος και Υδάτων της

οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την κατάργηση του ρέματος.

2.2. Αν το ρέμα έχει αντικατασταθεί με άλλον αποδέκτη (αγωγό αποχέτευσης ή απορροής των νερών), η δόμηση επιτρέπεται μόνο εφ' όσον διαπιστωθεί ότι δεν παραβλάπτονται οι κοινόχρηστοι αγωγοί, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες της αρμόδιας για την κατασκευή του αποδέκτη υπηρεσίας (π.χ. ΕΥΔΑΠ).

2.3. Σε κάθε περίπτωση είναι δυνατή, χωρίς απαίτηση οριοθέτησης, άδεια για εργασίες άρσης επικινδυνότητας σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια, άδεια αποπεράτωσης εργασιών σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια με ολοκληρωμένο φέροντα οργανισμό, άδεια αλλαγής χρήσης, εφόσον η νέα χρήση επιτρέπεται στην περιοχή, εργασιών συντήρησης, επισκευής, ενεργειακής αναβάθμισης, διαρρυθμίσεων (πλήρης ανακαίνιση), εκσυγχρονισμού (εγκαταστάσεων) και στατικής ενίσχυσης σε κτίρια που ανεγέρθηκαν με νόμιμη άδεια κι εφόσον οι εργασίες περιορίζονται στο κέλυφος του υφιστάμενου κτιρίου και σε επαφή με αυτό. Επίσης, είναι δυνατή η έκδοση άδεια κατεδάφισης οποιασδήποτε κατασκευής, χωρίς απαίτηση οριοθέτησης.

3. Για προσθήκες κατ' επέκταση και ύψος σε κτίρια που η ανέγερσή τους είχε εγκριθεί από την αρμόδια για τα ρέματα υπηρεσία και σε αποστάσεις από τις οριογραμμές του ρέματος τουλάχιστον ίσες με αυτές των κτισμάτων που υπάρχουν, μπορεί να χορηγείται η οικοδομική άδεια χωρίς να απαιτείται οπωσδήποτε νέα έγκριση.

4. Όλες οι πιο πάνω διατάξεις έχουν εφαρμογή για κάθε περίπτωση ρέματος, ανεξάρτητα αν αυτό βρίσκεται εντός σχεδίου ή οικισμού ή εκτός σχεδίου και οικισμού.

ΑΡΘΡΟ 7

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΥΨΟΣ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΟΣ ΟΓΚΟΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ

1. ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΥΨΗ

1.1. Τα επιτρεπόμενα ελάχιστα ελεύθερα ύψη των χώρων των κτιρίων ορίζονται ως εξής:

1.1.1. Για κύρια χρήση 2.40 m και μετά την εφαρμογή των διατάξεων ΝΟΚ 2.50 m

1.1.2. Για βοηθητική χρήση 2.20 m και

1.1.3. Ανεξάρτητα από χρήση κάτω από δοκούς, ή άλλα δομικά στοιχεία, ή διέλευση τεχνικών συστημάτων που προεξέχουν κάτω από τις οροφές ή τις ψευδοροφές τους 2.00 m

1.2. Τα παραπάνω επιτρεπόμενα ελάχιστα ελεύθερα ύψη των χώρων των κτιρίων μειώνονται σε 2.20 m, 2.00 m και 1.90 m αντίστοιχα, εφόσον έχουν διαμορφωθεί πριν από τις 30-9-55 (Ημέρα δημοσίευσης του από 9-8-55 Δ/τος «περί ΓΟΚ του Κράτους»).

2. ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΥΨΗ

2.1. Το πραγματοποιούμενο ελεύθερο ύψος χώρου κτιρίου ισούται με το λόγο του καθαρού όγκου του προς το εμβαδόν της επιφανείας του δαπέδου του. Για τον υπολογισμό τόσο του καθαρού όγκου, όσο και του εμβαδού της επιφανείας του δαπέδου, δεν λαμβάνονται υπόψη τα τμήματα του χώρου που έχουν ελεύθερο ύψος μικρότερο από 2.00 m.

Για τον υπολογισμό του καθαρού όγκου λαμβάνεται υπόψη η κατώτατη επιφάνεια της οροφής ή της ψευδοροφής, όπως διαμορφώνεται με ή χωρίς κλίση και με ή χωρίς δοκούς ή άλλα δομικά στοιχεία. Σε περίπτωση, όμως, κατά την οποία η απόσταση ανάμεσα στις δοκούς (κενό) ή τα άλλα δομικά στοιχεία που τυχόν υπάρχουν κάτω από την οροφή ή την ψευδοροφή είναι μικρότερη από 1.50 m ή το ύψος του δομικού στοιχείου είναι μεγαλύτερο από το μισό της παραπάνω απόστασης, δεν προσμετράται στον καθαρό όγκο του χώρου, το τμήμα του που βρίσκεται ανάμεσα στα δομικά αυτά στοιχεία (κενό).

2.2. Το πραγματοποιούμενο ελεύθερο ύψος δοκού ή άλλου δομικού στοιχείου μετράται από το πιο χαμηλό σημείο του στοιχείου αυτού μέχρι το τελειωμένο δάπεδο του χώρου.

2.3. Προκειμένου για χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, ισχύουν τα ελάχιστα ελεύθερα ύψη χώρων τα αναφερόμενα στα ειδικά για τους χώρους αυτούς διατάγματα και δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του παραπάνω εδαφ.2.1.

3. Χώροι που χρησιμοποιούνται για τη συνάθροιση του κοινού (κατηγορία Γ) καθώς και αίθουσες διδασκαλίας έξι ή περισσότερων ατόμων που ανήκουν στην κατηγορία Δ απαιτείται να έχουν καθαρό όγκο, τόσο ώστε να αναλογούν 3 m³ τουλάχιστον ανά άτομο του πληθυσμού τους. Ειδικά οι χώροι αναμονής ή οποιασδήποτε άλλης συνάθροισης όρθιων ατόμων απαιτείται να έχουν καθαρό όγκο, τόσο ώστε να αναλογούν 1.2 m³ τουλάχιστον ανά άτομο του πληθυσμού τους.

ΑΡΘΡΟ 8

ΤΟΙΧΟΙ, ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ

1. ΤΟΙΧΟΙ

Οι τοίχοι, με κριτήρια τη θέση, τη δομή και στατική λειτουργία, κατατάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

1.1. Θέση

1.1.1. Τοίχοι υπαίθρου: Οι τοίχοι που κατασκευάζονται στο υπαίθρο, όπως μαντρότοιχοι, τοίχοι αντιστήριξης εδάφους.

1.1.2. Τοίχοι κτιρίου: Οι τοίχοι που ανήκουν σε κτίριο. Οι τοίχοι κτιρίου κατατάσσονται ανάλογα με τη θέση τους στις ακόλουθες υποκατηγορίες:

1.1.2.1. Εσωτερικοί τοίχοι: Οι τοίχοι που διαχωρίζουν χώρους κτιρίου μεταξύ τους.

1.1.2.2. Εξωτερικοί τοίχοι: Οι τοίχοι που διαχωρίζουν το κτίριο από το υπαίθρο ή από το έδαφος ή από συνορεύοντα κτίρια (όταν έχουν κτισθεί σε επαφή με το κτίριο).

1.1.2.3. Κινούμενα χωρίσματα: Είναι στοιχεία μόνιμα συνδεδεμένα με το κτίριο, τα οποία έχουν τη δυνατότητα κίνησης και χρησιμοποιούνται για τον λειτουργικό διαχωρισμό, την ασφαλή λειτουργία του κτιρίου ή των χώρων αυτού, ή εγκαθίστανται για την ικανοποίηση απαιτήσεων που προκύπτουν από άλλους κανονισμούς.

1.2. Δομή

1.2.1. Κτιστοί τοίχοι: Τοίχοι που δομούνται με φυσικούς ή τεχνητούς λίθους που συνδέονται με κονίαμα ή άλλο υλικό. Κατ' εξαίρεση, οι ξηρολιθοδομές, που είναι κτιστοί τοίχοι υπαίθρου μπορεί να κτίζονται χωρίς κονίαμα ή άλλο υλικό.

1.2.2. Χυτοί τοίχοι: Τοίχοι από υλικό που χύνεται σε ρευστή κατάσταση μέσα σε καλούπι και στη συνέχεια στερεοποιείται. Μπορεί να κατασκευάζονται επί τόπου ή να είναι προκατασκευασμένοι.

1.2.3. Τοίχοι με σκελετό: Τοίχοι με δικό τους σκελετό (μεταλλικό, ξύλινο, συνθετικό κ.λπ.) επάνω στον οποίο φέρονται οι κατασκευές που διαμορφώνουν τις παρειές, καθώς και ενδεχόμενο υλικό πλήρωσης. Μπορεί να κατασκευάζονται επί τόπου ή να είναι προκατασκευασμένοι.

1.2.4. Μικτοί τοίχοι: Τοίχοι με δομή η οποία είναι συνδυασμός των παραπάνω περιπτώσεων.

1.3. Στατική λειτουργία.

1.3.1. Φέροντες τοίχοι είναι εκείνοι που αποτελούν στοιχείο της φέρουσας κατασκευής του κτιρίου.

1.3.2. Μη φέροντες τοίχοι είναι οι υπόλοιποι.

2. ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ - ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ

2.1. Τα ανοίγματα με κριτήριο τη θέση τους χαρακτηρίζονται ανάλογα με τους τοίχους στους οποίους βρίσκονται.

2.2. Στα κουφώματα περιλαμβάνονται οι θύρες, τα παράθυρα, οι θυρίδες επίσκεψης εγκαταστάσεων κ.λπ. Με κριτήριο τη λειτουργία τους τα κουφώματα χαρακτηρίζονται, συρόμενα, περιστρεφόμενα, περιελισσόμενα, πτυσσόμενα ή σταθερά.

3. ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΙΧΩΝ ΚΑΙ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ

Οι τοίχοι και τα κουφώματα πρέπει να έχουν κατά περίπτωση τις ακόλουθες ιδιότητες, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν, ώστε να παρέχουν:

3.1. Ευστάθεια στο σεισμό.

Η ιδιότητα αυτή απαιτείται από όλους τους τοίχους και τα κουφώματα και ιδιαίτερα από τους κτιστούς μη φέροντες τοίχους των κτιρίων, για τους οποίους θεσπίζονται κατασκευαστικές προδιαγραφές ευστάθειας στο σεισμό. Για τους φέροντες τοίχους ή ιδιότητα αυτή εξασφαλίζεται με το στατικό και αντισεισμικό υπολογισμό τους.

3.2. Αντοχή στον άνεμο.

Η ιδιότητα αυτή απαιτείται από όλους τους εξωτερικούς τοίχους και τα κουφώματά τους.

3.3. Πυραντίσταση.

Πυραντίσταση πρέπει να έχουν ορισμένοι τοίχοι των κτιρίων και τα κουφώματα που βρίσκονται σε αυτούς τους τοίχους, όπως καθορίζεται στον κανονισμό πυροπροστασίας κτιρίων. Τα εσωτερικά τελειώματα των τοίχων και κουφωμάτων πρέπει να έχουν ταχύτητα επιφανειακής εξάπλωσης της φλόγας κάτω από τα όρια, όπως καθορίζονται στον κανονισμό πυροπροστασίας κτιρίων.

3.4. Θερμομονωτική επάρκεια.

Οι εξωτερικοί τοίχοι και τα κουφώματα του κτιρίου πρέπει να συμβάλλουν στη θερμομονωτική επάρκεια του κτιρίου, έτσι ώστε το κτίριο να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του κανονισμού ενεργειακής απόδοσης κτιρίων (ΚΕΝΑΚ).

3.5. Ηχομόνωση.

Οι τοίχοι και τα κουφώματα των κτιρίων πρέπει να έχουν την ηχομονωτική ικανότητα που απαιτείται κατά περίπτωση όπως ορίζεται στο άρθρο 12 του παρόντος κανονισμού.

3.6. Υγρομόνωση.

Οι εξωτερικοί τοίχοι και τα κουφώματα των κτιρίων δεν πρέπει να βλάπτονται από την υγρασία και κατασκευάζονται έτσι ώστε να αποκλείουν την είσοδο υγρασίας στο κτίριο. Το ίδιο ισχύει και για τους τοίχους και κουφώματα που περιβάλλουν χώρους όπου υπάρχουν υδραυλικοί υποδοχείς.

3.7. Αντοχή στην ηλιακή ακτινοβολία.

Οι εξωτερικές επιφάνειες των εξωτερικών τοίχων και τα εξωτερικά κουφώματα των κτιρίων κατασκευάζονται με υλικά που αντέχουν στην ηλιακή ακτινοβολία.

3.8. Μηχανική αντοχή επιφανειών.

Οι επιφάνειες των τοίχων και των κουφωμάτων ανάλογα με τη χρήση τους, έχουν τέτοια μηχανική αντοχή, ώστε να μην παραμορφώνονται σε κανονικές συνθήκες.

3.9. Ευστάθεια επενδύσεων.

Οι τοίχοι επιτρέπεται να φέρουν επενδύσεις εφόσον έχουν την κατάλληλη δομή και διαστάσεις. Σε κάθε περίπτωση οι επενδύσεις στερεώνονται με ασφάλεια στους τοίχους.

ΑΡΘΡΟ 9

ΤΟΙΧΟΙ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ - ΜΕΣΟΤΟΙΧΟΙ

1. Κατά την ανέγερση κτιρίων σε επαφή με το κοινό όριο όμορων οικοπέδων κατασκευάζεται για κάθε κτίριο ξεχωριστός τοίχος σε επαφή προς το κοινό τους όριο και με όλο το πάχος εντός του οικοπέδου του ανεγειρόμενου κτιρίου. Ο καθένας από τους πιο πάνω τοίχους είναι εξωτερικός τοίχος του κάθε κτιρίου και πρέπει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του κανονισμού αυτού.

2.1. Ειδικά όταν κατασκευάζεται κτίριο σε υποστυλώματα (PILLOTIS) σε επαφή με το κοινό όριο, δεν είναι υποχρεωτική η κατασκευή του τοίχου της παρ. 1 στη θέση της PILLOTIS. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να κατασκευάζεται περίφραγμα.

2.2. Στην περίπτωση που κατασκευάζεται ανοικτός ημιυπαίθριος χώρος σε επαφή με το κοινό όριο όμορων οικοπέδων επιβάλλεται η κατασκευή του τοίχου της παρ. 1.

2.3. Στην περίπτωση που κατασκευάζεται εξώστης σε επαφή με το κοινό όριο όμορων οικοπέδων δεν επιβάλλεται η κατασκευή του τοίχου της παρ. 1.

3. Μεσότοιχος είναι ο εξωτερικός τοίχος κτιρίου ή ο τοίχος περιφράγματος που βρίσκεται κατά μήκος και πάνω στο κοινό όριο όμορων οικοπέδων και καταλαμβάνει χώρο και από τα δύο οικόπεδα.

4. Η κατασκευή μεσότοιχων στα κτίρια απαγορεύεται.

5. Μεσότοιχοι κτιρίων που έχουν κατασκευαστεί πριν τις 30.9.55 απαγορεύεται να κατεδαφιστούν χωρίς τη συγκατάθεση των ιδιοκτητών των κτιρίων. Οι μεσότοιχοι που δεν κατεδαφίζονται ενσωματώνονται στο υπό ανέγερση κτίριο ή σε τμήμα του κτιρίου σε περίπτωση προσθήκης. Κατά την ανέγερση κτιρίου σε επαφή με διατηρούμενο μεσότοιχο ή προσθήκη σε κτίριο που περιλαμβάνει μεσότοιχο, δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση φορτίων σε αυτόν με οποιοδήποτε τρόπο. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν με την επιφύλαξη της παρ. 3.7 του Άρθρου 5 του Κανονισμού αυτού, που αναφέρεται στο σεισμικό αρμό.

6. Κατ' εξαίρεση σε περίπτωση ανέγερσης κτιρίου σε επαφή με το κοινό όριο, έστω και χωρίς την συγκατάθεση του όμορου ιδιοκτήτη, αλλά με την υποχρέωση λήψης των αναγκαίων μέτρων προστασίας επιτρέπεται η κατεδάφιση μεσότοιχων βοηθητικών παραρτημάτων που δεν κατοικούνται καθώς και τοίχων περιφραγμάτων. Η κατεδάφιση των κατασκευών αυτών αρχίζει 20 ημέρες μετά τη σχετική νόμιμη ειδοποίηση προς τον ιδιοκτήτη τους. Σε περίπτωση μεσότοιχου επικινδύνως ετοιμόρροπου δεν εφαρμόζεται η παραπάνω διαδικασία, αλλά οι διατάξεις περί επικινδύνων κτιρίων.

8. Σε περίπτωση που αμφισβητείται η θέση του κοινού ορίου των ιδιοκτησιών σε σχέση με τον υπάρχοντα μεσότοιχο, δεν απαγορεύεται η χορήγηση άδειας κατεδάφισης του μεσότοιχου και κατασκευή νέου τοίχου. Η επίλυση της διαφοράς ανήκει στα αρμόδια δικαστήρια.

9. Στους μεσότοιχους και τους εξωτερικούς τοίχους του κτιρίου που ανεγείρονται σε επαφή με το κοινό όριο των ιδιοκτησιών απαγορεύεται η διάνοιξη ανοιγμάτων.

10. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η διάνοιξη ανοιγμάτων σε εξωτερικούς τοίχους νομίμως υφιστάμενων κτιρίων κατασκευασμένων σε επαφή με το κοινό όριο οικοπέδων, για τη λειτουργική συνένωση χώρων τους, εφ' όσον:

1. δεν παραβιάζονται οι πολεοδομικές και κτιριοδομικές διατάξεις,

2. δεν δημιουργείται αυθαίρετη αλλαγή χρήσης κατά το Άρθρο 81 του ν.4495/2017, όπως ισχύει,

3. τηρούνται οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 23 του ΝΟΚ.

Οι ιδιοκτήτες των χώρων που συνενώνονται δεν απαλλάσσονται από τυχόν φορολογικές επιβαρύνσεις, τέλη και εισφορές που προκύπτουν από τη λειτουργική συνένωση. Δεν απαλλάσσονται επίσης από τυχόν απαιτήσεις που σχετίζονται με τη λειτουργία τους, όπως αυτές καθορίζονται κατά περίπτωση από τον φορέα τους.

11. Ανοίγματα που προϋπήρχαν του ΝΔ-8/73 και αντιβαίνουν στην απαγόρευση της προηγούμενης παραγράφου δεν κλείνονται με πράξη της διοίκησης, αλλά ύστερα από δικαστική απόφαση, που εκτελείται σύμφωνα με τις διατάξεις της πολιτικής δικονομίας.

ΑΡΘΡΟ 10 ΠΕΡΙΦΡΑΓΜΑΤΑ

1. Τα περιφράγματα κατασκευάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ΝΟΚ και τοποθετούνται είτε κατά μήκος των ορίων των όμορων οικοπέδων είτε στο πρόσωπο αυτών. Τα περιφράγματα και τα αυλόθυρα - πορτασιές επιτρέπεται να κατασκευάζονται σε απόσταση από τα όρια του οικοπέδου και εντός των ορίων αυτού ύστερα από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής. Όταν τα περιφράγματα κατασκευάζονται στο πρόσωπο του οικοπέδου τοποθετούνται εξ ολοκλήρου εντός του οικοπέδου. Όταν τα περιφράγματα κατασκευάζονται παρά το κοινό όριο όμορων οικοπέδων μπορούν να τοποθετούνται εξ ολοκλήρου εντός του οικοπέδου ή εκατέρωθεν του κοινού ορίου με συμφωνία των όμορων ιδιοκτητών. Τα ίδια ισχύουν και στην περίπτωση που το περίφραγμα είναι συγχρόνως και τοίχος αντιστήριξης.

Όταν το περίφραγμα τοποθετείται εκατέρωθεν του κοινού ορίου μπορεί να κατασκευαστεί από οποιοδήποτε υλικό και με οποιοδήποτε πάχος κατόπιν κοινής συμφωνίας των όμορων ιδιοκτητών.

2. Στα περιφράγματα που κατασκευάζονται στο πρόσωπο του οικοπέδου επιτρέπονται οι κάτωθι κατασκευές:

- χώρος για την τοποθέτηση μετρητών της ΔΕΗ,
- χώρος για την τοποθέτηση μετρητών και εγκαταστάσεων φυσικού αερίου,
- κάδοι απορριμμάτων,

- πορτασιές, σε συνέχεια της περίφραξης και εντός του περιγράμματος του οικοπέδου, για τη δημιουργία χώρου εισόδου - αναμονής στο οικοπέδο ή το κτίριο.

ΑΡΘΡΟ 11 ΚΛΙΜΑΚΕΣ

1. Οι κλίμακες των κτιρίων και δομικών έργων πρέπει να κατασκευάζονται (αριθμός, μορφή, θέση και πλάτος) έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η άνετη κυκλοφορία ατόμων και η μεταφορά αντικειμένων σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας, καθώς και η ασφαλής διαφυγή των ατόμων σε περίπτωση κινδύνου.

2. Για την κυκλοφορία ατόμων και μεταφορά αντικειμένων μεταξύ διαδοχικών ορόφων σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας, απαιτείται σε κάθε κτίριο μια τουλάχιστον κλίμακα ελεύθερου πλάτους τουλάχιστον 1.20 m.

Κατ' εξαίρεση, το ελεύθερο πλάτος της αρκεί να είναι 0.90 m σε κτίρια με χρήση κατοικίας με τρεις ή λιγότερους ορόφους (όπου προσμετράτε και τυχόν ΠΙΛΟΤΙΣ), εκτός τυχόν υπογείου. Το ελεύθερο πλάτος της αρκεί να είναι 0.60 m, όταν είναι εσωτερική κλίμακα μιας ενιαίας κατοικίας, εκτός αν αποτελεί όδευση διαφυγής και τότε πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές του ισχύοντα κανονισμού πυροπροστασίας.

Τα αναφερόμενα ελεύθερα πλάτη είναι πλάτη ελεύθερα από κάθε εμπόδιο, εκτός από κουπαστές που δεν προεξέχουν περισσότερο από 0.10 m και εκτός από προεξοχές δοκών σε τοίχους που δεν προεξέχουν περισσότερο από 0.50 m.

Η κλίμακα αυτή χρησιμοποιείται και σε περίπτωση κινδύνου και συνυπολογίζεται στο σύνολο των κλιμάκων που απαιτούνται για την ασφαλή διαφυγή ατόμων σε περίπτωση κινδύνου. Τυχόν μικρότερα ελεύθερα πλάτη που απαιτούνται κατ' εφαρμογή των επόμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου, δεν εφαρμόζονται σε αυτή την κλίμακα του κτιρίου.

3. Για την ασφαλή διαφυγή των ατόμων σε περίπτωση κινδύνου, οι κλίμακες κατασκευάζονται (αριθμός, μορφή, θέση και πλάτος) όπως προκύπτει από τον κανονισμό πυροπροστασίας κτιρίων που καλύπτει και τις απαιτήσεις διαφυγής σε περίπτωση σεισμού.

4. Όλες οι κλίμακες πρέπει να είναι μόνιμης κατασκευής και να ανήκουν σ' ένα από τους παρακάτω τύπους I, II και III, με τα χαρακτηριστικά στοιχεία που καθορίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ 4			
	Τύπος I	Τύπος II	Τύπος III
Ελάχιστο πλάτος ελεύθερο από κάθε εμπόδιο εκτός από κουπαστές που δεν προεξέχουν περισσότερο από 0,10 μ. και εκτός από προεξοχές δοκών σε τοίχους που δεν προεξέχουν περισσότερο από 0,05	1,20 μ.	0,90 μ.	1,20 μ.
Ύψος βαθμίδας	Μέγιστο 0,18μ Ελάχιστο 0,13μ	Μέγιστο 0,20μ Ελάχιστο 0,13μ	Μέγιστο 0,18μ Ελάχιστο 0,13μ
Πλάτος βαθμίδας	Ελάχιστο 0,28μ μετρούμενο στο μέσο της βαθμίδας σε οριζόντια προβολή σαν απόσταση των ακμών δύο διαδοχικών βαθμίδων	Ελάχιστο 0,25μ μετρούμενο στο μέσο της βαθμίδας σε οριζόντια προβολή σαν απόσταση των ακμών δύο διαδοχικών βαθμίδων	Ελάχιστο 0,25μ μετρούμενο σε απόσταση 0,60 μ. από την εσωτερική περίμετρο σκάλας
Λοξές βαθμίδες	Επιτρέπονται μόνο σε καμπύλες σκάλες που η ακτίνα καμπυλότητας της εσωτερικής πλευράς δεν είναι πουθενά μικρότερη από 7,5 μ.	Επιτρέπονται μόνο σε καμπύλες σκάλες που η ακτίνα καμπυλότητας της εσωτερικής πλευράς δεν είναι πουθενά μικρότερη από 7,5 μ.	Επιτρέπονται εφόσον εξασφαλίζονται τα ανωτέρω και ελάχιστο πλάτος βαθμίδας στην εσωτερική βαθμιδοφόρο 0,07 μ.
Ελάχιστο ελεύθερο ύψος	2,20 μ.	2,20 μ.	2,20 μ.
Μέγιστη διαφορά στάθμης μεταξύ διαδοχικών πλατύσκαλων	3,60 μ.	3,60 μ.	3,60 μ.
Άθροισμα 2 φορές ύψος + 1 φορά πλάτος βαθμίδας (όπου το πλάτος βαθμίδας μετριέται στο μέσο της βαθμίδας σε οριζόντια προβολή σαν απόσταση των ακμών δύο διαδοχικών βαθμίδων)	Όχι μικρότερο από 0,60 και όχι μεγαλύτερο από 0,66 μ.	Όχι μικρότερο από 0,60 και όχι μεγαλύτερο από 0,66 μ.	Όχι μικρότερο από 0,60 και όχι μεγαλύτερο από 0,66 μ.
Ελάχιστη διάσταση πλατύσκαλου κατά την προέκταση άξονα κλάδου	1,20 μ.	0,90 μ.	1,20 μ. μετρούμενη επί της καμπύλης που διέρχεται από τα μέσα των βαθμίδων
Πόρτες που ανοίγουν κατευθείαν πάνω στον κλάδο με τις βαθμίδες (χωρίς να υπάρχει πλατύσκαλο)	Δεν επιτρέπονται	Δεν επιτρέπονται	Δεν επιτρέπονται

4.1. Στα κτίρια ή τμήματά τους για την εξυπηρέτηση χώρων κατοικίας (κατηγορία Α) οι κλίμακες τους επιτρέπεται να είναι οποιουδήποτε τύπου I, II, III.

4.2. Στα κτίρια ή τμήματά τους με χρήση προσωρινής διαμονής (κατηγορία Β), σωφρονισμού (κατηγορία Ζ), εμπορίου (κατηγορία Η), γραφείων (κατηγορία Θ), βιομηχανίας - βιοτεχνίας (κατηγορία Ι), αποθήκευσης (κατηγορία Κ) και στάθμευσης αυτοκινήτων (κατηγορία Λ) οι κλίμακες τους επιτρέπονται να είναι τύπου I, II.

4.3. Στα κτίρια με χρήση, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας (κατηγορία Ε), οι κλίμακες τους πρέπει να είναι τύπου I. Κατ' εξαίρεση στα κτίρια αυτά επιτρέπονται σκάλες τύπου II ή III, όταν οι θέσεις τους είναι τέτοιες, ώστε να μην χρησιμοποιούνται ούτε σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας ούτε σε περίπτωση κινδύνου από ασθενείς ή από άτομα μειωμένης πνευματικής ή σωματικής ικανότητας ή από περιθαλπόμενα άτομα ή παιδιά ηλικίας μικρότερης των έξι ετών.

4.4. Στα κύρια κτίρια με χρήση εκπαίδευσης (κατηγορία Δ) και στα κτίρια και στους χώρους συνάθροισης κοινού (κατηγορία Γ), οι κλίμακες πρέπει να είναι τύπου I.

Κατ' εξαίρεση επιτρέπονται κλίμακες τύπου II και III στα κτίρια με χρήση εκπαίδευσης και τύπου II στα κτίρια και στους χώρους συνάθροισης κοινού, όταν οι θέσεις τους είναι τέτοιες, ώστε να μην υπάρξει πιθανότητα να χρησιμοποιηθούν για διαφυγή σε περίπτωση κινδύνου από περισσότερα από 20 άτομα.

4.5. Κλίμακες που εξυπηρετούν αποκλειστικά βοηθητικούς χώρους σε κτίρια με χρήση βιομηχανίας - βιοτεχνίας ή αποκλειστικά αποθηκευτικούς χώρους σε κτίρια με χρήση εμπορίου ή αποθήκευσης, επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση των απαιτήσεων του πίνακα της παρ. 4 του παρόντος άρθρου και των απαιτήσεων ελεύθερου πλάτους της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, να έχουν έναν ή περισσότερα από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά, αν ο κανονισμός πυροπροστασίας κτιρίων δεν ορίζει διαφορετικά:

- α. ελάχιστο πλάτος κλίμακα 0.60 m
- β. μέγιστο ύψος βαθμίδας 0.23 m
- γ. ελάχιστο πλάτος βαθμίδας 0.23 m
- δ. λοξές βαθμίδες χωρίς περιορισμό στην ακτίνα καμπυλότητας
- ε. δεν υπάρχει περιορισμός στο άθροισμα 2 φορές ύψος συν 1 φορά πλάτος βαθμίδας

4.6. Οι βαθμίδες και τα πλατύσκαλα σε όλες τις κλίμακες πρέπει να έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

- α. Πατήματα βαθμίδων με πλάτος μικρότερο από 0,26 m πρέπει να έχουν προεξοχή 0.02 μέχρι 0.03 m ως προς τη βάση του ριχτιού.

β. Όταν το υλικό των πατημάτων των βαθμίδων και των πλατύσκαλων είναι τέτοιο, που να δημιουργεί κινδύνους γλιστρήματος, πρέπει να τοποθετείται κοντά στην ακμή αντιολισθηρό υλικό σε μήκος ίσο τουλάχιστο προς τα τρία τέταρτα του μήκους της βαθμίδας και σε πλάτος τουλάχιστο ίσο προς το ένα όγδοο του πλάτους της βαθμίδας.

γ. Βαθμίδες που ανήκουν στον ίδιο κλάδο δεν πρέπει να έχουν διαφορά στο ύψος μεγαλύτερη από 0.005 m και στο πλάτος μεγαλύτερη από 0.01 m.

δ. Η επιφάνεια των πατημάτων των βαθμίδων, των πλατύσκαλων και των δαπέδων, σε περιοχές όπου καταλήγουν σκάλες και σε απόσταση 1.10 m από την ακμή της ακραίας βαθμίδας κατά την προέκταση της σκάλας πρέπει να είναι οριζόντια, επίπεδη και συνεχής.

4.7. Στα κτίρια με χρήση βιομηχανίας - βιοτεχνίας επιτρέπονται ανεμόσκαλες, εφόσον εξυπηρετούν αποκλειστικά στάθμες μηχανολογικού εξοπλισμού, όπου δεν απασχολούνται περισσότερα από τρία άτομα. Οι ανεμόσκαλες αυτές πρέπει να εκπληρώνουν τις εξής απαιτήσεις:

α. Πρέπει να είναι μόνιμης κατασκευής, σταθερά αγκυρωμένες στο κτίριο κατά διαστήματα όχι μεγαλύτερα των 3 m.

β. Όπου οι ανεμόσκαλες εξυπηρετούν στέγες, τάρτσες ή υπερυψωμένα δάπεδα (εξέδρες) πρέπει οι βαθμιδοφόροι τους να επεκτείνονται κατά 0.90 m πάνω από τη στάθμη του δαπέδου που εξυπηρετούν και, αν παρεμβάλλεται στηθαίο, πρέπει οι βαθμιδοφόροι τους να το υπερβαίνουν κατά 0.90 m.

γ. Οι ανεμόσκαλες πρέπει να τοποθετούνται με τις βαθμίδες παράλληλες προς τον τοίχο και καμία βαθμίδα δεν επιτρέπεται να απέχει λιγότερα από 0.16 m από τον τοίχο.

5. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν έχουν υποχρεωτική εφαρμογή στις καθ' ύψος προσθήκες κτιρίων που έχουν ανεγερθεί με προγενέστερες του παρόντος διατάξεις, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτές.

6. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν έχουν υποχρεωτική εφαρμογή στην περίπτωση επιτρεπόμενης αλλαγής χρήσης σε νόμιμα κτίρια με συνολική μικτή επιφάνεια μικρότερη των 500 m², όταν αυτά έχουν ανεγερθεί με προγενέστερες διατάξεις της παρούσας απόφασης.

ΑΡΘΡΟ 12

ΕΠΙΠΕΔΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΕΖΩΝ (ΡΑΜΠΕΣ)

1. Στις θέσεις που από τις διατάξεις του ΝΟΚ δεν επιβάλλονται μικρότερες κλίσεις για τις ράμπες πεζών, οι μέγιστες επιτρεπόμενες κλίσεις είναι αυτές που καθορίζονται από τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις, όπως ενδεικτικά αναφέρονται η υπό στοιχεία οικ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561/28-11-2022 υπουργική απόφαση (Β' 6213) και η υπ' αρ. 99709/796/2021 υπουργική απόφαση (Β' 5045).

2. Κατά αναλογία εφαρμόζονται και όλες οι υπόλοιπες τεχνικές προδιαγραφές, έτσι όπως καθορίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες ειδικές διατάξεις.

ΑΡΘΡΟ 13

ΣΤΗΘΑΙΑ

1. Οι εξώστες, οι ανοικτοί ημιυπαίθριοι χώροι, οι κλίμακες, τα βατά δώματα και όλα τα βατά δάπεδα που η στάθμη τους βρίσκεται σε ύψος μεγαλύτερο από 1.00 m από τον περιβάλλοντα γειτονικό χώρο, πρέπει να περιβάλλονται από στηθαία κατάλληλα για προφύλαξη των ατόμων από πτώση. Τα στηθαία μπορεί να είναι συμπαγή ή μη συμπαγή ή συνδυασμός των δύο αυτών μορφών.

2. Το ύψος των στηθαίων πρέπει να είναι τουλάχιστο 1.00 m και μετριέται σε κάθε σημείο του από την αντίστοιχη στάθμη του τελειωμένου δαπέδου. Στις κλίμακες το ύψος αυτό μετριέται από το πάτημά των βαθμίδων κατακόρυφα από την ακμή της βαθμίδας.

3. Το ύψος των συμπαγών στηθαίων δεν επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερο από 1.20 m. Στα στηθαία που δεν είναι αποκλειστικά συμπαγή, η επιφάνεια από το δάπεδο μέχρι το απαιτούμενο ύψος πρέπει να εφοδιάζεται με ενδιάμεσα στοιχεία, όπως ράβδους, πλέγματα, άθραυστα πετάσματα, κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζονται τα ακόλουθα:

α. Να μην προκύπτουν διάκενα κατακόρυφου ύψους μεγαλύτερου του 0.25 του m, εκτός αν το οριζόντιο μήκος τους είναι μικρότερο του 0.15 του m, οπότε δεν υπάρχει περιορισμός στο κατακόρυφο ύψος των διάκενων.

β. Να μην προκύπτουν διάκενα οριζόντιου μήκους μεγαλύτερου του 0.15 του m, εκτός αν το κατακόρυφο ύψος τους είναι μικρότερο του 0.25 του m, οπότε δεν υπάρχει περιορισμός στο οριζόντιο μήκος των διάκενων.

3.2. Στα ειδικά κτίρια όπου συχνάζουν παιδιά (σχολεία, μουσεία κ.λπ.), επιβάλλονται οι πιο κάτω περιορισμοί:

Απαγορεύεται το στηθαίο να κατασκευάζεται με οριζόντια στοιχεία που μπορούν να αποτελέσουν κλίμακα ανόδου και η κατακόρυφη διάσταση του διάκενου δεν επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερη του 0.15 m.

4. Όπου κρίνεται σκόπιμο για λόγους ασφάλειας, επιτρέπεται η κατασκευή στηθαίων ύψους μεγαλύτερου του 1.20 m, αλλά το τμήμα που βρίσκεται πάνω από ύψος 1.20 m πρέπει να κατασκευάζεται αποκλειστικά από κιγκλίδωμα.

5. Τα στηθαία πρέπει να είναι ικανά να αναλάβουν οριζόντια φόρτιση 75 Kp ανά τρέχον μέτρο.

Το ύψος, όπου εφαρμόζεται το φορτίο κατά τον υπολογισμό, είναι το ύψος του στηθαίου αν αυτό δεν υπερβαίνει το 1.10 m. Σε τυχόν ψηλότερα στηθαία, το σημείο εφαρμογής της οριζόντιας φόρτισης θεωρείται ότι είναι το 1.10 m.

6. Όταν σε στηθαίο στηρίζεται κουπαστή, πρέπει το στηθαίο να αναλαμβάνει το φορτίο, που απαιτείται να αναλάβει η κουπαστή. Το φορτίο αυτό δεν προστίθεται στο φορτίο της παρ. 5.

7. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και σε υφιστάμενα κτίρια, όταν και όπου η πολεοδομική αρχή κρίνει ότι λόγοι ασφάλειας από πτώση το επιβάλλουν. Στην περίπτωση αυτή, η πολεοδομική αρχή θέτει με έγγραφο εύλογη προθεσμία στους ιδιοκτήτες για συμμόρφωση.

8. Επιτρέπεται η κατασκευή κατακόρυφης εξοχής (κρέμασης) κάτω από το άκρο των εξωστών, ανοικτών ημιυπαίθριων χώρων και προστεγασμάτων. Όπου από άλλες διατάξεις ορίζεται ελάχιστο επιτρεπόμενο ύψος κάτω από τα στοιχεία αυτά, το ύψος αυτό μετριέται μέχρι το κατώτατο σημείο της κατακόρυφης εξοχής.

ΑΡΘΡΟ 14 ΧΕΙΡΟΛΙΣΘΗΡΕΣ (ΚΟΥΠΑΣΤΕΣ)

1. Στα κτίρια και στις δομικές κατασκευές πρέπει να τοποθετείται χειρολισθήρας τουλάχιστον στη μία πλευρά κάθε κλίμακας και κάθε ράμπας που έχει κλίση μεγαλύτερη από 6%. Σε κλίμακες με ελεύθερο πλάτος μεγαλύτερο από 1.20 m, πρέπει να τοποθετούνται χειρολισθήρες και στις δύο πλευρές τους. Ο χειρολισθήρας πρέπει να είναι συνεχής σε όλο το μήκος κάθε κλάδου σκάλας και ράμπας. Τα πλατύσκαλα δεν είναι υποχρεωτικό να έχουν χειρολισθήρες.

2. Οι χειρολισθήρες τοποθετούνται σε ύψος τουλάχιστο 0.75m και όχι σε ύψος μεγαλύτερο από 1m. Στις κλίμακες το ύψος αυτό μετριέται από το πάτημα των βαθμίδων κατακόρυφα από την ακμή της βαθμίδας.

3. Οι χειρολισθήρες πρέπει να έχουν μορφή που να επιτρέπει συνεχές γλίστρημα του χεριού πάνω σε αυτούς. Προς την εξωτερική πλευρά κάθε χειρολισθήρα και σ' όλο το μήκος του πρέπει να υπάρχει ελεύθερο διάστημα μεταξύ αυτού και οποιασδήποτε κατασκευής τουλάχιστο 0.05m.

4. Οι χειρολισθήρες και τα στηρίγματά τους πρέπει να υπολογίζονται έτσι, ώστε να αντέχουν σε συγκεντρωμένο φορτίο 90 Kp εφαρμοζόμενο σε οποιοδήποτε σημείο τους οριζόντια ή κατακόρυφα.

ΑΡΘΡΟ 15 ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΟΜΒΡΙΩΝ ΑΠΟ ΕΞΩΣΤΕΣ ΚΑΙ ΔΩΜΑΤΑ

Απαγορεύεται η ελεύθερη απορροή των όμβριων από τα δώματα, τους ανοικτούς ημιυπαίθριους χώρους και τους εξώστες. Πρέπει τα όμβρια ύδατα να εγκιβωτίζονται με περιμετρικές κατασκευές ύψους τουλάχιστο 0.05 m και να αποχετεύονται με αγωγούς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του κανονισμού αυτού.

ΑΡΘΡΟ 16 ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΤΟΕΣ

1. Εσωτερικές στοές διαμορφώνονται υποχρεωτικά ή προαιρετικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 του ΝΟΚ.

2. Απαγορεύεται οποιοσδήποτε κλάδος εσωτερικής στοάς να είναι αδιέξοδος. Πρέπει δηλαδή από οποιοδήποτε σημείο εσωτερικής στοάς να μπορεί κανείς κινούμενος προς δύο αντίθετες μεταξύ τους κατευθύνσεις να φθάσει σε κοινόχρηστους χώρους του οικισμού ή σε προκήπια ή σε ελεύθερους σε προσπέλαση ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου.

3. Απαγορεύεται να φράζεται με οποιοδήποτε τρόπο (συμπεριλαμβανομένης και της πόρτας) οποιοδήποτε άκρο εσωτερικής στοάς και τυχόν ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου στον οποίο καταλήγει, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή. Απαγορεύεται να χρησιμοποιηθεί κλάδος εσωτερικής στοάς καθώς και όλοι οι χώροι που έχουν πρόσβαση μέσα από αυτόν, πριν ολοκληρωθεί η κατασκευή του σε όλο το μήκος, του.

4. Το πλάτος εσωτερικής στοάς, μετρούμενο κάθετα στον άξονά της, πρέπει να είναι τόσο, ώστε να εκπληρώνονται συγχρόνως οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Να είναι τουλάχιστο 4 m.

β. Το πλάτος της να είναι τουλάχιστο ίσο προς το 1/10 του μήκους της χωρίς όμως να απαιτείται πλάτος μεγαλύτερο των 8 μέτρων, εκτός αν απαιτείται από την επόμενη προϋπόθεση.

γ. Να αντιστοιχεί τουλάχιστο πλάτος 0.55 m ανά πληθυσμό 100 ατόμων.

Για την εφαρμογή της προϋπόθεσης β, λαμβάνεται το συνολικό μήκος της στοάς και σε περίπτωση που έχει κλάδο λαμβάνεται το μεγαλύτερο μήκος της από άκρο σε άκρο. Τα μήκη μετριούνται στους άξονες της στοάς και των κλάδων της. Για την εφαρμογή της προϋπόθεσης γ, λαμβάνεται ο πληθυσμός όλων των τμημάτων των κτιρίων που έχουν μία τουλάχιστον πρόσβαση μέσα στη στοά. Ο πληθυσμός στρογγυλεύεται στην πλησιέστερη ακέραιη εκατοντάδα.

5. Όταν εσωτερική στοά καταλήγει σε ελεύθερο σε προσπέλαση ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου, πρέπει ο χώρος αυτός σε όλο το μήκος του από τη στοά μέχρι κοινόχρηστο χώρο του οικισμού, να έχει ελεύθερο πλάτος τουλάχιστο ίσο προς το απαιτούμενο πλάτος της εσωτερικής στοάς.

6. Τοπική διαπλάτυνση εσωτερικής στοάς επιτρέπεται μόνον όταν η διαπλάτυνση αυτή, μετρούμενη κάθετα προς τον άξονα της στοάς, δεν υπερβαίνει το μισό του μήκους της, μετρούμενο παράλληλα προς τον άξονα της στοάς.

7. Σε περίπτωση επέκτασης ή δημιουργίας νέων κλάδων εσωτερικής στοάς, που υπάρχει κατά την έκδοση του παρόντος κανονισμού για τον υπολογισμό του απαιτούμενου ελάχιστου πλάτους της επέκτασης και των νέων κλάδων αυτής, λαμβάνεται το μεγαλύτερο μήκος της από άκρο σε άκρο, συμπεριλαμβανομένων της ύπαρξης, της επέκτασης και των νέων κλάδων. Το πλάτος και ελεύθερο ύψος υφισταμένης εσωτερικής στοάς που έχει κατασκευασθεί με προϋσχύουσες του παρόντος διατάξεις, δεν θίγονται, έστω και αν είναι μικρότερα από τα απαιτούμενα κατά το παρόν άρθρο, όταν ούτε το μήκος της επέκτασης της στοάς, ούτε του μεγαλύτερου τυχόν νέου κλάδου της δεν υπερβαίνει το διπλάσιο του μήκους της υφισταμένης στοάς.

8. Οι χώροι που έχουν όψη μόνο προς την εσωτερική στοά πρέπει να αερίζονται δια μέσω αυτής με ανοίγματα προς αυτές τις όψεις εκτός αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1.2 του άρθρ. 10 του κανονισμού αυτού. Τα ανοίγματα σε αυτές τις όψεις πρέπει να έχουν εμβαδόν τουλάχιστο διπλάσιο από αυτό που απαιτείται για τέτοιους χώρους σε εξωτερικούς τοίχους του κτιρίου. Μελέτη αερισμού απαιτείται για κάθε στοά που το μήκος της υπερβαίνει τα 80 m. Σε περίπτωση στοάς που έχει κλάδους, μελέτη αερισμού απαιτείται όταν το συνολικό μήκος της συμπεριλαμβανομένου και του κλάδου υπερβαίνει τα 80 m.

9. Επιτρέπεται η τοποθέτηση ή η διαμόρφωση λειτουργικών και διακοσμητικών κατασκευών (όπως π.χ. φερόντων στοιχείων, κλιμάκων, ανελκυστήρων, διαφημιστικών, πετασμάτων, γλυπτών) μέσα σε εσωτερική στοά, όταν το απαιτούμενο πλάτος της εξασφαλίζεται σε κάθε θέση της, αφού αφαιρεθεί το πλάτος αυτών των κατασκευών και εφόσον τηρούνται συγχρόνως τα ακόλουθα:

α. Εξασφαλίζεται καθ' όλο το μήκος της στοάς τουλάχιστο μια συνεχής πορεία με ελεύθερο πλάτος τουλάχιστο 4 m.

β. Σε περίπτωση στοάς με απαιτούμενο πλάτος μεγαλύτερο των 4 m επιτρέπεται η τοποθέτηση τέτοιων κατασκευών εφόσον εξασφαλίζεται ελεύθερο πλάτος τουλάχιστο 4 m και 2.20 m εκατέρωθεν αυτών.

γ. Σε όλο το μήκος της στοάς που προκύπτει κατά τα α και β της παρούσας παραγράφου, πρέπει να εξασφαλίζεται το ελάχιστο επιτρεπόμενο ύψος για αυτή τη στοά.

10. Οι διατάξεις του ΝΟΚ για την πρόσβαση ατόμων με ειδικές ανάγκες σε κοινόχρηστους χώρους ισχύει και για τις εσωτερικές στοές και για τυχόν προκήπια και ελεύθερους σε προσπέλαση ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου που συνδέουν τις εσωτερικές στοές με κοινόχρηστους χώρους του οικισμού.

11. Χώρος ο οποίος χαρακτηρίζεται "υψηλού βαθμού κινδύνου από τα περιεχόμενα" απαγορεύεται να έχει κούφωμα ή οποιοδήποτε άλλο άνοιγμα προς το εσωτερικό της στοάς.

12. Καμία πόρτα προς εσωτερική στοά δεν επιτρέπεται να απέχει περισσότερο από 60 m από το πλησιέστερο σε αυτήν άκρο της εσωτερικής στοάς.

13. Κάθε ένας από τους ακόλουθους χώρους, όταν έχει πόρτα προς εσωτερική στοά, πρέπει να έχει και άλλη έξοδο που να καταλήγει εκτός εσωτερικής στοάς:

- χώρος με χρήση προσωρινής (κατηγορία Β),

- χώρος με χρήση συνάθροισης κοινού (κατηγορία Γ) με πληθυσμό μεγαλύτερο των 300 ατόμων,

- χώρος με χρήση σωφρονισμού (κατηγορία Ζ),

- χώρος με χρήση εμπορίου (κατηγορία Η) που είτε έχει συνολικό μικτό εμβαδόν ορόφων μεγαλύτερο των 3.000 m², είτε αποτελείται από τέσσερις ή περισσότερους ορόφους που περιέχουν χώρους πωλήσεων,

l) με εμβαδόν μεγαλύτερο των 50 m².

ΑΡΘΡΟ 17

ΠΛΑΤΗ ΠΑΡΟΔΙΩΝ ΣΤΟΩΝ ΟΠΟΥ ΔΕΝ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΣΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΡΥΜΟΤΟΜΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

1. Όπου σε ρυμοτομικά σχέδια δεν έχουν οριστεί αριθμητικά τα πλάτη παρόδων στοών, αυτά καθορίζονται ως εξής:

α. Για πλάτος δρόμου μέχρι 7.30 m, πλάτος στοάς 2.50 m

β. Για πλάτος δρόμου μεγαλύτερο από 7.30 m και μέχρι 10.30 m, πλάτος στοάς 3.00 m

γ. Για πλάτος δρόμου μεγαλύτερο από 10.30 m και μέχρι 14.30 m, πλάτος στοάς 3.50 m

δ. Για πλάτος δρόμου μεγαλύτερο από 14.30 m και μέχρι 19.30 m, πλάτος στοάς 4.00 m

ε. Για πλάτος δρόμου μεγαλύτερο από 19.30 m, πλάτος στοάς 4.50 m

2. Πλάτος δρόμου για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου θεωρείται η απόσταση μεταξύ των οικοδομικών γραμμών. Σε περίπτωση δρόμου που δεν έχει σταθερό πλάτος λαμβάνεται υπόψη το μέσο πλάτος του μεταξύ δύο διαδοχικών δρόμων που τέμνουν και τις δύο απέναντι πλευρές του ή μεταξύ τέτοιου δρόμου και πλατείας. Αν στο τμήμα αυτό του δρόμου παρουσιάζεται τοπική διεύρυνση ή πρόβλεψη προκηπίου σε μήκος μικρότερο του ενός τρίτου αυτού του τμήματος, μετρούμενο στον άξονα του δρόμου, αυτό το πρόσθετο πλάτος δεν λαμβάνεται υπόψη. Τυχόν αποτμήσεις στις γωνίες συνάντησης δρόμων δεν λαμβάνονται υπόψη. Στους αδιέξοδους δρόμους δε λαμβάνονται υπόψη τυχόν διαπλατύνσεις στο αδιέξοδο άκρο τους.

3. Τα πλάτη στοάς της παρ. 1 ισχύουν μέχρι να καθοριστούν νέα.

ΑΡΘΡΟ 18

ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ

1. Όπου η είσοδος ή η έξοδος κτιρίου ή δομικού έργου βρίσκεται σε αίθριο ή απέχει από την πλησιέστερη σε αυτή είσοδο του οικοπέδου περισσότερο από 30 m, μετρούμενα κατά μήκος φυσικής όδευσης, απαιτείται προσπέλαση πεζών και τροχοφόρων προς την είσοδο ή έξοδο, με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

α. Ελεύθερο πλάτος στη στενότερη θέση της τουλάχιστο 3.5 m

β. Ελεύθερο ύψος κάτω από οποιοδήποτε στοιχείο τουλάχιστο 3.0 m

γ. Όπου δεν είναι ευθύγραμμη, ακτίνα καμπυλότητας της εξωτερικής περιμέτρου της τουλάχιστο 3.5 m δ. Μέγιστη κλίση προς το οριζόντιο επίπεδο 7% σε τμήμα μήκους 5 m από την είσοδο στο οικόπεδο και 17% για το υπόλοιπο τμήμα της.

2. Οι διατάξεις της παρ. 1 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη του άρθρ. 12 του κανονισμού αυτού.

ΑΡΘΡΟ 19 ΦΥΤΕΥΣΗ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ

1. Το ποσοστό και ο τρόπος υπολογισμού του υποχρεωτικά ακάλυπτου χώρου καθορίζεται από τις διατάξεις του ΝΟΚ. Ειδικά, για τα κτίρια εκπαίδευσης, στο ποσοστό του υποχρεωτικού ακάλυπτου συνυπολογίζεται και η επιφάνεια μέχρι το 50% που διατίθεται για υπαίθριες αθλητικές εγκαταστάσεις.

2. Κατά την ανέγερση νέας οικοδομής ή κατ' επέκταση προσθήκης σε οικοπέδο εμβαδού τουλάχιστο 200 m², πρέπει να φυτεύονται δένδρα ή να διατηρούνται υπάρχοντα, έτσι ώστε να αναλογεί τουλάχιστο ένα δένδρο ανά 200m² οικοπέδου. Όταν μένει υπόλοιπο εμβαδόν οικοπέδου 100 m² και άνω προστίθεται ένα ακόμα δένδρο.

3. Όταν υπάρχουν προκήπια, τότε τα δένδρα που πρέπει να περιλαμβάνουν είναι τόσα, ώστε να αναλογεί ένα δένδρο ανά 25 m² προκηπίου. Όταν μένει υπόλοιπο εμβαδόν προκηπίου πάνω από 12 m², προστίθεται ένα ακόμα δένδρο. Τα δένδρα αυτά λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του αριθμού των δένδρων που επιβάλλεται από την παρ. 2 του παρόντος άρθρου.

4. Κατά τη φύτευση δένδρων ή θάμνων κοντά σε κτίρια ή δομικά έργα και ανάλογα με τις ιδιότητες του ριζικού συστήματος των φυτών, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή βλάβης αυτών των κτιρίων ή δομικών κατασκευών.

5. Σε περίπτωση ύπαρξης δένδρων ή θάμνων σε γειτονικό οικοπέδο κατά την ανέγερση οικοδομής, ο οικοδομών οφείλει να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του κτιρίου που ανεγείρει από την υγρασία και το ριζικό σύστημα των δένδρων ή θάμνων.

6. Η κατασκευή των χώρων φυλακίων επιτρέπεται στο προκήπιο και στους ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου μετά από γνωμοδότηση του ΣΑ. Τα κτίρια των φυλακίων είναι ισόγεια με μέγιστο ύψος 4 m, η επιφάνεια τους δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% της επιφάνειας του υποχρεωτικώς ακάλυπτου χώρου ή προκηπίου, σε καμία περίπτωση δε, δεν επιτρέπεται κάθε κτίριο φυλακίου να είναι μεγαλύτερο των 150 m². Σε περίπτωση που η χρήση του κτιρίου μεταβληθεί, πριν την έγκριση της νέας χρήσης του κτιρίου επιβάλλεται η απομάκρυνση ή κατεδάφιση των κτιρίων των φυλακίων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΧΡΗΣΤΩΝ - ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 20 ΦΥΣΙΚΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ

1. Όλοι οι χώροι κύριας χρήσης των κτιρίων και δομικών έργων πρέπει να έχουν επαρκή φυσικό φωτισμό, άμεσο ή έμμεσο σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

1.1. Επιτρέπεται οι χώροι κύριας χρήσης ειδικών κτιρίων και δομικών έργων να μην έχουν φυσικό φωτισμό, όταν ο φυσικός φωτισμός δεν εξυπηρετεί τη λειτουργία τους, όπως αυτό προκύπτει από βεβαίωση του φορέα που είναι αρμόδιος για τον έλεγχο της λειτουργικότητάς τους.

1.2. Για τα ειδικά κτίρια που δεν υπάρχει αρμόδιος φορέας στη θέση των παραπάνω βεβαιώσεων εκδίδεται σχετική απόφαση του Περιφερειάρχη.

2. Οπωσδήποτε άμεσο φυσικό φωτισμό πρέπει να έχουν οι χώροι κύριας χρήσης των κατοικιών και τα υπνοδωμάτια των κτιρίων προσωρινής διαμονής. Επίσης άμεσο φυσικό φωτισμό πρέπει να έχουν και οι εξής χώροι εφόσον δεν εξαιρούνται της απαίτησης φυσικού φωτισμού κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου:

- οι αίθουσες διδασκαλίας, με εξαίρεση τα αμφιθέατρα
- οι χώροι άθλησης

- τα εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, καφενεία και κάθε άλλος χώρος όπου σερβίρεται φαγητό ή φαγώσιμα παρασκευάσματα ή ποτά

- οι θάλαμοι νοσηλείας ή περίθαλψης και οι χώροι διημέρευσης των κτιρίων υγείας και κοινωνικής πρόνοιας

- τα εργαστήρια όλων των κτιρίων

- οι αίθουσες διαμονής υποδίκων ή κατάδικων στα κτίρια σωφρονισμού

- τα γραφεία όλων των κτιρίων, εκτός αν πρόκειται για ενιαίους ορόφους με χρήση γραφείων σε ελεύθερη διάταξη, οπότε επιτρέπεται ο έμμεσος φυσικός φωτισμός

- τα μαγειρεία

- τα φαρμακεία

- τα αναγνωστήρια των βιβλιοθηκών

- οι κύριοι χώροι εργασίας των βιομηχανιών και των βιοτεχνιών

- οι χώροι ανάπαυσης προσωπικού όλων των κτιρίων.

3. Έμμεσο φυσικό φωτισμό επιτρέπεται να έχουν οι χώροι κύριας χρήσης ειδικών κτιρίων, που δεν εξαιρούνται της απαίτησης φυσικού φωτισμού, κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου, και δεν αναφέρονται στην παρ. 2 του παρόντος άρθρου, εκτός αν απαιτηθεί άμεσος φυσικός φωτισμός από το φορέα που είναι αρμόδιος για τον έλεγχο της λειτουργικότητάς τους.

4.1. Οι ακάλυπτοι χώροι του οικοπέδου επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για φωτισμό χώρων οποιασδήποτε χρήσης.

4.2. Χώροι του οικοπέδου που για οποιοδήποτε λόγο προσμετρώνται στην κάλυψη που πραγματοποιείται καθώς και υπαίθριοι χώροι του κτιρίου επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για φωτισμό χώρων κύριας χρήσης εφόσον εξασφαλίζεται ελάχιστη διάσταση δ κάθετα προς το άνοιγμα και 2.50 m παράλληλα προς το άνοιγμα.

Για το φωτισμό χώρων βοηθητικής χρήσης αρκεί να εξασφαλίζεται ελάχιστη διάσταση δ κάθετα προς το άνοιγμα και 1.2m παράλληλα προς αυτό, άλλως αν δεν εξασφαλίζονται αυτές οι διαστάσεις, επιβάλλεται η εγκατάσταση τεχνητού φωτισμού.

4.3. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν έχουν υποχρεωτική εφαρμογή στις καθ' ύψος προσθήκες κτιρίων που έχουν ανεγερθεί με προϊσχύουσες διατάξεις όπου εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 23 του ΝΟΚ, όπως αυτές ισχύουν.

5. Επαρκή άμεσο φυσικό φωτισμό θεωρείται ότι έχουν οι χώροι, όταν εκπληρώνονται συγχρόνως οι ακόλουθες συνθήκες:

5.1.1. Ο φωτισμός τους προέρχεται από ανοίγματα στην οροφή ή σε εξωτερικούς τοίχους του χώρου που βλέπουν είτε σε κοινόχρηστο χώρο του οικισμού, είτε σε ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου ή του κτιρίου που έχει τις προϋποθέσεις των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου αυτού, είτε σε πλευρά ανοικτού ημιυπαίθριου χώρου, που είναι ανοιχτή σ' έναν από τους χώρους αυτούς.

5.1.2. Το εμβαδόν των ανοιγμάτων αυτών δεν υπολείπεται του 10% του καθαρού εμβαδού του χώρου.

5.2. Επιπλέον από τις απαιτήσεις της υποπαραγράφου 5.1.1., στην περίπτωση που χώρος φωτίζεται από άνοιγμα ή ανοίγματα που βλέπουν προς ανοικτό ημιυπαίθριο χώρο ή που βρίσκονται κάτω από εξώστη ή προστέγασμα, θεωρείται ότι έχει επαρκή άμεσο φυσικό φωτισμό όταν το εμβαδόν των παρακάτω επιφανειών δεν υπολείπεται το καθένα χωριστά του 10% του αθροίσματος των εμβαδών του δαπέδου του φωτιζόμενου χώρου και της οροφής του ανοικτού ημιυπαίθριου χώρου, εξώστη ή προστεγάσματος που αντιστοιχεί στο φωτιζόμενο χώρο:

α) Του ελεύθερου από δομικά στοιχεία τμήματος της ανοιχτής πλευράς του ημιυπαίθριου χώρου που αντιστοιχεί στο φωτιζόμενο χώρο.

β) Του ελεύθερου από δομικά στοιχεία κατακόρυφου επιπέδου, κάτω από τον εξώστη ή προστέγασμα που αντιστοιχεί στο φωτιζόμενο χώρο.

γ) Του ανοίγματος του φωτιζόμενου χώρου.

5.3. Στις περιπτώσεις της υποπαραγράφου 5.2., όταν υπάρχει δοκός ή άλλη κρέμαση στον ανοικτό ημιυπαίθριο χώρο ή εξώστη ή προστέγασμα, παράλληλη προς τον τοίχο που έχει τα ανοίγματα, μετρίεται το ελεύθερο ύψος κάτω από το κατώτερο σημείο της δοκού ή κρέμασης.

6. Επαρκή έμμεσο φυσικό φωτισμό θεωρείται ότι έχουν οι χώροι, όταν εκπληρώνονται συγχρόνως οι ακόλουθες συνθήκες:

6.1. Έχουν ανοίγματα ελεύθερα ή με υαλοπίνακες προς άλλους χώρους, οι οποίοι έχουν επαρκή άμεσο φυσικό φωτισμό και το εμβαδόν των τμημάτων αυτών των ανοιγμάτων δεν υπολείπεται του 15% του καθαρού εμβαδού του χώρου που φωτίζεται έμμεσα.

6.2. Οι χώροι που φωτίζονται άμεσα έχουν ανοίγματα που εκπληρώνουν τις προϋποθέσεις των διατάξεων της παρ. 5 του παρόντος άρθρου, αλλά το εμβαδόν των ανοιγμάτων τους δεν υπολείπεται του 10% του αθροίσματος των καθαρών εμβαδών του χώρου που φωτίζεται άμεσα και του χώρου που φωτίζεται έμμεσα.

7. Τα κλιμακοστάσια, εφόσον δεν είναι ανοικτά πρέπει να έχουν άμεσο φυσικό φωτισμό. Δεν ισχύουν όμως για τα κλιμακοστάσια οι απαιτήσεις της παρ. 5 του παρόντος άρθρου. Απαιτείται ανά όροφο ένα άνοιγμα με υαλοπίνακα εμβαδού τουλάχιστον 0.50 m² προς κοινόχρηστο χώρο του οικισμού είτε σε ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου ή του κτιρίου ελάχιστης διάστασης 2 m κάθετα προς την πλευρά του ανοίγματος, είτε σε ανοικτό ημιυπαίθριο χώρο ανοιχτό προς τους παραπάνω χώρους.

8. Στους παραδοσιακούς οικισμούς μετά από έγκριση του ΣΑ, επιτρέπονται ανοίγματα φυσικού φωτισμού και αερισμού διαφορετικά από αυτά που προκύπτουν κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου, έτσι ώστε να μην αλλοιώνεται ο χαρακτήρας του οικισμού.

9. Επιτρέπεται η χρήση των "cours anglaises" κατά ΝΟΚ για τον φωτισμό υπόγειων χώρων των κτιρίων.

10. Από τις διατάξεις φωτισμού του παρόντος άρθρου εξαιρούνται:

α. Οι υπόγειοι χώροι κτιρίων κατά ΝΟΚ.

β. Οι σοφίτες κατά ΝΟΚ.

γ. Τα υπόσκαφα κτίρια κατά ΝΟΚ.

ΑΡΘΡΟ 21

ΦΥΣΙΚΟΣ ΑΕΡΙΣΜΟΣ

1. Όλοι οι χώροι κύριας χρήσης των κτιρίων και δομικών έργων πρέπει να έχουν επαρκή φυσικό αερισμό, άμεσο ή έμμεσο σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

1.2. Επιτρέπεται οι χώροι κύριας χρήσης των ειδικών κτιρίων και δομικών έργων να μην έχουν φυσικό αερισμό, όταν έχουν τεχνητό αερισμό που είναι επαρκής, όπως αποδεικνύεται από πλήρη σχετική μελέτη και βεβαίωση του φορέα που είναι αρμόδιος για τον έλεγχο της λειτουργικότητάς τους.

1.3. Για τα ειδικά κτίρια που δεν υπάρχει αρμόδιος φορέας στη θέση των παραπάνω βεβαιώσεων εκδίδεται σχετική απόφαση του Περιφερειάρχη.

1.4. Η απαίτηση φυσικού αερισμού για τους χώρους κύριας χρήσης των κατοικιών ισχύει, έστω και αν υπάρχει εγκατάσταση τεχνητού αερισμού.

2. Οποσδήποτε άμεσο φυσικό αερισμό πρέπει να έχουν οι χώροι κύριας χρήσης των κατοικιών και τα υπνοδωμάτια των κτιρίων προσωρινής διαμονής. Επίσης άμεσο φυσικό αερισμό πρέπει να έχουν και οι εξής χώροι εφόσον δεν εξαιρούνται της απαίτησης φυσικού αερισμού κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου:

- οι αίθουσες διδασκαλίας, με εξαίρεση τα αμφιθέατρα

- οι χώροι άθλησης

- τα εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, καφενεία και κάθε άλλος χώρος όπου σερβίρεται φαγητό ή φαγώσιμα παρασκευάσματα ή ποτά

- οι θάλαμοι νοσηλείας ή περίθαλψης και οι χώροι διημέρευσης των κτιρίων υγείας και κοινωνικής πρόνοιας.

- τα εργαστήρια όλων των κτιρίων

- οι αίθουσες διαμονής υποδίκων ή κατάδικων στα κτίρια σωφρονισμού

- τα γραφεία όλων των κτιρίων, εκτός αν πρόκειται για ενιαίους ορόφους με χρήση γραφείων σε ελεύθερη διάταξη, οπότε επιτρέπεται ο έμμεσος φυσικός αερισμός

- τα μαγειρεία

- τα φαρμακεία

- τα αναγνωστήρια των βιβλιοθηκών

- οι κύριοι χώροι εργασίας των βιομηχανιών και των βιοτεχνιών

- οι χώροι ανάπαυσης προσωπικού όλων των κτιρίων.

3. Έμμεσο φυσικό αερισμό επιτρέπεται να έχουν οι χώροι κύριας χρήσης ειδικών κτιρίων, που δεν εξαιρούνται της απαίτησης φυσικού αερισμού, κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου, και δεν αναφέρονται στην παρ. 2 του παρόντος άρθρου, εκτός αν απαιτηθεί άμεσος φυσικός αερισμός από το φορέα που είναι αρμόδιος για τον έλεγχο της λειτουργικότητάς τους.

4.1. Οι ακάλυπτοι χώροι του οικοπέδου οι οποίοι δεν προσμετρώνται στην κάλυψη που πραγματοποιείται, επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για αερισμό χώρων οποιασδήποτε χρήσης.

4.2. Χώροι του οικοπέδου που για οποιοδήποτε λόγο προσμετρώνται στην κάλυψη που πραγματοποιείται καθώς και υπαίθριοι χώροι του κτιρίου επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για αερισμό χώρων κύριας χρήσης εφόσον εξασφαλίζεται ελάχιστη διάσταση δ κάθετα προς το άνοιγμα και 2.50 m παράλληλα προς το άνοιγμα. Για τον αερισμό χώρων βοηθητικής χρήσης να εξασφαλίζεται ελάχιστη διάσταση δ (κάθετα προς το άνοιγμα και 1.2m παράλληλα προς αυτό, άλλως αν δεν εξασφαλίζονται αυτές οι διαστάσεις, επιβάλλεται η εγκατάσταση τεχνητού αερισμού.

4.3. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν έχουν υποχρεωτική εφαρμογή στις καθ' ύψος προσθήκες κτιρίων που έχουν ανεγερθεί με προϊσχύουσες διατάξεις όπου εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 23 του ΝΟΚ όπως αυτές ισχύουν.

5. Επαρκή άμεσο φυσικό αερισμό θεωρείται ότι έχουν οι χώροι, όταν εκπληρώνονται συγχρόνως οι ακόλουθες συνθήκες:

5.1. Ο αερισμός τους προέρχεται από ανοίγματα στην οροφή ή σε εξωτερικούς τοίχους του χώρου που βλέπουν είτε σε κοινόχρηστο χώρο του οικισμού, είτε σε ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου ή του κτιρίου, που έχουν τις προϋποθέσεις των διατάξεων παραπάνω χώρους.

5.2. Το εμβαδόν των ανοιγμάτων αυτών δεν υπολείπεται του 5% του καθαρού εμβαδού του χώρου. Για τον υπολογισμό του εμβαδού των ανοιγμάτων μετρώνται μόνο τα ελεύθερα ανοίγματα των ανοιγμένων τμημάτων των κουφωμάτων στο σύνολό τους. Εξωτερικές πόρτες προσιτές από τους κοινόχρηστους χώρους του οικισμού που παραμένουν συνήθως κλειστές για λόγους ασφάλειας δεν προσμετρώνται. Προσμετρώνται όμως τυχόν ανοίγματα παραθύρων πάνω σε αυτές τις πόρτες που μπορούν να παραμένουν ανοικτά όταν οι πόρτες είναι κλειστές.

6. Έμμεσο φυσικό αερισμό θεωρείται ότι έχουν οι χώροι, όταν εκπληρώνονται συγχρόνως οι ακόλουθες συνθήκες:

6.1. Έχουν ανοίγματα ελεύθερα προς άλλους χώρους, οι οποίοι έχουν άμεσο φυσικό αερισμό και το εμβαδόν των τμημάτων αυτών των ανοιγμάτων δεν υπολείπεται του 7% του χώρου που αερίζεται έμμεσα.

6.2. Οι χώροι που αερίζονται άμεσα έχουν ανοίγματα που εκπληρώνουν τις προϋποθέσεις των διατάξεων της παρ. 7 του παρόντος άρθρου, αλλά το εμβαδόν των ανοιγμάτων τους δεν υπολείπεται του 5% του αθροίσματος των καθαρών εμβαδών του χώρου που αερίζεται άμεσα και του χώρου που αερίζεται έμμεσα.

7. Για τον αερισμό των κλιμακοστασίων απαιτείται άνοιγμα προς τους παραπάνω χώρους με ανοιγμένο κούφωμα ή χωρίς κούφωμα. Το άνοιγμα αυτό πρέπει να βρίσκεται είτε στην οροφή του κλιμακοστασίου είτε σε θέση του τοίχου που να μην απέχει περισσότερο του ενός μέτρου από την οροφή του κλιμακοστασίου και να έχει εμβαδόν τουλάχιστον 0.20 m².

8. Στους χώρους υγιεινής σε περίπτωση που δεν εγκαθίσταται τεχνητός αερισμός πρέπει να εξασφαλίζεται άμεσος φυσικός αερισμός σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του παρόντος άρθρου.

9. Στους παραδοσιακούς οικισμούς μετά από έγκριση του ΣΑ, επιτρέπονται ανοίγματα φυσικού αερισμού διαφορετικά από αυτά που προκύπτουν κατ'εφαρμογή του παρόντος άρθρου, έτσι ώστε να μην αλλοιώνεται ο χαρακτήρας του οικισμού.

10. Επιτρέπεται η χρήση των "cours anglaises" κατά ΝΟΚ για τον αερισμό των υπόγειων χώρων των κτιρίων.

11. Από τις διατάξεις αερισμού του παρόντος άρθρου εξαιρούνται:

- α. Οι υπόγειοι χώροι κτιρίων κατά ΝΟΚ.
- β. Οι σοφίτες κατά ΝΟΚ.
- γ. Τα υπόσκαφα κτίρια κατά ΝΟΚ.

ΑΡΘΡΟ 22

ΗΧΟΜΟΝΩΣΗ - ΗΧΟΡΥΠΑΝΣΗ

1. ΣΤΟΧΟΣ

Τα κτίρια πρέπει να σχεδιάζονται και κατασκευάζονται έτσι, ώστε να προστατεύονται οι ένοικοι από κάθε μορφής θορύβους μέσα στα όρια της κατοικίας, του τόπου εργασίας και διαμονής τους, όταν οι θόρυβοι προέρχονται από άλλους. Δηλαδή, να εξασφαλίζεται αποδεκτή ακουστική άνεση, λαμβάνοντας τα απαραίτητα μέτρα κτιριακής ηχομόνωσης και ηχοπροστασίας. Οι παράμετροι και τα κτίρια ακουστικής άνεσης, από όπου εξαρτάται η ηχομόνωση - ηχοπροστασία για κάθε είδους κτιρίου ή χώρου αυτού, και οι κατηγορίες ακουστικής άνεσης καθορίζονται στις επόμενες παραγράφους. Σε ειδικά κτίρια είναι δυνατόν να εφαρμόζονται κανονισμοί με αυστηρότερα κριτήρια.

2. ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΑΝΕΣΗΣ

Η ακουστική άνεση ενός κτιρίου είναι η ικανότητά του να προστατεύει τους ενοίκους του από εξωγενείς θορύβους και να παρέχει ακουστικό περιβάλλον κατάλληλο για διαμονή ή για διάφορες δραστηριότητες. Η ακουστική άνεση ενός χώρου καθορίζεται από ένα σύνολο ηχητικών παραμέτρων, που αφορούν την ηχομόνωση και ηχοπροστασία του χώρου από:

- τον αερόφερτο ήχο, που παράγεται σε γειτονικούς χώρους,
- τον κτυπογενή ήχο, που παράγεται σε γειτονικούς χώρους,
- τον αερόφερτο ήχο, που παράγεται από κοινόχρηστες ή ιδιωτικές εγκαταστάσεις του ίδιου κτιρίου,
- τον αερόφερτο ήχο, που παράγεται από εξωτερικές πηγές. Οι ορισμοί των παραμέτρων ακουστικής άνεσης, R_w , $R'w$, L_n , w L_{Aeq} L_pA φαίνονται στον πίνακα 1 της παρ. 8 του παρόντος άρθρου.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΑΝΕΣΗΣ

Όλα τα νέα κτίρια που κατασκευάζονται μετά την ισχύ του παρόντος υπάγονται σε μια από τις πιο κάτω "κατηγορίες ακουστικής άνεσης".

- α. Κατηγορία Α', "υψηλή ακουστική άνεση".

Όταν πληρούνται όλα τα κριτήρια του πίνακα 2 της παρ. 8.

- β. Κατηγορία Β', "κανονική ακουστική άνεση".

Όταν πληρούνται όλα τα κριτήρια του πίνακα 3 της παρ. 8.

γ. Κατηγορία Γ', "χαμηλή ακουστική άνεση".

Όταν δεν πληρούνται όλα τα κριτήρια του πίνακα 3.

4. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΗΧΟΜΟΝΩΣΗΣ - ΗΧΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Τα κριτήρια ηχομόνωσης - ηχοπροστασίας είναι οι οριακές τιμές των παραμέτρων ακουστικής άνεσης για κάθε είδος ηχομόνωσης

- ηχοπροστασίας και κάθε κατηγορία ακουστικής άνεσης.

Οι απαιτήσεις για όλα τα είδη των κτιρίων εκφράζονται με εννέα συνολικά κριτήρια που περιλαμβάνονται στους πίνακες 2 και 3.

Κατά τη σύνταξη μελετών, είναι δυνατόν να λαμβάνεται μεταξύ R_w & $R'w$ η σχέση που ορίζεται στον πίνακα 4. Κατά την κατασκευή, θα πρέπει να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα, ώστε οι διαφορές μεταξύ R_w & $R'w$ που οφείλονται στις πλευρικές μεταδόσεις - να μην είναι μεγαλύτερες από τις τιμές που προκύπτουν από τον πίνακα 4. Μέτρα μείωσης των πλευρικών μεταδόσεων είναι, μεταξύ άλλων η διακοπή συνέχειας των οικοδομικών στοιχείων μεταξύ των δύο χώρων και η αύξηση της επιφανειακής μάζας των πλευρικών στοιχείων (π.χ. άνω των 350 kg/m^2). Αν λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα για τη μείωση των πλευρικών μεταδόσεων, είναι δυνατόν να γίνονται αποδεκτές τιμές για τη διαφορά αυτή.

4.1. Ηχομόνωση από γειτονικό χώρο κύριας ή βοηθητικής χρήσης και ηχομόνωση από χώρους κοινής χρήσης του κτιρίου. Αφορά όλα τα οριζόντια και κατακόρυφα χωρίσματα ανάμεσα σε:

- δύο διαμερίσματα του ίδιου κτιρίου (κατοικίες),
- χώρος κύριας χρήσης και γειτονικό χώρο κύριας ή βοηθητικής χρήσης (όλα τα άλλα κτίρια εκτός από κατοικίες),
- ένα διαμέρισμα ή ένα χώρο κύριας χρήσης και τους κοινής χρήσης χώρους του κτιρίου (εκτός από μονοκατοικίες),

Το κριτήριο ηχομόνωσης στην περίπτωση αερόφερτου ήχου για τα κατακόρυφα και τα οριζόντια χωρίσματα είναι ελάχιστες τιμές του μονότιμου μεγέθους $R'w$ σε ντεσιμπέλ (dB). Το κριτήριο ηχομόνωσης στην περίπτωση κτυπογενή ήχου για τα οριζόντια χωρίσματα είναι οι μέγιστες τιμές του μονότιμου μεγέθους $L'_{n,w}$ σε ντεσιμπέλ (dB).

4.2. Ηχομόνωση κατοικίας (διαμερίσματος) από άλλο χώρο κύριας χρήσης. Αφορά όλα τα οριζόντια και κατακόρυφα χωρίσματα ανάμεσα σε:

- ένα διαμέρισμα και χώρους κτιρίου, που προορίζονται για άλλη κύρια χρήση εκτός κατοικίας. Το κριτήριο ηχομόνωσης στην περίπτωση αερόφερτου ήχου για τα κατακόρυφα και οριζόντια χωρίσματα είναι οι ελάχιστες τιμές του μονότιμου μεγέθους $R'w$ σε ντεσιμπέλ (dB). Το κριτήριο ηχομόνωσης στην περίπτωση κτυπογενή ήχου για τα οριζόντια χωρίσματα είναι οι μέγιστες τιμές του μονότιμου μεγέθους $L'_{n,w}$ σε ντεσιμπέλ (dB).

4.3. Ηχοπροστασία από εξωτερικούς θορύβους. Αφορά τον εξωτερικό θόρυβο περιβάλλοντος (κυκλοφορικό, αστικό) που μεταδίδεται μέσα από όλα τα εξωτερικά οριζόντια και κατακόρυφα χωρίσματα για όλα ανεξαιρέτως τα κτίρια. Το κριτήριο ηχοπροστασίας είναι οι

μέγιστες τιμές της ωριαίας ισοδύναμης Α-ηχοστάθμης $L_{Aeq,h}$ σε ντεσιμπέλ - $A(\text{dB}(A))$.

4.4. Ηχοπροστασία από εγκαταστάσεις. Αφορά το θόρυβο που προέρχεται από τις κοινόχρηστες και ιδιωτικές εγκαταστάσεις, που μεταδίδεται μέσα από όλα τα οριζόντια και κατακόρυφα χωρίσματα και από όλες τις άλλες ηχητικές διαδρομές για όλα ανεξαιρέτως τα κτίρια. Το κριτήριο ηχοπροστασίας είναι οι μέγιστες τιμές της Α-ηχοστάθμης L_{pA} σε ντεσιμπέλ - $A(\text{dB}(A))$ μέσα στους χώρους κύριας χρήσης. Κοινόχρηστες εγκαταστάσεις, για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, είναι η υδραυλική, η ηλεκτρική, η εγκατάσταση κεντρικής θέρμανσης-ψύξης-ερισμού, οι ανελκυστήρες, οι αντλίες και τα κάθε είδους μηχανήματα που εξυπηρετούν από κοινού τα διαμερίσματα και τους άλλους χώρους. Ιδιωτικές εγκαταστάσεις είναι εγκαταστάσεις ανάλογες με τις κοινόχρηστες που εξυπηρετούν αποκλειστικά μια κατοικία ή ένα άλλο χώρο.

4.5. Ηχομόνωση ανάμεσα στους χώρους της ίδιας κατοικίας. Αφορά τα εσωτερικά κατακόρυφα και οριζόντια χωρίσματα της ίδιας κατοικίας. Το κριτήριο ηχομόνωσης στην περίπτωση αερόφερτου ήχου για τα κατακόρυφα και οριζόντια χωρίσματα είναι οι ελάχιστες τιμές του μονότιμου μεγέθους $R'w$ σε ντεσιμπέλ (dB).

4.6. Ηχομόνωση χώρου κύριας χρήσης από χώρους εγκαταστάσεων. Αφορά τα κατακόρυφα και οριζόντια χωρίσματα ανάμεσα σε χώρους κύριας χρήσης και χώρους εγκαταστάσεων για όλες τις περιπτώσεις των κτιρίων εκτός από το κτίρια κατοικίας. Το κριτήριο ηχομόνωσης στην περίπτωση αερόφερτου ήχου για τα κατακόρυφα και τα οριζόντια χωρίσματα είναι οι ελάχιστες τιμές του μονότιμου μεγέθους $R'w$ σε ντεσιμπέλ (dB). Το κριτήριο ηχομόνωσης στην περίπτωση κτυπογενή ήχου για τα οριζόντια χωρίσματα είναι οι μέγιστες τιμές του μονότιμου μεγέθους $L_{n,w}$ σε ντεσιμπέλ - (dB).

5. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΑΝΕΣΗΣ

Όλα ανεξαιρέτως τα νέα κτίρια πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον τις απαιτήσεις της κατηγορίας ακουστικής άνεσης Β.

6. ΜΕΤΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Για την αντιμετώπιση των αναγκών σε μετρήσεις - πιστοποιήσεις που απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, χρησιμοποιούνται εργαστήρια μετρήσεων κτιριακής ηχοπροστασίας.

Αυτά λειτουργούν κάτω από την επίβλεψη εξειδικευμένου διπλωματούχου μηχανικού και διαθέτουν εξοπλισμό για τις εργαστηριακές και επιτόπιες μετρήσεις σύμφωνα με τα πρότυπα ΕΛΟΤ.

7. ΕΛΕΓΧΟΣ

Ο έλεγχος των εργασιών ηχομόνωσης - ηχοπροστασίας γίνεται από τις κατά τόπους αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες. Σε περιπτώσεις ελέγχου που απαιτούν ειδικές συσκευές και εξειδίκευση, είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν τα εργαστήρια μετρήσεων της προηγούμενης παραγράφου 6.

8. Οι πίνακες 1, 2 και 3 που ακολουθούν προσδιορίζουν τις παραμέτρους ακουστικής άνεσης $R'w$, $R'_{n,w}$, $L_{Aeq,h}$, L_{pA} καθώς και τις τιμές των κριτηρίων ηχομόνωσης - ηχοπροστασίας για τις κατηγορίες (Α) και (Β). Ο πίνακας 4 προσδιορίζει την σχέση μεταξύ R_w και $R'w$.

9. Οι αποδεκτές κατασκευαστικές λύσεις είναι αυτές που αναφέρονται στις ισχύουσες κάθε φορά τεχνικές οδηγίες. Σε περίπτωση κατασκευαστικών λύσεων που δεν περιλαμβάνονται σε τεχνικές οδηγίες, απαιτούνται εργαστηριακές μετρήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Παράμετροι ακουστικής άνεσης								
Είδος Ηχομόνωσης - Ηχοπραστασίας	Παράμετρος ακουστικής άνεσης				Μετρούμενο μέγεθος			
	Ονομασία	Σύμβολο	Μονάδα μέτρησης	Πρότυπο ΕΛΟΤ	Ονομασία	Σύμβολο	Μονάδα μέτρησης	Πρότυπο ΕΛΟΤ
Ηχομόνωση από αερόφερτο ήχο	σταθμισμένος δείκτης ηχομείωσης	Rw	dB	461.1	δείκτης ηχομείωσης	R	dB	370.3
	σταθμισμένος φαινόμενος δείκτης ηχομείωσης	R'w	dB	461.1	φαινόμενος δείκτης ηχομείωσης	R'	dB	370.4
Ηχομόνωση από κτυπογενή ήχο	Σταθμισμένη κανονικοποιημένη στάθμη ηχητικής πίεσης κτυπογενούς ήχου	L'nw	dB	461.2	Κανονικοποιημένη στάθμη ηχητικής πίεσης κτυπογενούς ήχου	L'n	dB	370.7 370.8
Ηχομόνωση από αερόφερτο θόρυβο εξωτερικών πηγών	Ωριαία ισοδύναμη A - ηχοστάθμη	LAeq,h	dB(A)	230	A - ηχοστάθμη	LpA	dB(A)	230
Ηχομόνωση από αερόφερτο θόρυβο που παράγεται απο εγκαταστάσεις	A - ηχοστάθμη	LpA	dB(A)	229	A - ηχοστάθμη	LpA	dB(A)	229

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Κριτήρια ηχομόνωσης - ηχοπροστασίας - Κατηγορία Α «υψηλή ακουστική άνεση».									
Είδος κτιρίου	Ηχομόνωση απο γειτονικό χώρο κύριας ή βοήθητικής χρήσης. Ηχομόνωση απο χώρους κοινής χρήσης (παρ.4.1)		Ηχομόνωση κατοικίας (διαμερίσματος) απο άλλο χώρο κύριας χρήσης (παρ.4.2)		Ηχοπροστασία απο		Ηχομόνωση ανάμεσα στους χώρους της ίδιας κατοικίας	Ηχομόνωση κύριου χώρου απο χώρους εγκαταστάσεων	
	1	2	3	4	5	6		7	8
	R'w	L'nw	R'w	L'nw	LAeq,h	LpA	R'w	R'w	L'nw
	dB	dB	dB	dB	dB(A)	dB(A)	dB	dB	dB
Κατοικία Προσωρινή Διαμονή	54	55	-	-	30	25	48	60	45
Γραφεία - Εμπόριο	52	60	58	52	35	30	-	55	55
Εκπαίδευση	57	58	58	52	30	25	-	60	45
Υγεία	57	55	58	52	30	25	-	60	45
Συνάθροιση Βιομηχανία	65	40	62	47	(25)	(25)	-	(65)	(40)

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. Κριτήρια ηχομόνωσης - ηχοπροστασίας - Κατηγορία Β κανονική ακουστική άνεση										
Είδος κτιρίου	Ηχομόνωση απο γειτονικό χώρο κύριας ή βοοηθητικής χρήσης. Ηχομόνωση απο χώρους κοινής χρήσης (παρ.4.1)		Ηχομόνωση κατοικίας (διαμερίσματος) απο άλλο χώρο κύριας χρήσης (παρ.4.2)		Ηχοπροστασία απο		Ηχομόνωση ανάμεσα στους χώρους της ίδιας κατοικίας	Ηχομόνωση κύριου χώρου απο χώρους εγκαταστάσεων		
	1	2	3	4	εξωτερικούς θορύβους	θορύβους εγκαταστάσεων		8	9	
	R'w	L'nw	R'w	L'nw	LAeq,h	LpA		R'w	R'w	L'nw
	dB	dB	dB	dB	dB(A)	dB(A)		dB	dB	dB
Κατοικία Προσωρινή Διαμονή	50	60	-	-	35	30	42	55	50	
Γραφεία - Εμπόριο	40*	65	52	55	40	35	-	53	60	
Εκπαίδευση	50	65	55	55	35	30	-	55	50	
Υγεία	50	60	55	55	35	30	-	53	50	
Συνάθροιση Βιομηχανία	60	45	60	48	(25)	(25)	-	(62)	(45)	

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. Σχέση μεταξύ R'w & R'w	
R'w (dB)	Rw (dB)
.....έως 42	R' + 0
από 43 έως 48	R' + 2
από 48 έως 52	R' + 3
από 53 έως 55	R' + 4
από 56 έως 60	R' + 6

Παρατηρήσεις:

1. Οι τιμές σε παρενθέσεις αποτελούν μόνο οδηγό για σχεδιασμό θεάτρων, κινηματογράφων, αιθ. συγκεντρώσεων, αιθ. Μουσικής χώρων ηχογράφησης και επεξεργασίας ήχου, εκκλησιών και άλλων χώρων, στους οποίους η αυξημένη ηχοπροστασία αποτελεί προϋπόθεση για τη διαμόρφωση της εσωτερικής ακουστικής τους.

2. Για κτίρια στα οποία συνυπάρχουν επιμέρους τμήματα διαφορετικών κυρίων χρήσεων, η επιλογή των τιμών των κριτηρίων γίνεται έτσι ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις σε ηχομόνωση, ηχοπροστασία κάθε χώρου κύριας χρήσης. Η επιλογή ακολουθεί τις τιμές των χώρων με περισσότερο αυξημένες απαιτήσεις, έτσι ώστε να καλύπτονται και οι απαιτήσεις των άλλων χώρων.

3. Οι τιμές της στήλης 9 αφορούν μόνο την επιφάνεια έδρασης των μηχανημάτων.

ΑΡΘΡΟ 23 ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ

Τα πεζοδρόμια των κοινόχρηστων χώρων κατασκευάζονται, ανακατασκευάζονται, επισκευάζονται και συντηρούνται με σκοπό να διασφαλίζεται η συνεχής, αυτόνομη, ασφαλής και χωρίς εμπόδια κυκλοφορία των πεζών σε όλη την επιφάνειά τους και η χρήση τους από άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα, εφόσον επιτρέπεται από τη μορφολογία του εδάφους.

2. ΥΠΟΧΡΕΟΙ

2.1. Υπόχρεοι για την κατασκευή και συντήρηση των πεζοδρομίων και των τεχνικών έργων που τα αποτελούν (κράσπεδα, ρείθρα, υπόστρωμα και επίστρωση ή επικάλυψη) είναι οι ιδιοκτήτες των παρόδιων ακινήτων μπροστά στα οποία βρίσκονται.

2.2 Σε περίπτωση καταστροφής, αχρήστευσης και εκσκαφής από το Δημόσιο ή τον οικείο Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) των πεζοδρομίων που υπάρχουν πριν από είκοσι τουλάχιστον χρόνια, στα πλαίσια γενικής ανακατασκευής ή αναδιarrύθμισης των οδών και πλατειών ώστε να ικανοποιούν καλύτερα τις ανάγκες του οικισμού, η δαπάνη αποκατάστασης, επισκευής ή ανακατασκευής των πεζοδρομίων βαρύνει τους παρόδιους ιδιοκτήτες.

2.3. Σε κάθε άλλη περίπτωση καταστροφής ή αχρήστευσης ή εκσκαφής των πεζοδρομίων από την εκτέλεση εργασιών, υπόχρεος για την αποκατάσταση, επισκευή ή ανακατασκευή του είναι ο φορέας εκτέλεσης των εργασιών αυτών, εκτός αν εκτελούνται αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση αυτού τούτου του παρόδιου ακινήτου, οπότε υπόχρεος είναι αποκλειστικά ο ιδιοκτήτης του.

2.4. Η κατασκευή, ανακατασκευή ή επισκευή των πεζοδρομίων, μπορεί να γίνεται από τον οικείο ΟΤΑ σε βάρος και για λογαριασμό είτε των ιδιοκτητών των παρόδιων ακινήτων είτε φορέων εκτέλεσης έργων εφόσον αυτά δεν έχουν κατασκευασθεί ή επισκευασθεί ακόμα, ή δεν έχουν τηρηθεί οι προδιαγραφές που ισχύουν για την κατασκευή ή επισκευή τους.

3. ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

3.1. Προδιαγραφές

Σε κάθε περίπτωση στις προδιαγραφές των πεζοδρομίων καθορίζονται οι διαστάσεις, το είδος κατασκευής και το είδος των υλικών των κρασπέδων, των ρείθρων, του υποστρώματος και της επίστρωσης ή της επικάλυψής τους. Επίσης καθορίζονται το είδος της φυτείας, οι διαστάσεις και τα άλλα στοιχεία των τμημάτων των πεζοδρομίων που διατίθενται για φύτευσή τους. Οι προδιαγραφές συντάσσονται με τις διατάξεις της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561/7.12.2022 υπουργικής απόφασης (Β' 6213).

3.1.1. Τα πεζοδρόμια κατασκευάζονται σύμφωνα με προδιαγραφές που καθορίζονται με απόφαση του οικείου Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου. Σε οικισμούς που έχουν χαρακτηριστεί παραδοσιακοί η πιο πάνω απόφαση εκδίδεται με σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής (ΣΑ).

3.1.2. Σε οικισμούς με πληθυσμό πάνω από 20.000 κατοίκους και εφόσον τα πεζοδρόμια αποτελούν σημαντικό στοιχείο διαμόρφωσης των πολεοδομικών ή κυκλοφοριακών συνθηκών οδού, πλατείας ή περιοχής οι προδιαγραφές κατασκευής στο σύνολο ή σε μέρος τους καθορίζονται με απόφαση του αρμόδιου Νομάρχη που εκδίδεται με τήρηση της διαδικασίας τους άρθρο 3 ΝΔ/17-7-23.

3.1.3. Σε οικισμούς στους οποίους δεν έχουν καθορισθεί οι πιο πάνω προδιαγραφές τα πεζοδρόμια κατασκευάζονται σύμφωνα με τις οδηγίες του οικείου Δήμου ή Κοινότητας που περιλαμβάνονται στην άδεια της παρ. 4.1. του παρόντος άρθρου.

3.2. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται οι προδιαγραφές που καθορίζονται από τις διατάξεις του ΝΟΚ για τα άτομα με αναπηρία και τα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και τις σχετικές ισχύουσες αποφάσεις, ιδίως της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561/7.12.2022 υπουργικής απόφασης (Β' 6213).

3.3. Βαθμίδες εξυπηρέτησης των κτιρίων

3.3.1. Έξω από τη ρυμοτομική γραμμή απαγορεύεται να κατασκευάζονται βαθμίδες για την εξυπηρέτηση των κτιρίων. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η κατασκευή τους, ύστερα από άδεια του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, αν μετά την ανέγερση του κτιρίου έχει μεταβληθεί η υψομετρική στάθμη του δρόμου. Η κατασκευή αυτή πρέπει να εξασφαλίζει την ασφάλεια της κυκλοφορίας των πεζών, των ατόμων με αναπηρία και των εμποδιζόμενων ατόμων στην επιφάνεια που απομένει. Αλλιώς μπορεί να γίνει σημειακή διαπλάτυνση, βάσει των διατάξεων της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561/7.12.2022 υπουργικής απόφασης (Β' 6213). Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται στα πεζοδρόμια η κατασκευή σκαλοπατιών που κατέρχονται προς το κτίριο, για εξυπηρέτησή του,

αλλά επιβάλλεται τα σκαλοπάτια αυτά να αρχίζουν ένα (1) μέτρο μέσα από τη ρυμοτομική γραμμή ή από την οικοδομική γραμμή σε περίπτωση ύπαρξης προκηπίου που είναι σε συνέχεια του πεζοδρομίου και χρησιμοποιείται από το κοινό.

3.3.2. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν εφαρμογή και σε υφιστάμενες κλίμακες ή βαθμίδες κλιμάκων. Κλίμακες ή βαθμίδες κλιμάκων που αντίκεινται στις διατάξεις της παρ. αυτής είναι επικίνδυνες από άποψη κυκλοφορίας η δε άρση του κινδύνου γίνεται με εφαρμογή των διατάξεων "περί επικινδύνων οικοδομών" από την αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία.

3.4. Φύτευση δένδρων, θάμνων, κ.λπ.

3.4.1. Κατά τη διαμόρφωση των πεζοδρομίων για τη φύτευση δένδρων, θάμνων, κ.λπ. εφαρμόζονται οι διατάξεις της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561/7.12.2022 υπουργικής απόφασης (Β' 6213). Γενικότερα, στα πεζοδρόμια, η φύτευση χωροθετείται στην ζώνη αστικού εξοπλισμού, και οπωσδήποτε πέραν της ζώνης ελεύθερης όδευσης πεζών, ή σε σημειακές προεκτάσεις μεταξύ των παρόδιων θέσεων στάθμευσης μέγιστου πλάτους 1.00 μ και πλάτους έως την εξωτερική πλευρά της παρόδιας θέσης στάθμευσης.

3.4.2. Όπου η ρυμοτομική γραμμή συμπίπτει με την οικοδομική ανάλογα με το ριζικό σύστημα των δένδρων πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή βλάβης των κτιρίων και δομικών κατασκευών.

3.5. Κάτω από τα πεζοδρόμια απαγορεύεται η κατασκευή ή η τοποθέτηση δεξαμενών για οποιοδήποτε σκοπό (αποθήκευση, συγκέντρωση υγρών κ.λπ.). Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται μόνον η τοποθέτηση εγκαταστάσεων των αρμόδιων φορέων για τη σύνδεση των κτιρίων με τα δίκτυα ηλεκτρισμού, ύδρευσης, αποχέτευσης, τηλεφώνου, αερίου πόλης, καθώς και σωληνώσεων απορροής στους κοινόχρηστους χώρους των βρόχινων νερών των κτιρίων.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ - ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

4.1. Για την κατασκευή ή ανακατασκευή καθώς και για την εκκαφή των πεζοδρομίων απαιτείται άδεια του οικείου Δήμου ή της Κοινότητας, στην οποία αναφέρονται οι αντίστοιχες προδιαγραφές ή αν δεν υπάρχουν οι σχετικές οδηγίες.

4.2. Οι δαπάνες κατασκευής, ανακατασκευής, επισκευής ή συντήρησης των πεζοδρομίων που γίνονται από τον οικείο ΟΤΑ ή το Δημόσιο, εισπράττονται από τους παρόδιους ιδιοκτήτες ή τους φορείς εκτέλεσης εργασιών, που είναι υπόχρεοι ανάλογα με την περίπτωση σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την είσπραξη των Δημοσίων Εσόδων.

4.3. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου η δαπάνη που αναλογεί σε κάθε παρόδιο ακίνητο υπολογίζεται από τον οικείο ΟΤΑ ή το Δημόσιο με βάση το μήκος του προσώπου που έχει στη ρυμοτομική γραμμή και την τιμή του τρέχοντος μέτρου που έχει η σχετική δαπάνη.

4.4. Τυχόν ενστάσεις ενάντια στις καταλογιστικές πράξεις υποβάλλονται στην αρχή που τις έκδωσε, μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από την κοινοποίησή τους στους υπόχρεους ιδιοκτήτες. Στις ενστάσεις αυτές αποφασίζει το οικείο Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο ύστερα από

εισήγηση της Τεχνικής Υπηρεσίας του ΟΤΑ ή της Τεχνικής Υπηρεσίας Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΥΔΚ) του Νομού αν δεν υπάρχει Τεχνική Υπηρεσία.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 24 ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

1. Τα κτίρια και τα δομικά έργα πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται και να εξοπλίζονται έτσι, ώστε σε περίπτωση πυρκαγιάς:

1.1. Να προστατεύεται η ζωή και η υγεία των εμποδιζόμενων ατόμων, των ατόμων και των ζώων που βρίσκονται σε αυτά.

1.2. Να εμποδίζεται η εξάπλωσή της στους άλλους χώρους του κτιρίου.

1.3. Να αποτρέπεται η μετάδοσή της στα όμορα και στα γειτονικά ακίνητα καθώς και στις γειτονικές περιοχές.

1.4. Να προστατεύονται τα ίδια τα κτίρια και τα περιεχόμενά τους.

2. Οι απαιτήσεις και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την επίτευξη των παραπάνω στόχων καθορίζονται από τον Κανονισμό Πυροπροστασίας Κτιρίων, όπως αυτός κάθε φορά ισχύει (και από άλλες ισχύουσες σχετικές διατάξεις).

ΑΡΘΡΟ 25 ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

1. Τα κτίρια και τα δομικά έργα πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται ή/και να ανακατασκευάζονται και να εξοπλίζονται έτσι, ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε αυτά, δηλαδή:

- η αυτόνομη διακίνηση (οριζόντια και κατακόρυφη προσπέλαση, χώροι στάθμευσης για χρήση αναπηρικών αμαξιδίων) και διαφυγή στα και από τα κτίρια και τον περιβάλλοντα αυτά χώρο,

- η αυτόνομη χρήση των σταθερών και κινητών εξοπλισμών,

- η αυτόνομη πρόσβαση στη σήμανση και πληροφορίες.

2. Οι απαιτήσεις και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την επίτευξη των παραπάνω στόχων καθορίζονται από τον ΝΟΚ, όπως αυτός κάθε φορά ισχύει, και από άλλες ισχύουσες σχετικές διατάξεις, όπως ενδεικτικά αναφέρεται η υπ' αρ. 99709/796/2021 υπουργική απόφαση (Β' 5045).

ΑΡΘΡΟ 26 ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. Σε περίπτωση αίτησης για χορήγηση οικοδομικής άδειας για την ανέγερση νέου ή προσθήκη κατ' επέκταση ή καθ' ύψος υφισταμένου κτιρίου, συνολικού όγκου μεγαλύτερου των οκτακοσίων m^3 ($800 m^3$), η ανεξάρτητα του όγκου σε περίπτωση κτιρίου με περισσότερους από ένα (1) ορόφους, απαιτείται η υποβολή μελέτης των υδραυλικών εγκαταστάσεων, που προβλέπονται για την λειτουργικότητα του συγκεκριμένου κτιρίου, καθώς και δήλωση επίβλεψης των εργασιών αυτών.

2. Σε περίπτωση αίτησης για χορήγηση οικοδομικής άδειας, για την ανέγερση νέου ή προσθήκης κατ' επέκταση ή καθ' ύψος υφισταμένου κτιρίου συνολικού ΣΔ μεγαλύτερου των τριακοσίων m^2 ($300 m^2$) και συνολικού όγκου μεγαλύτερου των $1300 m^3$ και ανεξάρτητα του όγκου σε περίπτωση κτιρίου με περισσότερους από τρεις (3) ορόφους, απαιτείται η υποβολή όλων των μελετών ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων που προβλέπονται στο κτίριο καθώς και δήλωση επίβλεψης των εργασιών αυτών.

3. Για τα κτίρια που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3661/2008 (Α' 89), όπως εκάστοτε ισχύει, απαιτείται η υποβολή και όλων των μελετών ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων που προβλέπονται στο κτίριο και είναι απαραίτητες για την εκπόνηση της μελέτης ενεργειακής απόδοσης του, καθώς και δήλωση επίβλεψης των εργασιών αυτών.

4. Στον συνολικό όγκο του κτιρίου δεν προστίθεται ο όγκος των υπογείων χώρων. Προσμετράται όμως ολόκληρος ο όγκος του ελεύθερου χώρου pilotis καθώς και των ημιυπαίθριων χώρων του κτιρίου.

5. Για τις περιπτώσεις ειδικών κτιρίων ή για τμήματα κτιρίων με ειδική χρήση απαιτείται η υποβολή και κάθε άλλης μελέτης η οποία επιβάλλεται από τις ειδικές διατάξεις που διέπουν την ειδική χρήση, καθώς και η σχετική δήλωση επίβλεψης των εργασιών αυτών.

ΑΡΘΡΟ 27 ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

1.1. Οι εσωτερικές υδραυλικές εγκαταστάσεις του κτιρίου περιλαμβάνουν τις εγκαταστάσεις ύδρευσης (δηλαδή τις εγκαταστάσεις διανομής και αποθήκευσης νερού χρήσης, τις εγκαταστάσεις παραγωγής, διανομής με νερό ή αφρό χαμηλής διόγκωσης, τις εγκαταστάσεις αποχέτευσης λυμάτων, απόβλητων και όμβριων ή άλλων καθαρών νερών, καθώς και τις διάφορες συνδέσεις μέσα ή έξω από το κτίριο, που σκοπό έχουν την τροφοδοσία του με νερό ή την απομάκρυνση λυμάτων, απόβλητων και όμβριων.

1.2. Οι εσωτερικές υδραυλικές εγκαταστάσεις κατασκευάζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζονται συνθήκες υγιεινής, ασφάλειας και άνεσης των ατόμων που χρησιμοποιούν (κατοικούν, εργάζονται ή παρευρίσκονται) τα κτίρια, καθώς και η ορθή και απρόσκοπτη λειτουργία αυτών. Να λαμβάνεται πρόνοια ώστε η δικλείδα γενικής παροχής να είναι προσιτή και σε άτομα με ειδικές ανάγκες χρήστες αμαξιδίων.

1.3. Ο τρόπος κατασκευής των εγκαταστάσεων και η ποιότητα των χρησιμοποιούμενων υλικών, καθώς και συστάσεις και οδηγίες καθορίζονται από τους σχετικούς κανονισμούς ή και τις εγκεκριμένες τεχνικές οδηγίες ή εμπειρικά, αν δεν υπάρχουν τα πιο πάνω. Ειδικότερα, για τις εγκαταστάσεις ύδρευσης εφαρμόζονται οι διατάξεις της τεχνικής οδηγίας του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας (ΤΕΕ) (ΤΟΤΕΕ) 2411/86, για τις εγκαταστάσεις αποχέτευσης λυμάτων και όμβριων εφαρμόζονται οι διατάξεις της ΤΟΤΕΕ 2412/86 και για τις εγκαταστάσεις πυρόσβεσης με νερό οι διατάξεις της ΤΟΤΕΕ 2451/1986 (Β' 632/1987).

1.4. Οι όροι διάθεσης των λυμάτων ή των αποβλήτων καθορίζονται σύμφωνα με την υγειονομική διάταξη ΕΙΒ/221/65 (Β' 138) ή των τροποποιήσεων της που κάθε φορά ισχύουν και των διοικητικών πράξεων που εκδίδονται σύμφωνα με αυτήν.

1.5. Η ενσωμάτωση στοιχείων της υδραυλικής εγκατάστασης στον φέροντα οργανισμό απαγορεύεται. Ενσωμάτωση αυτών στα μη φέροντα μέρη της οικοδομής πρέπει να αποφεύγεται, στις περιπτώσεις όμως που είναι αναπόφευκτη, επιτρέπεται, εφόσον:

α. Πιθανή βλάβη του κτιρίου ή της υδραυλικής εγκατάστασης από σεισμό ή άλλη αιτία δεν θα επιφέρει αχρησία στην υδραυλική εγκατάσταση ή βλάβη στην οικοδομική και γενικά η αποκατάσταση των βλαβών να είναι σχετικά εύκολη, σύντομη και οικονομική.

β. Δεν δημιουργούνται κακοτεχνίες και αντισθητικές κατασκευές.

γ. Εξασφαλίζονται ελεύθερη συστολή - διαστολή των σωληνώσεων και έντεχνα τελειώματα.

δ. Τα ενσωματωμένα υλικά είναι κατάλληλα σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές και την τεχνική εμπειρία και δεν αλληλεπιδρούν μεταξύ τους.

Η στήριξη και η διέλευση των στοιχείων των υδραυλικών εγκαταστάσεων επιτρέπεται στα φέροντα και μη τμήματα της οικοδομής εφ' όσον έχει γίνει σχετική πρόβλεψη από τη στατική και αντισεισμική μελέτη και εφαρμόζονται οι παραπάνω διατάξεις α', β', γ', δ', της παρούσης παραγράφου. Εάν δεν έχει γίνει σχετική πρόβλεψη, στη στατική και αντισεισμική μελέτη είναι δυνατό να επιτραπούν διελεύσεις και στηρίξεις σε φέροντα ή μη τμήματα της οικοδομής εάν δεν ελαττώνεται κάτω από τα επιτρεπτά όρια η φέρουσα ικανότητα και αντοχή αυτών μετά από έγγραφη βεβαίωση του επιβλέποντα των στατικών εργασιών μηχανικού, εφαρμοζόμενων και πάλι των διατάξεων α', β', γ', δ', της παρούσης παραγράφου.

1.6. Εφόσον οι κλιματολογικές συνθήκες το απαιτούν, οι εσωτερικές υδραυλικές εγκαταστάσεις πρέπει να κατασκευάζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής προστασία από τον παγετό, σε όλα τα τμήματα των εγκαταστάσεων.

1.7. Οι εσωτερικές υδραυλικές εγκαταστάσεις πρέπει να είναι υπολογισμένες και κατασκευασμένες κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μη δημιουργείται θόρυβος κατά τη λειτουργία τους ούτε να διευκολύνεται η μετάδοση του θορύβου. Σε χώρους με ειδικές απαιτήσεις στάθμης θορύβου, πρέπει να λαμβάνονται ειδικά μέτρα (π.χ. στήριξη των σωληνώσεων στην εξωτερική παρειά των τοίχων που περιβάλλουν τους χώρους με παρεμβολή ηχομονωτικού υλικού κ.λπ.).

2. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

2.1. Σε κάθε νέο κτίριο ή αυτοτελές τμήμα κτιρίου που μπορεί να χρησιμοποιηθεί έστω και πρόσκαιρα από ανθρώπους, πρέπει να υπάρχει τουλάχιστο ένα σημείο υδροληψίας με καθαρό, δροσερό και πόσιμο νερό, σε επαρκή ποσότητα.

2.2. Οι εγκαταστάσεις ύδρευσης πρέπει να πληρούν τα αναφερόμενα στις παραγράφους 1.2, 1.3, 1.5 και 1.7 του παρόντος άρθρου.

2.3. Για κάθε νεοαναγειρόμενο ή υφιστάμενο κτίριο ή τμήμα κτιρίου, εφόσον η απαιτούμενη ποσότητα νερού μπορεί να διατεθεί από δημοτικό ή δημόσιο αγωγό ύδρευσης, τότε η σύνδεση με το δημοτικό ή δημόσιο δίκτυο ή αγωγό ύδρευσης είναι υποχρεωτική.

2.4. Όταν δεν υπάρχει δημοτικό ή δημόσιο δίκτυο ύδρευσης ή όταν υπάρχει μεν αλλά οι διατιθέμενες ποσότητες του δικτύου είναι ανεπαρκείς για τις ανάγκες του κτιρίου ή του χώρου, μπορεί να χρησιμοποιηθούν ιδιωτικές πηγές νερού, οι οποίες ελέγχονται περιοδικά για την καταλληλότητα του νερού από την αρμόδια υπηρεσία.

2.5. Οποιαδήποτε σύνδεση της εγκατάστασης ύδρευσης κτιρίου, το οποίο τροφοδοτείται από δημόσιο ή δημοτικό αγωγό ύδρευσης, με άλλες πηγές νερού απαγορεύεται. Απαγορεύεται επίσης η διασύνδεση της εγκατάστασης ύδρευσης με οποιαδήποτε άλλη εγκατάσταση νερού (π.χ. πυρόσβεσης).

2.6. Η σύνδεση της εγκατάστασης ύδρευσης με τους υδραυλικούς υποδοχείς ή τις συσκευές που τροφοδοτεί πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να αποκλείεται η ρύπανση ή η μόλυνση του νερού από τα λύματα ή απόβλητα.

2.7. Εάν σε ένα κτίριο υπάρχουν, εκτός από την εγκατάσταση ύδρευσης που τροφοδοτείται από δημόσιο ή ιδιωτικό αγωγό και άλλες εγκαταστάσεις νερού, όπως π.χ. πυρόσβεσης ή βιομηχανικής επεξεργασίας, οι οποίες τροφοδοτούνται από άλλες πηγές ύδρευσης, τότε όλες οι σωληνώσεις και οι λήψεις πόσιμου νερού πρέπει να χαρακτηρίζονται με χρώματα και επιγραφές και οι υπόλοιπες εγκαταστάσεις να φέρουν σε όλες τις λήψεις τους επιγραφές ακαταλληλότητας του νερού για πόσιμη χρήση.

2.8. Εάν για την τροφοδότηση ενός κτιρίου απαιτείται η χρήση αντλιών, οι αντλίες απαγορεύεται να συνδεθούν απευθείας επί των σωληνώσεως του δημοτικού ή δημόσιου αγωγού ύδρευσης, αλλά θα αναρροφούν από ανοικτή δεξαμενή, η οποία θα τροφοδοτείται από το δίκτυο ή αγωγό ύδρευσης.

2.9. Οι εγκαταστάσεις ύδρευσης πρέπει να κατασκευάζονται από υλικά που εξασφαλίζουν απόλυτα συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας για τα άτομα που τις χρησιμοποιούν, κατάλληλης αντοχής, στεγανότητας και αντοχής σε διάβρωση, όπως προβλέπουν οι ισχύουσες διατάξεις (κανονισμοί, τεχνικές οδηγίες κ.λπ.).

3. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΛΥΜΑΤΩΝ Ή ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

3.1. Σε κάθε νέα κατοικία πρέπει να υπάρχει ένας τουλάχιστο χώρος υγιεινής και ένας χώρος ή τμήμα χώρου παρασκευής τροφής (κουζίνα), καθώς και εγκατάσταση ύδρευσης και εγκατάσταση αποχέτευσης λυμάτων. Οι κατ' ελάχιστον απαιτούμενοι υποδοχείς σε κάθε κατοικία είναι: λεκάνη αποχωρητηρίου, νιπτήρας και υποδοχέας γενικής καθαριότητας (λουτήρας ή λεκάνη καταιονιστήρα) σε ενιαίο ή χωριστούς χώρους υγιεινής και ένας νεροχύτης στο χώρο παρασκευής φαγητού.

3.2. Σε κάθε κτίριο ή χώρο, νέο ή υφιστάμενο, οποιασδήποτε χρήσης, όπου προβλέπεται παραμονή, εργασία ή παρουσία ατόμων, επιβάλλεται η ύπαρξη κατάλληλου

πλήθους αποχωρητηρίων και νιπτήρων, καθώς και λοιπών υδραυλικών αποδοχέων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Εφόσον από τον προορισμό του κτιρίου ή του χώρου προβλέπεται, σε μη σπάνιες περιπτώσεις, η παραμονή των αυτών προσώπων πέραν του 12ωρου ή υπάρχει πιθανότητα τα άτομα του χώρου να εκτεθούν σε υπερβολική θερμότητα ή να μολυνθεί το δέρμα τους από δηλητηριώδεις, βλαπτικές ή ερεθιστικές ουσίες, πρέπει να υπάρχουν και υποδοχείς γενικής σωματικής καθαριότητας (λουτήρας ή λεκάνη καταιονιστήρα), σε κατάλληλο πλήθος και διάταξη.

3.3. Σε κάθε κτίριο ή χώρο, όπου προβλέπεται η ύπαρξη σημείου υδροληψίας ή υδραυλικού αποδοχέα οποιουδήποτε είδους, πρέπει να υπάρχει εγκατάσταση αποχέτευσης λυμάτων ή απόβλητων. Κατ'εξαίρεση τούτο δεν ισχύει, προκειμένου για πυροσβεστικά σημεία υδροληψίας, για σημεία υδροληψίας δεξαμενής ή δοχείων που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση νερού και σε σημεία υδροληψίας που δε βρίσκονται στο εσωτερικό του κτιρίου, εφόσον ο φυσικός αποδέκτης μπορεί να παραλάβει τις σχετικές ποσότητες νερού και η χρήση του σημείου υδροληψίας δε δημιουργεί προβλήματα καθαριότητας.

3.4. Η εγκατάσταση αποχέτευσης λυμάτων ή απόβλητων ενός κτιρίου ή ενός χώρου περιλαμβάνει τους υδραυλικούς υποδοχείς (εφόσον υπάρχουν), τα δίκτυα σωληνώσεων, τις οσμοπαγίδες, τα σημεία καθαρισμού, τις διατάξεις αερισμού, δηλαδή εισόδου και κυκλοφορίας αέρα στο σύστημα, τόσο για την προστασία των παγίδων από σιφωνισμό, όσο και για την απομάκρυνση των οσμών και αερίων και τη σύνδεση με το σύστημα διάθεσης λυμάτων ή απόβλητων μέσω γενικής παγίδας (μηχανοσίφωνα).

3.5. Οι εγκαταστάσεις αποχέτευσης λυμάτων ή απόβλητων πρέπει να πληρούν τα αναφερόμενα στις παρ. 1.2, 1.3(β), 1.4, 1.5, 1.6 και 1.7 του παρόντος άρθρου.

3.6. Οι εγκαταστάσεις αποχέτευσης πρέπει σε όλη τους την έκταση να είναι στεγανές στις παρουσιαζόμενες εσωτερικές και εξωτερικές πιέσεις ρευστών (υγρών ή αερίων).

3.7. Απαγορεύεται η σύνδεση των εγκαταστάσεων αποχέτευσης λυμάτων ή αποβλήτων με εγκαταστάσεις αποχέτευσης όμβριων σε οποιοδήποτε σημείο, πλην του παντοροϊκού δημόσιου ή δημοτικού αγωγού αποχέτευσης.

3.8. Όλοι οι υδραυλικοί υποδοχείς ή τα σημεία αποχέτευσης πρέπει να συνδέονται με το δίκτυο σωληνώσεων μέσω οσμοπαγίδας, χωριστά ή ομαδικά. Κατά τη σχεδίαση και κατασκευή της εγκατάστασης αποχέτευσης πρέπει να ληφθεί μέριμνα, ώστε η υδάτινη σφραγίδα των οσμοπαγίδων να διατηρείται κανονικά κατά τη λειτουργία της εγκατάστασης. Επίσης, πρέπει να ληφθεί μέριμνα, ώστε οι σωληνώσεις και οι οσμοπαγίδες να μπορούν να καθαριστούν εύκολα μέσω ανοιγμάτων ή σημείων καθαρισμού (πχ.τάπες,φρεάτια κ.λπ.) και να μην έχουν τυφλά σημεία.

3.9. Εγκαταστάσεις αποχέτευσης λυμάτων ή αποβλήτων ή τμήματά τους, που βρίσκονται χαμηλότερα από τη στάθμη υπερύψωσης, πρέπει να προστατεύονται με

τρόπο που να αποκλείεται η εισροή των υγρών της στάθμης στην εγκατάσταση.

3.10. Οι απολήξεις των κατακόρυφων στηλών ακάθαρτων ή αερισμού πρέπει να είναι σε τέτοιες θέσεις, ώστε να μην αποτελούν κίνδυνο για την υγεία ή ενόχληση και πάντως να μην είναι χαμηλότερα από 1,5 m από δάπεδο που βρίσκεται στην ίδια στάθμη με δάπεδο χώρου κύριας χρήσης του ίδιου κτιρίου.

3.11. Απαγορεύεται η σύνδεση του συστήματος αερισμού της εγκατάστασης αποχέτευσης με οποιοδήποτε σύστημα εξαερισμού χώρων.

3.12. Η εγκατάσταση αποχέτευσης λυμάτων πρέπει να είναι κατασκευασμένη κατά τέτοιο τρόπο, ώστε μεταξύ εξαρτήματος ή συσκευής σημείου υδροληψίας και του σημείου υπερχειλίσης υδραυλικών υποδοχέων ή σημείου ή οπής απορροής, να υπάρχει κατάλληλο διάκενο αέρα, όπως ορίζουν οι οικείοι κανονισμοί, και να αποκλείεται η μόλυνση της εγκατάστασης ύδρευσης. Για τον ίδιο λόγο απαγορεύεται η σύνδεση του υδραυλικού αποδοχέα με απολήξεις σωληνώσεων άλλων πλην αποχέτευσης, αερισμού και έκπλυσης. Η στερέωση κρουστών ή σωληνώσεων ύδρευσης επί του υποδοχέα δε θεωρείται απόληξη σωληνώσεων.

3.13. Η σύνδεση της εγκατάστασης αποχέτευσης νέου ή υφιστάμενου κτιρίου ή χώρου με δημοτικό ή δημόσιο υπόνομο που να δέχεται ακάθαρτα (λύματα ή απόβλητα) είναι υποχρεωτική, εφόσον ο υπόνομος διέρχεται από τον δρόμο που έχει πρόσβαση το κτίριο.

3.14. Η ποιότητα των λυμάτων, ή αποβλήτων που μπορεί να συνδεθούν με υπόνομο καθορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις ή τους κανονισμούς της αρχής που διαχειρίζεται τον υπόνομο. Στην περίπτωση αυτή και μόνο οι διατάξεις ή η εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων αποτελεί μέρος της εγκατάστασης αποχέτευσης υπό την έννοια του παρόντος άρθρου.

3.15. Σε περίπτωση που υφιστάμενη εγκατάσταση αποχέτευσης συνδεθεί με νέο κατασκευασμένο υπόνομο, οι υφιστάμενοι στεγανοί και απορροφητικοί βόθροι, καθώς και τα μη αναγκαιούντα τμήματα του δικτύου αποχέτευσης πρέπει να αχρηστεύονται ή αποξηλώνονται. Η αχρήστευση γίνεται με πλήρες άδειασμα των βόθρων και με πλήρωσή τους με καθαρές γαίες ή λιθορριπή, σε κάθε όμως περίπτωση θα πρέπει να υπάρχει μια σφραγιστική στρώση από οπλισμένο σκυρόδεμα που θα εντοπίζει τη θέση των βόθρων. Μελλοντική έδραση κτιρίων επ' αυτών πρέπει να αντιμετωπίζει τους πιθανούς κινδύνους από την ύπαρξη αυτών.

3.16. Όπου δεν είναι δυνατή η αποχέτευση προς υπόνομο ή όπου ο ειδικός κανονισμός λειτουργίας υπονόμων απαιτεί επιβάλλεται η κατασκευή στεγανού βόθρου (σηπτικής δεξαμενής). Οι στεγανοί βόθροι ή άλλες κατάλληλες για την καθίζηση των λυμάτων διατάξεις πρέπει:

- Να έχουν επαρκή χωρητικότητα και κατάλληλες διαστάσεις, ώστε να είναι κατάλληλοι για τη χρήση που προορίζονται.

- Να έχουν στεγανά τοιχώματα, αποκλείοντας διαρροές λυμάτων προς το χώμα και εισροές υπογείων ή όμβριων υδάτων.

- Να έχουν στόμια καθαρισμού και επίσκεψης αεροστεγανά.

- Να αερίζονται.

- Να απέχουν τουλάχιστο 15 m από κάθε πηγή νερού και τουλάχιστον 1,00 m από όλα τα όρια του οικοπέδου και τα θεμέλια κτιρίου.

3.17. Υπό την επιφύλαξη της παρ. 3.16 του παρόντος επιτρέπεται η διάθεση των λυμάτων στο φυσικό αποδέκτη με σύστημα απορροφητικού βόθρου ή τάφρου, με τις εξής προϋποθέσεις:

- Να έχουν υποστεί καθίζηση σε κατάλληλη διάταξη (πχ. Σηπτικός βόθρος).

- Οι απορροφητικοί βόθροι ή τάφροι να απέχουν τουλάχιστο 15m από υδραγωγεία και 30 m από φρέατα ή πηγές νερού ή τη θάλασσα.

- Να απέχουν απόσταση από τα θεμέλια ανάλογα με τη σύσταση του εδάφους τέτοια, ώστε να μην προκαλεί τη διάβρωση του εδάφους θεμελίωσης. Πάντως, η απόσταση αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 2 m.

Διάθεση απόβλητων προς το φυσικό αποδέκτη επιτρέπεται με τις παραπάνω προϋποθέσεις, μόνο εφόσον η ποιότητά τους είναι σύμφωνη με γενικές ή ειδικές υγειονομικές ή άλλες διατάξεις.

3.18. Όλα τα εξαρτήματα, συσκευές, κατασκευές επιτόπου του έργου κ.λπ. της εγκατάστασης αποχέτευσης λυμάτων ή αποβλήτων πρέπει να είναι από υλικά κατάλληλα για το σκοπό που προορίζονται, με κατάλληλη αντοχή, στεγανότητα, απορροφητικότητα σε νερό, επιφανειακή ταχύτητα και αντοχή σε διάβρωση.

4. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΟΜΒΡΙΩΝ

4.1. Όλες οι επιφάνειες απορροής όμβριων ή οι επιφάνειες στέγης κτιρίου ή χώρου νέου ή υφιστάμενου ή οικοπέδου ή ανοικτού χώρου, εφόσον προκαλούν ή είναι δυνατόν να προκαλέσουν ενόχληση ή συνιστούν κίνδυνο για την υγεία και την ασφάλεια των γειτονικών ιδιοκτησιών ή κοινόχρηστων ή δημόσιων χώρων (όπως πχ. πεζοδρομίων) με την κατάκλυσή τους με όμβρια νερά πρέπει να διαθέτουν εγκατάσταση αποχέτευσης όμβριων. Απαγορεύεται η ελεύθερη απορροή όμβριων από τα δώματα και τους εξώστες.

4.2. Η εγκατάσταση αποχέτευσης όμβριων περιλαμβάνει τις διαμορφώσεις και τα στοιχεία συλλογής όμβριων νερών των κτιρίων, το δίκτυο των οριζοντίων ή κατακόρυφων υδρορροών, τα απαραίτητα σημεία καθαρισμού, τις αμμοπαγίδες και τη σύνδεση με το δημοτικό ή δημόσιο αγωγό όμβριων ή ακάθαρτων, εφόσον υπάρχει παντοροϊκό σύστημα. Σε περίπτωση παντοροϊκού αγωγού, στο δίκτυο υδρορροών πρέπει να προβλεφθούν οσμοπαγίδες σε κατάλληλες θέσεις, που να μην ευνοούν τη γρήγορη εξάτμιση του νερού της παγίδας.

4.3. Εάν δεν υπάρχουν αγωγοί κατάλληλοι για τη διάθεση των ομβρίων, τότε αυτή μπορεί να γίνεται στα ρείθρα των πεζοδρομίων. Σε περίπτωση αδυναμίας διάθεσης των όμβριων και εκεί, είναι δυνατή η διάθεση των όμβριων σε απορροφητικό φρέαρ, με τις εξής προϋποθέσεις:

- Το φρέαρ να απέχει τουλάχιστο 5 m από θεμέλια κτιρίων ή τα όρια του οικοπέδου.

- Το φρέαρ να απέχει τουλάχιστο 5m από υδραγωγεία και 10m από φρέατα ή πηγές νερού.

- Τα όμβρια να μην έχουν μολυνθεί με λύματα ή απόβλητα, όπως επίσης να έχουν υποστεί καθίζηση φερτών υλών σε κατάλληλες οσμοπαγίδες.

4.4. Σε κάθε περίπτωση, επιτρέπεται η συλλογή όμβριων σε στεγανή δεξαμενή, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις. Η δεξαμενή πρέπει:

- Να έχει επαρκή χωρητικότητα σύμφωνα με τις τοπικές συνθήκες.

- Να έχει στεγανά τοιχώματα που να αποκλείουν τόσο τη διαρροή των όμβριων, όσο και κυρίως την εισροή υπόγειων ή άλλων νερών.

- Να έχει επαρκή αερισμό και στόμια καθαρισμού και επίσκεψης.

- Να απέχει τουλάχιστο 1,00 m από τα όρια του οικοπέδου ή τα θεμέλια κτιρίων και 5,00 m από κάθε πηγή νερού.

5. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ ΜΕ ΝΕΡΟ

5.1. Εγκαταστάσεις πυρόσβεσης με νερό νοούνται το σύνολο των διατάξεων και συστημάτων που εγκαθίστανται σε νέο ή υφιστάμενο κτίριο ή χώρο, ώστε να εξασφαλίζονται τα προβλεπόμενα κατασβεστικά μέσα από τις ισχύουσες διατάξεις σύμφωνα με την παρ. 1,3 του παρόντος άρθρου και χρησιμοποιούν ως κατασβεστικό μέσο είτε νερό είτε υδατικό διάλυμα διαφόρων ουσιών (πχ. εγκατάσταση υδροδοτικού δικτύου, εγκατάσταση αυτόματων κεφαλών καταιονισμού SPRINKLERS), εγκατάσταση αφρού χαμηλής διόγκωσης.

5.2. Οι εγκαταστάσεις πυρόσβεσης με νερό πρέπει να πληρούν τα αναφερόμενα στις παρ. 1.2, 1.3, 1.5 και 1.6 του παρόντος άρθρου.

5.3. Η εγκατάσταση πυρόσβεσης είναι ανεξάρτητη από κάθε άλλη εγκατάσταση ύδρευσης και απαγορεύεται η σύνδεση σωληνώσεων της εγκατάστασης πυρόσβεσης με οποιαδήποτε άλλη εγκατάσταση.

5.4. Εάν στην περιοχή του κτιρίου υπάρχει δημόσιο ή δημοτικό πυροσβεστικό δίκτυο, που μπορεί να εξασφαλίζει επαρκείς σύμφωνα με τις διατάξεις ποσότητες νερού και με την κατάλληλη πίεση, τότε η εγκατάσταση πυρόσβεσης μπορεί με την έγκριση της πυροσβεστικής υπηρεσίας να συνδεθεί με το πυροσβεστικό δίκτυο απευθείας. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η εγκατάσταση πυρόσβεσης τροφοδοτείται από δεξαμενή κατάλληλου όγκου, μέσω αντλιών και ειδικών διατάξεων, που να εξασφαλίζουν απόλυτα την επάρκεια ποσότητας και πίεσης του κατασχετικού μέσου στα σημεία λήψης.

5.5. Επιτρέπεται η χρησιμοποίηση της δεξαμενής ως αποθήκης νερού και για άλλες εγκαταστάσεις εφόσον:

α. Πληρούνται οι προϋποθέσεις των παρ. 2.4 και 2.5 του παρόντος άρθρου.

β. Εξασφαλίζεται απόλυτα ανά πάσα στιγμή και υπό όλες τις προϋποθέσεις η ύπαρξη επαρκούς ποσότητας νερού στα πυροσβεστικά σημεία, όπως προβλέπουν οι ισχύουσες διατάξεις.

γ. Εξασφαλίζεται η υγιεινή ποιότητα του νερού της δεξαμενής.

5.6. Η εγκατάσταση πυρόσβεσης πρέπει να κατασκευάζεται, τουλάχιστο κατά το τμήμα της εντός του κτιρίου, από υλικά αφενός πυράντοχα (τουλάχιστο 1h φωτιάς) και αφετέρου ανθεκτικά στην ποιότητα του νερού που χρησιμοποιεί η εγκατάσταση.

ΑΡΘΡΟ 28

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

1.1. Εγκατάσταση θέρμανσης ενός κτιρίου είναι το σύνολο των συσκευών, κατασκευών, μηχανισμών κ.λπ., που απαιτούνται για την πρόσδοση θερμικής ενέργειας στους διάφορους χώρους του κτιρίου, με σκοπό να καλύψει τις θερμικές απώλειες προς το περιβάλλον και επίπεδα άνεσης.

1.2. Οι εγκαταστάσεις θέρμανσης κατατάσσονται σε κατηγορίες, ανάλογα με διάφορα κριτήρια. Με κριτήριο:

- Τη θέση της πηγής παροχής θερμικής ενέργειας μέσα σε ένα κτίριο, έχουμε:

α. Τοπικές θερμάνσεις

β. Κεντρικές θερμάνσεις

γ. Περιφερειακές θερμάνσεις πόλης (τηλεθερμάνσεις)

- Την πηγή παροχής θερμικής ενέργειας, έχουμε:

α. Θερμάνσεις με στερεά καύσιμα

β. Θερμάνσεις με υγρά καύσιμα

γ. Θερμάνσεις με αέρια καύσιμα

δ. Θερμάνσεις με ηλιακή ενέργεια

ε. Θερμάνσεις με αντλία θερμότητας

ζ. Θερμάνσεις με ηλιακή ενέργεια

- Το φορέα της θερμικής ενέργειας έχουμε:

α. Θερμάνσεις με νερό (θερμό και υπέρθερμο)

β. Θερμάνσεις με ατμό (χαμηλής και υψηλής πίεσης)

γ. Θερμάνσεις με αέρια

- Τον τρόπο μετάδοσης της θερμικής ενέργειας στο χώρο, έχουμε:

α. Θερμάνσεις με ακτινοβολία θερμότητας

β. Θερμάνσεις με μεταβίβαση θερμότητας

γ. Συνδυασμό των δύο παραπάνω.

1.3. Ανεξάρτητα από το σύστημα θέρμανσης που θα επιλεγεί για να καλύψει τις ανάγκες των χώρων κτιρίου, η όλη εγκατάσταση θέρμανσης θα πρέπει να υπολογίζεται, κατασκευάζεται και λειτουργεί με τρόπο, ώστε:

α. Να εξασφαλίζεται, η ασφάλεια των ατόμων που τη χρησιμοποιούν, καθώς και η ασφάλεια του κτιρίου και των γειτονικών ιδιοκτησιών, όπου είναι εγκατεστημένη.

β. Να εξασφαλίζεται η άνεση των χρηστών της εγκατάστασης.

γ. Να εξασφαλίζεται η επάρκεια και η ορθή και απρόσκοπτη λειτουργία της εγκατάστασης, σε συνδυασμό με την ελαχιστοποίηση του κόστους λειτουργίας της.

δ. Να εξασφαλίζεται, κατά το δυνατό, η αυτόματη λειτουργία της και να λαμβάνονται τα απαραίτητα κάθε φορά μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας.

Το σύστημα παροχής θερμότητας υπολογίζεται με βάση τις ολικές θερμικές απώλειες του κτιρίου. Ο υπολογισμός των θερμικών απωλειών του κτιρίου γίνεται με τα εναρμονισμένα διεθνή πρότυπα και τις λοιπές εγκεκριμένες τεχνικές οδηγίες ΤΟΤΕΕ.

1.4. Τα υλικά, οι συσκευές ή εξαρτήματα και οι αυτοματισμοί που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή της εγκατάστασης της θέρμανσης θα πρέπει να είναι κατάλληλα για τη χρήση που προορίζονται, άριστης ποιότητας και εφοδιασμένα με αντίστοιχη έγκριση καταλληλότητας. Ο τρόπος κατασκευής των εγκαταστάσεων και η ποιότητα των υλικών, καθώς και συστάσεις και οδηγίες καθορίζονται από τις εγκεκριμένες τεχνικές οδηγίες.

1.5. Η ενσωμάτωση στοιχείων της εγκατάστασης θέρμανσης στο φέροντα οργανισμό απαγορεύεται. Ενσωμάτωση αυτών στα μη φέροντα μέρη της οικοδομής πρέπει να αποφεύγεται, στις περιπτώσεις όμως που είναι αναπόφευκτη, επιτρέπεται εφόσον:

α. Πιθανή βλάβη του κτιρίου ή της εγκατάστασης θέρμανσης από σεισμό ή άλλη αιτία δεν θα επιφέρει αχρηστία στην εγκατάσταση θέρμανσης ή βλάβη στην οικοδομή και γενικά η αποκατάσταση των βλαβών να είναι σχετικά εύκολη, σύντομη και οικονομική.

β. Δεν δημιουργούνται κακοτεχνίες και αντισεισμικές κατασκευές.

γ. Εξασφαλίζονται ελεύθερη συστολή - διαστολή των σωληνώσεων και έντεχνα τελειώματα.

δ. Τα ενσωματωμένα υλικά είναι κατάλληλα σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές και την τεχνική εμπειρία και δεν αλληλεπιδρούν μεταξύ τους.

Η στήριξη και η διέλευση των στοιχείων των εγκαταστάσεων θέρμανσης επιτρέπεται στα φέροντα και μη τμήματα της οικοδομής εφόσον:

Έχει γίνει σχετική πρόβλεψη από τη στατική και αντισεισμική μελέτη και εφαρμόζονται οι παραπάνω διατάξεις α, β, γ, δ της παρούσας παραγράφου.

Εάν δεν έχει γίνει σχετική πρόβλεψη στη στατική και αντισεισμική μελέτη είναι δυνατόν να επιτραπούν διελεύσεις και στηρίξεις σε φέροντα ή μη τμήματα της οικοδομής εάν δεν ελαττώνεται κάτω από τα επιτρεπτά όρια η φέρουσα ικανότητα και αντοχή αυτών, μετά από εγγραφή βεβαίωση του επιβλέποντα των στατικών εργασιών μηχανικού, εφαρμοζόμενων και πάλι των διατάξεων α', β', γ', δ' της παρούσας παραγράφου.

1.6. Εφόσον οι κλιματολογικές συνθήκες το απαιτούν, η εγκατάσταση θέρμανσης πρέπει να κατασκευάζεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής προστασία από τον παγετό, για όλα τα τμήματα της εγκατάστασης.

1.7. Η εγκατάσταση πρέπει να είναι υπολογισμένη και κατασκευασμένη κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην δημιουργείται θόρυβος κατά τη λειτουργία ούτε να διευκολύνεται η μετάδοση του θορύβου. Σε χώρους με ειδικές απαιτήσεις στάθμης θορύβου, πρέπει να λαμβάνονται ειδικά μέτρα. Επίσης μέτρα πρέπει να λαμβάνονται και σε χώρους με πηγές θορύβου (πχ. λεβητοστάσια), ώστε να μη δημιουργείται ενόχληση σε παρακείμενους χώρους.

2. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

2.1. Εγκατάσταση κεντρικής θέρμανσης ενός κτιρίου ή τμήματός του είναι το σύνολο των συσκευών κατασκευών, μηχανισμών κ.λπ. που περιλαμβάνει θερμική επιφάνεια από μια πηγή μέσω ενός φορέα μεταφοράς θερμότητας (θερμαντικού μέσου) και την κατανέμει στους διάφορους χώρους του κτιρίου ή τμήματός του, προκειμένου να καλύψει τις θερμικές απώλειες αυτών και να διατηρήσει τη θερμοκρασία τους σε επιθυμητά επίπεδα.

2.2. Η εγκατάσταση κεντρικής θέρμανσης περιλαμβάνει το σύστημα παραγωγής του θερμαντικού τύπου, το σύστημα διανομής και μεταφοράς του θερμαντικού μέσου, το σύστημα μετάδοσης της θερμότητας στο χώρο

και το σύστημα ελέγχου και αυτοματισμού της εγκατάστασης. Η εγκατάσταση κεντρικής θέρμανσης υπολογίζεται και κατασκευάζεται με τρόπο, ώστε να εξασφαλίζει την επιθυμητή θερμοκρασιακή άνεση στους επιμέρους χώρους του κτιρίου, την ασφάλεια των χρηστών και την οικονομική και απρόσκοπτη λειτουργία της. Για τον υπολογισμό της εγκατάστασης κεντρικής θέρμανσης των κτιρίων εφαρμόζονται τα αναφερόμενα στα γενικά περιεχόμενα εγκαταστάσεων θέρμανσης.

2.3. Οι εγκαταστάσεις κεντρικής θέρμανσης πρέπει να πληρούν τα αναφερόμενα στις παρ. 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 και 1.7 του παρόντος άρθρου. Ειδικότερα για τις κεντρικές θερμάνσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις της ΤΟΤΕΕ 412/1986, μέρος 1 δίκτυα (Β' 67/1988) και μέρος 2 λεβητοστάσια (Β' 177/1988), τα πρότυπα:

ΕΛΟΤ 234 (βαθμός απόδοσης λεβήτων)

ΕΛΟΤ 352 (εξοπλισμός ασφάλειας)

ΕΛΟΤ 810 (εγκατάσταση ασφάλειας),

η απόφαση 30322/1170/1983 (Β' 364) του Υπουργού Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος "Σύσταση κλιμακίων Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος - ΚΕΠΠΕ Κεντρικής Θέρμανσης", καθώς και η υπ' αρ. 189533/2011 (Β' 2654) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής "Ρύθμιση θεμάτων σχετικών με τη λειτουργία των σταθερών εστιών καύσης για τη θέρμανση κτιρίων και νερού" ή άλλες διατάξεις που τροποποιούν τα παραπάνω.

2.4. Το σύστημα παραγωγής του θερμαντικού μέσου μιας εγκατάστασης κεντρικής θέρμανσης περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες συσκευές, διατάξεις, κατασκευές, μηχανισμούς κ.λπ. Που είναι απαραίτητες για την ανύψωση της θερμοκρασίας του θερμαντικού μέσου (θέρμανσή του). Η θέρμανση του μέσου μπορεί να γίνει είτε με άμεσο τρόπο με απευθείας πρόσδοση ενέργειας στο θερμαντικό μέσο, που προέρχεται από καύση σε εστία μιας καύσιμης ύλης από ηλεκτρική ενέργεια κ.λπ., είτε με έμμεσο τρόπο, δηλαδή τη θέρμανσή του με ένα άλλο θερμαντικό μέσο ψηλότερης θερμοκρασίας (νερό, ατμό κ.λπ.).

2.4.1.1. Εάν σε ένα κτίριο ή χώρο υπάρχει εγκατάσταση κεντρικής θέρμανσης με συνολική θερμική ισχύ 45 KW και άνω και το θερμαντικό μέσο θερμαίνεται απευθείας (άμεσα), τότε το συγκρότημα παραγωγής του θερμαντικού μέσου πρέπει να τοποθετείται σε ιδιαίτερο χώρο, καλούμενο λεβητοστάσιο.

Στο λεβητοστάσιο τοποθετούνται ένας ή περισσότεροι λέβητες παραγωγής θερμού νερού (θερμοκρασίας μέχρι 110°C) ή ατμού πίεσης μέχρι 0.5 BAR ή θερμού αέρα (αερολέβητες) ή ατμογεννήτριες συνολικής θερμικής ισχύος 25 KW και άνω και τα στοιχεία διανομής (προσαγωγής και επιστροφής) του θερμαντικού μέσου, το σύστημα προσαγωγής καυσίμου ή παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και το σύστημα απαγωγής των καυσαερίων.

2.4.1.2. Η θέση του λεβητοστασίου στο κτίριο προσδιορίζεται σε συνάρτηση με τη θέση της καπνοδόχου, με τη δυνατότητα προσαγωγής των καυσίμων, τη δυνατότητα αερισμού του χώρου του λεβητοστασίου και με την κατάλληλη διάταξη των θορύβους που προκαλούνται στο χώρο λεβητοστασίου.

Απαγορεύεται το λεβητοστάσιο να έχει οποιοδήποτε άνοιγμα προς κλιμακοστάσιο (άνοιγμα κουφώματος, αεραγωγό, γρίλιες κ.λπ.). Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται πόρτα, που είναι αναγκαία για την πρόσβαση προς αυτό, εφόσον έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

α. Είναι στο σύνολο της σιδερένια και όπου έχει λαμπαρίνα το πάχος της είναι 1.5 m.

β. Δεν έχει γρίλιες ή οποιοδήποτε άλλο άνοιγμα.

γ. Εφάπτεται σε πατούρες της κάσας σε πλάτος τουλάχιστο 25mm.

δ. Έχει μηχανισμό επαναφοράς στην κλειστή θέση.

Εναλλακτικά, η πόρτα αυτή αρκεί να έχει δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστο μισής ώρας, όπως προκύπτει από πιστοποιητικό αναγνωρισμένου εργαστηρίου.

2.4.1.3. Το μέγεθος του λεβητοστασίου προσδιορίζεται σε συνάρτηση με τον αριθμό και τις διαστάσεις των λεβήτων που θα εγκατασταθούν σ' αυτό. Κατά τον προσδιορισμό του μεγέθους του λεβητοστασίου, πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια, ώστε να υπάρχει και ο αναγκαίος ελεύθερος χώρος για τη λειτουργία και τη συντήρηση των λεβήτων, χωρίς απαίτηση ανακατασκευής τοίχων ή ανοιγμάτων. Η διάταξη των λεβήτων μέσα στο λεβητοστάσιο πρέπει να είναι τέτοια, ώστε για κάθε λέβητα να εξασφαλίζονται τα εξής:

α. Η οριζόντια απόσταση μεταξύ της πλευράς του λέβητα που είναι το άνοιγμα της εστίας και του απέναντι τοίχου του λεβητοστασίου πρέπει να είναι ίση με το μήκος του λέβητα συν 1 m (αλλά τουλάχιστο 1.5 m στο σύνολο, για λέβητες μέχρι 300 KW, και τουλάχιστο 2.0 m, για λέβητες πάνω από 300 KW).

β. Η οριζόντια απόσταση μεταξύ της πλευράς του λέβητα που βρίσκεται η έξοδος των καυσαερίων και του απέναντι τοίχου του λεβητοστασίου ή της απέναντι πλευράς της καπνοδόχου πρέπει να είναι ίση με το μισό της απόστασης, όπως αυτή ορίζεται προηγουμένως στο εδάφιο (α) της παραγράφου αυτής. Εφόσον υπάρχουν δύο ή περισσότεροι αγωγοί καυσαερίων, η απόσταση αυτή αυξάνει ανάλογα με τον αριθμό τους. Σε περίπτωση που παρεμβάλλεται κάποια συσκευή μεταξύ της εξόδου των καυσαερίων από το λέβητα και της καπνοδόχου (πχ. καπνοσυλλέκτης), θα πρέπει να υπάρχει ελεύθερη απόσταση γύρω από αυτή τουλάχιστο 0.6 m).

γ. Η οριζόντια απόσταση μεταξύ των άλλων πλευρών του λέβητα και των τοίχων του λεβητοστασίου πρέπει να είναι τουλάχιστο 0.6m. Το ίδιο μέγεθος (0.6 m) ισχύει και για την μεταξύ δύο λεβήτων απόσταση.

δ. Το ελεύθερο ύψος του λεβητοστασίου (μεταξύ δαπέδου και οροφής ή μεταξύ δαπέδου και κάτω παρειάς τυχόν υπάρχουσας δοκού) πρέπει να είναι τουλάχιστον:

(i) 2.20 m - για λέβητες ολικής εγκατεστημένης θερμικής ισχύος μέχρι 70 KW.

(ii) 2.40m -για λέβητες θερμικής ισχύος από 70KW έως 230KW.

(iii) 3.00 m - για λέβητες θερμικής ισχύος άνω των 230 KW.

Τα ανωτέρω ελάχιστα όρια προκειμένου περί αερολεβήτων προσαυξάνονται κατά 50 cm.

ε. Τα ελάχιστα απαιτούμενα ελεύθερα ύψη της περιπτώσεως (δ) αυξάνονται για να εξασφαλίσουν ελεύθερο

ύψος μεταξύ του λέβητα και της οροφής 0,80 m ή μεταξύ απαραίτητων σωληνώσεων και οροφής 0.50 m.

2.4.1.4. Το λεβητοστάσιο πρέπει κατά το δυνατόν, να εξαερίζεται ομοιόμορφα. Απαγορεύεται η ύπαρξη τεχνητού αερισμού του λεβητοστασίου.

- Για τον αερισμό λεβητοστασίου πρέπει να υπάρχουν δύο ανοίγματα επικοινωνίας με το υπαίθρο, κατευθειάν ή μέσω σήραγγων: το ένα για την προσαγωγή του αέρα (αερισμός) και το άλλο για την απαγωγή του αέρα (εξαερισμός).

- Το άνοιγμα προσαγωγής αέρα πρέπει να βρίσκεται κοντά στο δάπεδο του λεβητοστασίου. Η ελεύθερη διατομή του, στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται υγρά ή στερεά καύσιμα, πρέπει να είναι τουλάχιστο ίση με το 50% της ελεύθερης διατομής της καπνοδόχου του λεβητοστασίου.

- Στην περίπτωση χρήσης αερίων καυσίμων, η ελεύθερη διατομή του ανοίγματος υπολογίζεται σε 6 cm² ανά 1 KW εγκατάστασης θερμικής ισχύος, αλλά όχι μικρότερη από 300 cm².

Το άνοιγμα απαγωγής, ανεξάρτητα από το είδος του καυσίμου, πρέπει να έχει ελεύθερη διατομή τουλάχιστο ίση με το 25% της ελεύθερης διατομής της καπνοδόχου του λεβητοστασίου και όχι μικρότερη από 200 cm².

Για την περίπτωση χρήσης αερίων καυσίμων, τα ανοίγματα προσαγωγής και απαγωγής πρέπει να βρίσκονται στην ίδια πλευρά και σε εξωτερικό τοίχο.

- Η έξοδος των ανοιγμάτων αερισμού, εξαερισμού ή των σήραγγων πρέπει να απέχει τουλάχιστο 50 cm από οποιοδήποτε άνοιγμα άλλων χώρων παραμονής κοινού.

- Όταν χρησιμοποιούνται σήραγγες, πρέπει να έχουν διατομή κατά 150% μεγαλύτερη της διατομής ανοίγματος και στάθμη πυθμένα 30 cm κάτω από το άνοιγμα αερισμού, ώστε να είναι δυνατός ο καθαρισμός της σήραγγας.

- Ανοίγματα παρά το υπαίθρο που βρίσκονται κοντά σε χώρους με κυκλοφορία και χαμηλότερα από 2 m από το κατάστρωμα πρέπει να προστατεύονται με ανθεκτικά κιγκλιδώματα.

Για την περίπτωση χώρων που υπάρχουν λέβητες συνολικής ισχύος κάτω των 25 KW, τα παραπάνω δεν είναι μεν υποχρεωτικά, συνιστάται όμως να εφαρμόζονται κατά το δυνατό.

2.4.1.5. Τα λεβητοστάσια και οι χώροι που συνδέονται με την εγκατάσταση θέρμανσης πρέπει να αποτελούν σαφώς ξεχωριστό χώρο εντός ή εκτός του υπόλοιπου οικοδομικού όγκου και να περιβάλλονται από τοίχους.

- Η επικοινωνία του λεβητοστασίου με το κτίριο πρέπει να γίνεται με διάδρομο ή άλλο χώρο μικρής κυκλοφορίας ατόμων μη κατοικήσιμο.

- Το λεβητοστάσιο δεν πρέπει να επικοινωνεί άμεσα με χώρους διαρκούς παραμονής ανθρώπων.

- Οι πλευρικοί τοίχοι, το δάπεδο και η οροφή του λεβητοστασίου πρέπει να κατασκευάζονται από υλικά άκαυστα και ανθεκτικά σε ψηλές θερμοκρασίες. Κατά την επίχριση των τοίχων αυτών, λαμβάνεται μέριμνα για το κλείσιμο των πόρων, ώστε να εξασφαλίζονται αεροστεγανότητα.

- Η χρήση υλικών για διάφορες συμπληρωματικές εργασίες, πχ. ηχομόνωση, επιτρέπεται εφόσον τα υλικά αυτά είναι άκαυστα.

- Το δάπεδο του λεβητοστασίου πρέπει να έχει λεία "μη απορροφητική" επιφάνεια. Οι δίοδοι των σωληνώσεων από το λεβητοστάσιο διαμέσου τοίχων, οροφής ή δαπέδων πρέπει να είναι αεροστεγώς κατασκευασμένες, ώστε να μην υπάρχει διαρροή αερίων σε άλλους χώρους.

- Στο λεβητοστάσιο πρέπει να υπάρχει παροχή ψυχρού νερού.

- Το λεβητοστάσιο πρέπει να έχει αποχέτευση δαπέδου. Η σύνδεση του συστήματος αποχέτευσης του λεβητοστασίου με τον κεντρικό αποχετευτικό αγωγό πρέπει να γίνει σύμφωνα με τους ισχύοντες σχετικούς κανονισμούς και με τρόπο, ώστε να αποκλείεται διαρροή καυσίμου στο δίκτυο αποχέτευσης του κτιρίου.

- Το λεβητοστάσιο πρέπει να είναι εφοδιασμένο με όλα τα απαραίτητα μέσα πυρανίχνευσης και πυροπροστασίας, όπως ορίζεται από τις σχετικές διατάξεις.

2.4.1.6. Οι πόρτες του λεβητοστασίου πρέπει να είναι μεταλλικές, να ανοίγουν προς τα έξω, να έχουν μηχανισμό επαναφοράς στην κλειστή θέση και να κλειδώνουν ασφαλώς. Κλειδί της πόρτας του λεβητοστασίου θα βρίσκεται μόνιμα κοντά στην πόρτα. Το λεβητοστάσιο πρέπει να έχει τουλάχιστο ένα άνοιγμα που να βλέπει κατευθειάν ή μέσω σήραγγας στον περιβάλλοντα χώρο. Η καθαρή επιφάνεια του ανοίγματος πρέπει να είναι ίση με το 1/12 της επιφάνειας του χώρου του λεβητοστασίου. Λεβητοστάσια συνολικής θερμικής ισχύος πάνω από 300 KW πρέπει να έχουν δύο εξόδους και, αν είναι δυνατό, η μία απέναντι στην άλλη. Η μία εκ των εξόδων πρέπει να οδηγεί στον περιβάλλοντα χώρο κατευθειάν ή μέσω σήραγγας ικανών διαστάσεων, για την εύκολη και ασφαλή διέλευση ανθρώπων. Σαν έξοδος μπορεί να θεωρηθεί και το παραπάνω άνοιγμα, αν έχει κατάλληλες διαστάσεις και φέρει μέσα και έξω κατάλληλη μόνιμη εγκατάσταση (πχ. μεταλλικές βαθμίδες) για τη διέλευση ανθρώπων.

2.4.2. Καπνοδόχος.

2.4.2.1. Θεωρείται το σύνολο των δομικών ή άλλων στοιχείων που εξασφαλίζουν την απαγωγή των καυσαερίων στον αέρα.

2.4.2.2. Κάθε λέβητας πρέπει να έχει ιδιαίτερη καπνοδόχο. Επιτρέπεται η σύνδεση περισσότερων λεβήτων στην ίδια καπνοδόχο, εάν η απαγωγή των καυσαερίων γίνεται με μηχανικά μέσα. Στην περίπτωση χρήσης αερίων καυσίμων, επιτρέπεται η σύνδεση δύο ή περισσότερων λεβήτων στην ίδια καπνοδόχο. Η καπνοδόχος πρέπει να κατασκευάζεται από ανθεκτικά και άκαυστα υλικά και να έχει δείκτη πυραντίστασης όχι μικρότερο από δύο ώρες. Η καπνοδόχος πρέπει να στηρίζεται ασφαλώς σε όλη τη διαδρομή της προς τα πάνω σε τοίχο, δάπεδο ή στο έδαφος.

2.4.2.3. Η κατασκευή της καπνοδόχου πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να εξασφαλίζεται:

α. Η ομαλή ροή καυσαερίων σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας.

β. Η στεγανότητα των τοιχωμάτων, ώστε να μη διαφεύγουν αέρια.

γ. Η αντοχή στα φορτία που δέχεται.

δ. Η αντοχή σε συνθήκες που δημιουργούνται από τυχόν ανάφλεξη αποθέσεων στο εσωτερικό των καπνοδόχων.

ε. Η αντοχή τους σε χημικές προσβολές που προκαλούνται από τα προϊόντα της καύσης.

ζ. Η θερμική μόνωση, ώστε η θερμοκρασία εξωτερικής επιφάνειας να είναι κάτω των 50°C στη βάση της καπνοδόχου, ανεξάρτητα αν αυτή είναι προσιτή ή όχι.

2.4.2.4. Τα εσωτερικά τοιχώματα της καπνοδόχου πρέπει να είναι λεία χωρίς ρωγμές και διαβρώσεις. Σε εσωτερικές καπνοδόχους πρέπει να εξασφαλίζεται η ελεύθερη διαστολή αυτής. Η καπνοδόχος πρέπει να βρίσκεται κατά το δυνατό στο εσωτερικό του κτιρίου και να εξέρχεται στο ψηλότερο σημείο αυτού. Στη διαδρομή της καπνοδόχου πρέπει να αποφεύγονται οι καμπές. Η σύνδεση του οριζόντιου τμήματος της καπνοδόχου με το κατακόρυφο τμήμα της πρέπει να γίνεται υπό γωνία τουλάχιστο 100°. Η ελεύθερη διατομή της καπνοδόχου πρέπει να είναι κατά το δυνατό ή κυκλική ή ορθογωνική και να διατηρείται σταθερή καθ' όλη τη διαδρομή της. Απαγορεύεται για οποιοδήποτε λόγο μεταβολή της διατομής της καπνοδόχου. Σε ορθογωνικές διατομές καπνοδόχων η σχέση πλευρών πρέπει να είναι το πολύ 1:1.5. Ο υπολογισμός της διατομής καπνοδόχου γίνεται σύμφωνα με το αντίστοιχο πρότυπο ΕΛΟΤ 447.

2.4.2.5. Η καπνοδόχος πρέπει να καταλήγει τουλάχιστο 1 m πάνω από το σημείο εξόδου της 0.7 m από οποιαδήποτε ακμή κτιρίου που βρίσκεται σε ακτίνα μικρότερη των 3.0 m από αυτή και 1.5 m από καυστά υλικά. Σε περίπτωση που υπάρχουν ανοίγματα που βρίσκονται ψηλότερα από την απόληξη της καπνοδόχου και σε οριζόντια απόσταση μικρότερη 10m από αυτήν και η αρμόδια αρχή διαπιστώνει ενόχληση από την εκπομπή καυσαερίων, μπορεί να επιβάλλει την ανύψωση της καπνοδόχου ή να διατάξει άλλα μέτρα για τον περιορισμό της ενόχλησης σε ανεκτά όρια.

2.4.2.6. Για κάθε καπνοδόχο προβλέπεται άνοιγμα καθαρισμού στη βάση της, που να κλείνει ερμητικά. Προ του ανοίγματος αυτού πρέπει να υπάρχει ελεύθερος χώρος τουλάχιστο 1 m². Σε περίπτωση που υπάρχει οριζόντιο τμήμα της καπνοδόχου κάτω από το έδαφος, πρέπει να ληφθεί ειδική πρόνοια, ώστε να παραμένει τούτο ξηρό και απρόσβλητο από τυχόν διαρροές υπόγειων ή βρόχινων νερών. Στο τμήμα αυτό της καπνοδόχου πρέπει να υπάρχουν ειδικά ανοίγματα επιθεώρησης και καθαρισμού, που να κλείνουν στεγανά με χυτοσιδηρά καλύμματα.

2.4.2.7. Καπναγωγός είναι η διάταξη που συνδέει το λέβητα με την καπνοδόχο.

Ο καπναγωγός πρέπει να είναι θερμικά μονωμένος. Μπορεί να κατασκευαστεί από τούβλα κτιστός, απότσιμέντο ή από χαλυβδοελάσματα (πάχους τουλάχιστο 3 mm για καπναγωγό διατομής μεγαλύτερης των 50m². Εάν μεταξύ του λέβητα και της καπνοδόχου δεν παρεμβάλλεται καπνοσυσλλέκτης πρέπει:

α. Να ανέρχεται με κλίση 15% τουλάχιστο, εάν είναι μεταλλικός.

β. Να έχει διατομή κατά 20% μεγαλύτερης της διατομής της αντίστοιχης καπνοδόχου και να ανέρχεται με κλίση 1% τουλάχιστο, αν είναι κτιστός.

Σε περίπτωση χρήσης ελαφρού πετρελαίου (DIESEL) στις εγκαταστάσεις κεντρικής θέρμανσης, απαγορεύεται

η εγκατάσταση ειδικών συσκευών συγκράτησης αιθάλης (καπνοσυσλλέκτες).

2.4.2.8. Για λέβητες θερμικής ισχύος κάτω των 25 KW, όταν τοποθετούνται μέσα στις κατοικίες, εφαρμόζονται οι διατάξεις της ΤΟΤΕΕ 2421/86 μέρος 2ο. Για την περίπτωση χρήσης μεταλλικών σωλήνων (μπουριά) για την απαγωγή των καυσαερίων, η κατασκευαστική διαμόρφωση του τελικού τμήματος της καπνοδόχου που βρίσκεται έξω από το κτίριο πρέπει να είναι τέτοια, ώστε:

α. Να υπάρχει κατάλληλη υψομετρική διαφορά για να εξασφαλίζεται ο απαιτούμενος ελκυσμός (ελάχιστη απόσταση του σημείου εξόδου των καυσαερίων από το λέβητα 1.5 m).

β. Το εξωτερικό οριζόντιο τμήμα έχει το κατά το δυνατό ελάχιστο μήκος και σταματά από εξωτερικό τοίχο σε απόσταση μικρότερη από το τριπλάσιο της διαμέτρου του σωλήνα.

γ. Το τελικό σημείο εξόδου των καυσαερίων είναι προστατευμένο με ειδικό εξάρτημα. Σε περίπτωση που υπάρχουν ανοίγματα που βρίσκονται ψηλότερα από την απόληξη της καπνοδόχου και σε οριζόντια απόσταση μικρότερη των 6 m από αυτήν και η αρμόδια αρχή διαπιστώσει ενόχληση από την εκπομπή καυσαερίων, μπορεί να επιβάλλει την ανύψωση ή να διατάξει άλλα μέτρα για τον περιορισμό της ενόχλησης σε ανεκτά όρια.

2.4.3. Αποθήκευση καυσίμων.

2.4.3.1. Για την αποθήκευση υγρών ή στερεών καυσίμων και για συνολική εγκατεστημένη θερμική ισχύ πάνω από 150 KW, απαιτείται η κατασκευή ιδιαίτερου χώρου αποθήκευσης καυσίμων που πρέπει να χωρίζεται από το λεβητοστάσιο ή άλλο διπλανό χώρο με τοίχο από άκαυστα υλικά. Ειδικά για την περίπτωση αποθήκευσης πετρελαίου, ο τοίχος αυτός πρέπει να είναι στεγανός και ανθεκτικός στη φωτιά. Ο τοίχος αυτός αρκεί να είναι κατασκευασμένος είτε από οπλισμένο σκυρόδεμα είτε από δρομική πλινθοδομή εκατέρωθεν επιχρισμένη είτε από μπιατική πλινθοδομή χωρίς διαμπερείς οπές. Εναλλακτικά μπορεί ο τοίχος αυτός να είναι οποιασδήποτε άλλης κατασκευής, εφόσον αποδεδειγμένα έχει δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστο μιας ώρας. Ο χώρος αποθήκευσης πρέπει να επικοινωνεί με τους άλλους χώρους μέσω μεταλλικής πόρτας. Ο τεχνητός φωτισμός του χώρου επιτρέπεται μόνο με ηλεκτρικούς λαμπτήρες. Ο χώρος αποθήκευσης καυσίμων πρέπει να αερίζεται μέσω μόνιμου ανοίγματος προς το ύπαιθρο (κατευθείαν ή μέσω σήραγγας). Η καθαρή επιφάνεια του ανοίγματος πρέπει να είναι ίση τουλάχιστο με το (1/12) της επιφάνειας του χώρου της αποθήκης.

2.4.3.2. Σε περίπτωση αποθήκευσης μαζί στερεών και υγρών καυσίμων, πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια, ώστε το τυχόν διαρρέον πετρέλαιο να μην έρχεται σε επαφή με τα στερεά καύσιμα.

2.4.3.3. Απαγορεύεται η αποθήκευση καυσίμων σε διαδρόμους, εισόδους, κλιμακοστάσια και κάτω από αυτά, κατοικούμενους ορόφους, χώρους εργασίας και εργαστήρια, καθώς και όπου, κατά την κρίση των αρμόδιων αρχών, είναι ενδεχόμενο να δημιουργηθεί συγκέντρωση ατόμων σε περίπτωση έκρηξης πυρκαγιάς.

Γενικά, οπουδήποτε στο παρόν άρθρο αναφέρεται η έννοια του αερίου καυσίμου, νοείται αέριο με συνεχή παροχή από δίκτυο φωταερίου ή φυσικού αερίου πόλης.

ΑΡΘΡΟ 29

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ - ΑΕΡΙΣΜΟΥ

1. ΓΕΝΙΚΑ

1.1. Εγκατάσταση κλιματισμού ενός κτιρίου ή χώρου είναι το σύνολο των συσκευών, κατασκευών, μηχανισμών κ.λπ., που απαιτούνται για τη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών περιβάλλοντος (θερμοκρασία, υγρασία, ποιότητα και κίνηση αέρα). Τούτο επιτυγχάνεται με επεξεργασία και ανανέωση του αέρα του χώρου.

1.2. Η εγκατάσταση κλιματισμού υπολογίζεται και κατασκευάζεται με τρόπο, ώστε να εξασφαλίζει τις επιθυμητές συνθήκες άνεσης, ευεξίας και υγιεινής στους διάφορους χώρους του κτιρίου, την ασφάλεια των χρηστών και την αθόρυβη, οικονομική και αυτοματοποιημένη λειτουργία της εγκατάστασης.

1.3. Ο τρόπος κατασκευής της εγκατάστασης και η ποιότητα των χρησιμοποιούμενων υλικών καθορίζονται από την 2425/1986 ΤΟΤΕΕ κλιματισμού (Β' 177/1988) και τις λοιπές εγκεκριμένες τεχνικές οδηγίες.

1.4. Η ενσωμάτωση στοιχείων της εγκατάστασης κλιματισμού στον φέροντα οργανισμό απαγορεύεται. Επιτρέπονται μόνο τοπικές διελεύσεις των παραπάνω στοιχείων με έγγραφη άδεια του επιβλέποντα μηχανικού, επιπλέον δε και με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι δεν επηρεάζεται η στατική επάρκεια του κτιρίου. Ενσωμάτωση στοιχείων της εγκατάστασης κλιματισμού στα λοιπά οικοδομικά στοιχεία του κτιρίου επιτρέπεται, εφόσον:

α. Δεν δημιουργούνται κακοτεχνίες.

β. Εξασφαλίζεται η ελεύθερη συστολή - διαστολή σωληνώσεων.

γ. Εξασφαλίζονται έντεχνα τελειώματα σύμφωνα με τους παραδεκτούς κανόνες τεχνικής.

δ. Τα ενσωματούμενα υλικά δεν αλληλεπιδρούν με οποιοδήποτε τρόπο μεταξύ τους.

ε. Τα ενσωματούμενα υλικά πρέπει να είναι κατάλληλα για το σκοπό αυτό.

1.5. Εφόσον οι κλιματολογικές συνθήκες το απαιτούν, η εγκατάσταση κλιματισμού πρέπει να κατασκευάζεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής προστασία από τον παγετό σε όλα τα τμήματα της εγκατάστασης.

1.6. Η εγκατάσταση πρέπει να είναι υπολογισμένη και κατασκευασμένη κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μη δημιουργείται θόρυβος πάνω από τα ανεκτά όρια κατά τη λειτουργία της ούτε να διευκολύνεται η μετάδοση του θορύβου. Σε χώρους με ειδικές απαιτήσεις στάθμης θορύβου, πρέπει να λαμβάνονται ειδικά μέτρα. Επίσης μέτρα πρέπει να λαμβάνονται και σε χώρους με πηγές θορύβου, ώστε να μη δημιουργείται ενόχληση σε παράπλευρους χώρους ούτε να μπορεί να μεταφέρεται ο θόρυβος μέσα από τα στοιχεία της εγκατάστασης.

2. ΜΗΧΑΝΟΣΤΑΣΙΑ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ

2.1. Μηχανοστάσιο κλιματισμού είναι ο χώρος στον οποίο τοποθετούνται συσκευές επεξεργασίας, καθαρισμού, ανανέωσης ή και παροχής αέρα (πχ. ανεμιστήρες,

κλιματιστικές συσκευές) ή συσκευές επεξεργασίας και διανομής νερού, ψυκτικού υγρού ή ψυκτικού μέσου (ψύκτες, αντλίες, κυκλοφορητές, συμπυκνωτές, εναλλάκτες θερμότητας κ.λπ.).

2.2. Το μέγεθος του μηχανοστασίου προσδιορίζεται σε συνάρτηση με τον αριθμό και τις διαστάσεις των συσκευών και μηχανημάτων που θα εγκατασταθούν σε αυτό. Κατά τον προσδιορισμό του μεγέθους του μηχανοστασίου, πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια ώστε να υπάρχει και ο αναγκαίος ελεύθερος χώρος για τη λειτουργία και τη συντήρηση των μηχανημάτων και συσκευών, χωρίς απαίτηση ανακατασκευής τοίχων ή ανοιγμάτων. Η διάταξη των μηχανημάτων και συσκευών μέσα στο μηχανοστάσιο πρέπει να είναι τέτοια, ώστε για κάθε συσκευή να εξασφαλίζεται οριζόντια απόσταση από τους τοίχους του μηχανοστασίου ή από άλλες συσκευές 0.60 m.

2.3. Το ελεύθερο ύψος του μηχανοστασίου προσδιορίζεται από το είδος και το μέγεθος των διαφόρων συσκευών, μηχανημάτων και αεραγωγών. Όταν δεν υπάρχουν αεραγωγοί εντός του μηχανοστασίου, το ελεύθερο ύψος (μεταξύ δαπέδου και οροφής ή κάτω παρειάς τυχόν υπάρχουσας δοκού) πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο με το ύψος του υψηλότερου μηχανήματος συν 0.80 μ. Όταν υπάρχουν αεραγωγοί, τόσο τούτο είναι ίσο με την απόσταση της επάνω πλευράς του υψηλότερου αεραγωγού από το δάπεδο 0.50 μ. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπάρχει μηχανοστάσιο με ελεύθερο ύψος, όπως τούτο καθορίζεται παραπάνω, κάτω των 2.20 μ.

2.4. Για τον αερισμό, την ύδρευση, την αποχέτευση, τα ανοίγματα, τον τρόπο κατασκευής δαπέδων, ορόφων και τοίχων, ισχύουν όσα αναφέρονται στις παρ. 2.4.4.6 και 2.4.4.7 του άρθρου 28.

2.5. Ειδικά το δάπεδο του μηχανοστασίου πρέπει να υπολογίζεται στις στατικές και δυναμικές φορτίσεις που προκαλούν τα μηχανήματα κλιματισμού.

3. ΣΩΛΗΝΩΣΕΙΣ - ΑΕΡΑΓΩΓΟΙ

3.1. Για τις σωληνώσεις νερού, ψυκτικού υγρού ή ψυκτικού μέσου, καθώς και για τους αεραγωγούς, ισχύουν τα αναφερόμενα στις παρ. 2.5.1. και 2.5.2. του άρθρου 28.

3.2. Προκειμένου για αεραγωγούς υψηλής ταχύτητας και ψηλής πίεσης, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα καταστολής του θορύβου, εφόσον αυτός υπερβαίνει τα ανεκτά όρια, κατά τις διαδρομές τους μέσα από κατοικημένους χώρους.

4. ΘΟΡΥΒΟΣ - ΚΡΑΔΑΣΜΟΙ

Ειδική πρόνοια πρέπει να λαμβάνεται για την απόσβεση ήχων και κραδασμών που προέρχονται από τη λειτουργία των μηχανημάτων και συσκευών της εγκατάστασης κλιματισμού.

ΑΡΘΡΟ 30

ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ

1.1. Σε κάθε νέο κτίριο επιβάλλεται η εγκατάσταση ενός τουλάχιστον ανελκυστήρα προσώπων με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 26 του ΝΟΚ.

1.2. Στις προσθήκες καθ' ύψος ή κατ' επέκταση επιτρέπεται να εφαρμόζονται οι διατάξεις για τους ανελκυστήρες που ίσχυαν κατά την έκδοση της αρχικής άδειας με την επιφύλαξη των όρων της παρακάτω παρ. 3.

2. Υποχρεωτικά κάθε σημείο του ορόφου του κτιρίου δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από 60 μ. από τον ανελκυστήρα, μετρούμενο σε φυσική όδευση. Ο τύπος και το είδος του ανελκυστήρα που εγκαθίσταται σε ένα κτίριο πρέπει να είναι κατάλληλος γι' αυτό και να πληροί όλες τις απαιτήσεις - προδιαγραφές κατασκευής, για την άνετη και ασφαλή μεταφορά ατόμων.

3. Σε κτίρια στα οποία απαιτείται η κατασκευή ανελκυστήρα σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου πρέπει να συντάσσεται κυκλοφοριακή μελέτη του κτιρίου όταν ο πληθυσμός του κτιρίου είναι μεγαλύτερος από 200 άτομα. Στην κυκλοφοριακή μελέτη του κτιρίου θα προσδιορίζονται ο αριθμός των ανελκυστήρων, η χωρητικότητα και η ταχύτητά τους.

4. Η ασφαλή εγκατάσταση και λειτουργία ανελκυστήρων σε ένα κτίριο δίδεται από την υπό στοιχεία 39507/167/Φ.9.2/2016 (Β' 1047) κοινή υπουργική απόφαση σύμφωνα με την οποία ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2014/33/ΕΕ σχετικά με τους ανελκυστήρες και τα κατασκευαστικά στοιχεία για ανελκυστήρες, και τα εναρμονισμένα πρότυπα ΕΛΟΤ EN 81-20:2014 και ΕΛΟΤ EN 81-50:2014, όπως κάθε φορά ισχύουν, τα οποία μας δίνουν επικαιροποιημένα στοιχεία για τους ελεύθερους χώρους ασφαλείας άνω και κάτω απόληξης φρέατος ανελκυστήρα.

5. Κατά την κατασκευή και εγκατάσταση ανελκυστήρα σε κτίρια, λαμβάνονται τα κατά περίπτωση κατάλληλα μέτρα ηχομόνωσης, όπως προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις ώστε να μην υπάρχει μεταφορά θορύβου σε διπλανά διαμερίσματα ή χώρους. Επίσης, λαμβάνονται αντικραδασμικά μέτρα στο χώρο του κλιμακοστασίου, ώστε να μη μεταδίδονται στο κτίριο οι κραδασμοί. Επίσης, λαμβάνεται πρόνοια για την προστασία της εγκατάστασης από φωτιά (τοιχοί, κουφώματα με ψηλή αντίσταση στη φωτιά) και εξασφαλίζεται φράγμα για την αποτροπή διάδοσης φωτιάς ή καπνού μέσω της εγκατάστασης, όπως προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις "περί πυροπροστασίας".

6. Κάθε μηχανοστάσιο ανελκυστήρα που βρίσκεται σε οποιονδήποτε όροφο, εκτός από τον ανώτατο όροφο του κτιρίου, πρέπει να μην έχει οποιοδήποτε άνοιγμα προς άλλο χώρο του κτιρίου, εκτός από την πόρτα του, η οποία πρέπει να κατασκευάζεται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του κανονισμού περί πυροπροστασίας των κτιρίων.

ΑΡΘΡΟ 31

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Εσωτερικές ηλεκτρικές εγκαταστάσεις είναι το σύνολο των εγκατεστημένων στοιχείων (σωλήνες, υλικά, ειδικά τεμάχια, εξαρτήματα, συσκευές κ.λπ.), που λειτουργικά συμβάλλουν στη χρησιμοποίηση της ηλεκτρικής ενέργειας μέσα στα κτίρια ή οικόπεδα, για φωτισμό, θέρμανση, κίνηση, σήμανση και λοιπές εφαρμογές. Στις εγκαταστάσεις αυτές περιλαμβάνονται οι αγωγοί σύνδεσης (μόνιμοι και προσωρινοί) των ακινήτων με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, σταθμοί μετασχηματιστών, τηλεφωνικές εγκαταστάσεις. Οι εσωτερικές ηλεκτρικές εγκαταστάσεις σχεδιάζονται και κατασκευάζονται με

τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια, η άνεση των ατόμων που τις χρησιμοποιούν και η ασφάλεια του κτιρίου, καθώς επίσης η ορθή και απρόσκοπτη λειτουργία τους. Πρέπει να καλύπτουν με επάρκεια και κατάλληλα τις διάφορες χρήσεις, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί για το κτίριο ή το οικόπεδο. Τα χρησιμοποιούμενα υλικά και συσκευές πρέπει να είναι κατάλληλα και να προσαρμόζονται στο είδος της χρήσης που προορίζονται και να είναι εφοδιασμένα με σχετική έγκριση κυκλοφορίας από την αρμόδια υπηρεσία. Ο τρόπος κατασκευής των εγκαταστάσεων αυτών, η ποιότητα των χρησιμοποιούμενων υλικών και οι ελάχιστες απαιτήσεις για κάθε μία από τις εγκαταστάσεις αυτές καθορίζονται στους αντίστοιχους ισχύοντες κανονισμούς και στις αναφερόμενες σε κάθε είδος εγκατάστασης παρακάτω.

1. ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΙΣΧΥΡΩΝ ΡΕΥΜΑΤΩΝ

1.1. Σε κάθε κτίριο ή τμήμα κτιρίου, που προορίζεται για κατοικία, εργασία ή παραμονή ατόμων, πρέπει να κατασκευάζεται ηλεκτρική εγκατάσταση, που να εξασφαλίζει τη δυνατότητα τεχνητού φωτισμού και δυνατότητα λήψης ηλεκτρικής ενέργειας, ανεξάρτητα αν η ηλεκτρική αυτή εγκατάσταση συνδεθεί με δημόσιο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή άλλη πηγή παροχής ηλεκτρικής ενέργειας.

1.2. Οι εγκαταστάσεις αυτές πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με τις υπουργικές αποφάσεις 101195/2021 (Β' 4654) "Γενικές και ειδικές απαιτήσεις για τις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις" και 130414/2019 (Εγκατάσταση διατάξεων διαφορικού ρεύματος", όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

1.3. Ηλεκτροδότηση της ηλεκτρικής εγκατάστασης κτιρίων από το δημόσιο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 4483/1965 (Α' 118) ή τις ισχύουσες τροποποιήσεις του. Προκειμένου για την ηλεκτροδότηση από ίδιες πηγές ηλεκτρικής ενέργειας θα τηρούνται και τα προβλεπόμενα από τον ν.1559/1985 (Α' 135).

1.4. Σε κάθε κτίριο ή τμήμα κτιρίου πρέπει να προβλέπεται χώρος αποκλειστικά για την τοποθέτηση όλων των μετρητών ηλεκτρικής ενέργειας (κατοικιών, καταστημάτων κ.λπ.). Απαγορεύεται η μεταβολή από τον κατασκευαστή ή τους χρήστες του κτιρίου των χαρακτηριστικών του χώρου των μετρητών και κάθε κατασκευής που αφορά την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, όπως θα έχουν διαμορφωθεί με τις υποδείξεις της ΔΕΗ. Ο χώρος αυτό και οι εγκαταστάσεις που βρίσκονται μέσα σ' αυτόν κατασκευάζονται σύμφωνα με την οδηγία της ΔΕΗ "ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΡΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ οδηγίες προς τους κατασκευαστές κτιρίων και τους ηλεκτρολόγους εγκαταστάτες". Για την έκδοση της άδειας οικοδομής, όταν ο όγκος της υπερβαίνει τον προβλεπόμενο από τους ν. 4483/1965 και 1277/1982 (Α' 103) ή τις ισχύουσες τροποποιήσεις, απαιτείται η γνώμη της ΔΕΗ για την άγκυρα εγκατάστασης ηλεκτρικού υποσταθμού.

1.5. Για την σύνδεση του μετρητή με το δημόσιο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, προβλέπονται και κατασκευάζονται όσα απαιτούνται από τον ισχύοντα κανονισμό της ΔΕΗ.

1.6. Σε κάθε νέο ή υφιστάμενο κτίριο ή τμήμα κτιρίου που προορίζεται για κατοικία ή εργασία ή παραμονή

ατόμων (εξαιρουμένων των βιομηχανικών χώρων ή ειδικών χώρων όπου η παρουσία ατόμων περιορίζεται σε εξειδικευμένα άτομα χειριζόμενα ειδικές εγκαταστάσεις), απαγορεύεται η επί μονωτήρων στήριξη γραμμών των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων. Οι επιτρεπόμενες, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, γραμμές των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων πρέπει να κατασκευάζονται ορατές ή χωνευτές στο επίχρισμα ή χωνευτές στο σκυρόδεμα στερεοόμενες επί του ξυλοτύπου. Οι ορατές γραμμές που βρίσκονται σε ύψος κάτω των 2.40 m στους διάφορους χώρους πρέπει να παρουσιάζουν επαρκή μηχανική αντοχή ή να προστατεύονται κατάλληλα. Χωνευτές γραμμές κατασκευάζονται γενικά εντός σωλήνων, εκτός των περιπτώσεων όπου χρησιμοποιούνται συγκεκριμένου τύπου καλώδια σε ύψος άνω των 2.40 m από το δάπεδο. Απαγορεύεται η λάξευση του φέροντα οργανισμού ή οποιαδήποτε μείωση της διατομής του για τη χωνευτή τοποθέτηση ή στήριξη γραμμών ή συσκευών από τον υπεύθυνο εγκαταστάτη, χωρίς άδεια του επιβλέποντα μηχανικού. Χωνευτές γραμμές τοποθετούνται κυρίως στο επίχρισμα και σε βάθος τουλάχιστον 5 mm από την τελική επιφάνεια. Γραμμές μέσα στο σκυρόδεμα (ξυλότυπο) επιτρέπονται μόνο μέσα σε χαλυβδοσωλήνες επαρκούς αντοχής ή σε συγκεκριμένους για τέτοια χρήση πλαστικούς σωλήνες, απαγορευμένης της κοπής ή παραμόρφωσης του σιδηρού οπλισμού του σκυροδέματος κατά την τοποθέτηση των σωλήνων. Οι ηλεκτρικοί πίνακες διανομής πρέπει να τοποθετούνται σε εύκολα προσπελάσιμη θέση μέσα στο κτίριο. Ηλεκτρικοί πίνακες χωνευτοί απαιτούν τοίχους πάχους 15 cm ή μεγαλύτερου. Ο αγωγός γείωσης πρέπει να καταλήγει σε όλα τα σημεία ρευματοληψίας (φωτισμού ή ρευματοδοτών ή συσκευών), έστω και αν τα αρχικά συνδεδεμένα φωτιστικά σώματα δεν έχουν μεταλλικά μέρη ή τα δάπεδα των χώρων που είναι εγκατεστημένα είναι μονωτικά. Όλοι οι ρευματοδότες πρέπει να έχουν υποχρεωτικά επαφή γείωσης, σε οποιοδήποτε χώρο και αν είναι εγκατεστημένοι.

2. ΥΠΟΣΤΑΘΜΟΙ

Λόγω του κοινωφελούς χαρακτήρα της εγκατάστασης των υποσταθμών, προωθείται η κατασκευή τους σε κοινόχρηστους χώρους της πόλης. Στις περιπτώσεις που αυτό δεν είναι δυνατό και προκρίνεται η κατασκευή τους εντός των γηπέδων ισχύουν τα παρακάτω:

2.1. Σε κάθε κτίριο ή χώρο ειδικής χρήσης, όγκου μεγαλύτερου των 2.500m³, χωρίς προσμέτρηση σε αυτόν των υπόγειων χώρων και τυχόν ελεύθερων χώρων επί υποστυλωμάτων (pilotis), που πρόκειται να συνδεθεί με το δίκτυο μέσης τάσης (ΜΤ) της ΔΕΗ πρέπει να προβλέπονται οι αναγκαίοι χώροι για το σκοπό αυτό. Ο χώρος μέσα στον οποίο προορίζεται να εγκατασταθούν τα μηχανήματα της ΔΕΗ (κυψέλη εισόδου, εξόδου καλωδίου, κυψέλη προστασίας και κυψέλη μέτρησης) πρέπει να είναι κατασκευασμένο σύμφωνα με τις τεχνικές οδηγίες της ΔΕΗ. Οι ιδιωτικοί χώροι που προορίζονται για την εγκατάσταση μηχανημάτων (πινάκων διανομής μετασχηματιστών κ.λπ.) πρέπει να παρέχουν ευχερή προσπέλαση για ανθρώπους σε περίπτωση ανάγκης και δυνατότητα προσκόμισης μηχανημάτων. Για την εγκατάσταση του υποσταθμού υποβιβασμού τάσης, πρέπει να

προβλεφθούν οι κατάλληλοι χώροι για την εγκατάσταση:

- διακοπών μέσης τάσης (ΜΤ)
- μετασχηματιστών (Μ/Σ)
- διανομής χαμηλής τάσης (ΧΤ)

Από αυτούς, ο χώρος διακοπών ΜΤ και μετασχηματιστών Μ/Σ πρέπει να είναι κλειστοί και κατασκευασμένοι από άκαυστα υλικά με μεταλλικές πόρτες από χαλυβδόελασμα πάχους 1 mm κατ' ελάχιστο με ανοίγματα αερισμού (περσίδες). Το ελάχιστο ύψος του χώρου (κάτω από δοκού κ.λπ.) πρέπει να είναι 3.00 m.

2.2. Η διάταξη των συσκευών μέσα στους παραπάνω χώρους πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να εξασφαλίζεται η ευχερής συντήρηση και λειτουργία τους. Ειδικά για τον πίνακα Μ.Τ., η απόσταση από τον αντικείμενο τοίχο πρέπει να είναι 1.20m κατ' ελάχιστο.

2.3. Η διάταξη των Μ/Σ πρέπει να είναι τέτοια, ώστε για οποιονδήποτε Μ/Σ η οριζόντια απόσταση μεταξύ του κελύφους της ΧΤ του αντικείμενου τοίχου ή διαχωριστικού πλέγματος να είναι τουλάχιστον 1.20 m. Η αντίστοιχη απόσταση μεταξύ του κελύφους του Μ/Σ και του αντικείμενου τοίχου από την πλευρά της ΜΤ πρέπει να είναι 0.40 m. Οι άλλες δύο πλευρές εκατέρωθεν του Μ/Σ πρέπει να απέχουν από το αντικείμενο τοίχο 0.80 m κατ' ελάχιστο η κάθε μία. Η ελάχιστη κατακόρυφη απόσταση του ψηλότερου σημείου του Μ/Σ και του χαμηλότερου σημείου της οροφής να είναι 0.40 m.

2.4. Ο υποσταθμός μετασχηματισμού τάσης θεωρείται διαμέρισμα ηλεκτρικής υπηρεσίας, υπό την έννοια του ΚΕΗΕ (ορισμός υπ' αρ.38) και η πρόσβαση στους χώρους του επιτρέπεται μόνο στο αρμόδιο προσωπικό. Οι χώροι του υποσταθμού σημαίνονται υποχρεωτικά με επιγραφές απαγόρευσης εισόδου, αναγγελίας κινδύνου και αναγγελίας ψηλής τάσης.

2.5. Ο χώρος του ή των Μ/Σ πρέπει να εξασφαλίζει επαρκή αερισμό (φυσικό ή τεχνητό) για την απαγωγή της θερμότητας των αυτόψυκτων μετασχηματιστών ισχύος. Συνιστάται η κατασκευαστική διαμόρφωση του χώρου, ώστε η ψύξη να επιτυγχάνεται με φυσικό εξαερισμό. Απαγορεύεται η μεταβολή των οιασδήποτε ανοιγμάτων αερισμού από τον κατασκευαστή ή τους χρήστες του κτιρίου καθώς και η παρεμπόδιση του αερισμού με έμφραξη ή κάλυψη των ανοιγμάτων αυτών με οποιαδήποτε αντικείμενα. Ο χώρος του Μ/Σ πρέπει να διαθέτει είτε λεκάνη επαρκούς χωρητικότητας για τη περισυλλογή του λαδιού σε περίπτωση διαρροής, χωρίς όμως να αφήνει στο λάδι ελεύθερη επιφάνεια προς την αποφυγή πυρκαγιάς (πχ. με τοποθέτηση στη λεκάνη στρώματος σκύρων κατάλληλου πάχους) είτε κατάλληλη διάταξη απαγωγής του λαδιού από το χώρο. Ακόμα να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για την πυρόσβεση βάσει των ισχυόντων κανονισμών.

2.6. Οι χώροι μέσης τάσης (διακοπών και μετασχηματιστών) απαγορεύεται να έχουν οποιοδήποτε άνοιγμα προς κλιμακοστάσιο (άνοιγμα κουφώματος, αεραγωγό, γρίλιες κ.λπ.). Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται πόρτα, που είναι αναγκαία για την πρόσβαση προς αυτό, εφ' όσον έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

α. Είναι στο σύνολό της σιδερένια και όπου έχει λαμαρίνα το πάχος της είναι 1.5 mm.

β. Δεν έχει γρίλιες ή οποιοδήποτε άλλο άνοιγμα.
γ. Εφάπτεται σε πατούρες της κάσας σε πλάτος τουλάχιστο 25mm

δ. Έχει μηχανισμό επαναφοράς στην κλειστή θέση.

Εναλλακτικά, η πόρτα αυτή αρκεί να έχει δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστο μισής ώρας, όπως προκύπτει από πιστοποιητικό αναγνωρισμένου εργαστηρίου.

2.7. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η κατασκευή υπαίθριου υποσταθμού ή η τοποθέτηση προκατασκευασμένου υποσταθμού επί του γηπέδου ύστερα από άδεια του αρμόδιου πολεοδομικού γραφείου και εφόσον ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να μην προκαλείται ενόχληση στους γείτονες.

2.8. Οι αναφερόμενες ελάχιστες αποστάσεις των συσκευών του υποσταθμού από τα οικοδομικά στοιχεία δεν ισχύουν προκειμένου περί εγκεκριμένων τυποποιημένων υποσταθμών πάσης φύσεως.

2.9. Σε περίπτωση που ένα κτίριο διαθέτει ίδια πηγή ηλεκτροπαραγωγής, για την τροφοδότηση ζωτικών φορτίων σε περίπτωση διακοπής της τροφοδότησης από το δίκτυο (ΔΕΗ), πρέπει να προβλέπονται αντίστοιχοι χώροι. Οι χώροι αυτοί, που κατατάσσονται επίσης σε χώρους ηλεκτρικής υπηρεσίας, πρέπει να είναι κλειστοί, κατασκευασμένοι από άκαυστα υλικά και με επαρκή αερισμό φυσικό ή τεχνητό και σημαίνονται κατάλληλα.

2.10. Ειδικότερα, χώροι που προορίζονται για τοποθέτηση συσσωρευτών πρέπει να έχουν επαρκή εξαερισμό και εφόσον το απαιτούν οι κανονισμοί αντιεκρηκτική ηλεκτρική εγκατάσταση.

2.11. Τα δάπεδα των χώρων ηλεκτρικής υπηρεσίας πλην χώρων μετασηματιστών και ηλεκτροπαραγωγών ζευγών, πρέπει να υπολογίζονται για φορτίο 500 kρ/m². Τα δάπεδα των χώρων Μ/Σ πρέπει να ελέγχονται επιπλέον και βάσει των πραγματικών συνθηκών φόρτισης με το συγκεκριμένο μηχάνημα (βάρος, τρόπος στήριξης, ταλαντώσεις κ.λπ.). Το ίδιο ισχύει και για τους χώρους από τους οποίους προβλέπεται διέλευση των πιο πάνω μηχανημάτων.

2.12. Οι περιμετρικοί τοίχοι των χώρων των υποσταθμών πρέπει να είναι μαπατικοί ή σε περίπτωση στοιχείων οπλισμένου σκυροδέματος να έχουν πάχος τουλάχιστο 15 cm.

2.13. Μέσα στο χώρο του υποσταθμού, στο πάχος των περιμετρικών τοίχων, κάτω από το δάπεδο και στην πλάκα επικάλυψης του Υ/Σ δεν πρέπει να περνά εγκατάσταση ξένη προς τον προορισμό του Υ/Σ (πχ σωληνώσεις παροχών, αποχετεύσεων, σωλήνες θέρμανσης κ.λπ.).

2.14. Οι υποσταθμοί διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που υποχρεωτικά εγκαθίστανται εντός του ακινήτου και κατασκευάζονται από τη ΔΕΗ, μπορεί να κατασκευάζονται κάτω από την επιφάνεια των προκηπίων, στους υπόγειους χώρους των κτιρίων και στις επεκτάσεις αυτών, επί των ακαλύπτων χώρων και μέσα στις ελάχιστες αποστάσεις Δ ή δ του υποχρεωτικού ακαλύπτου, εντός των ισογείων χώρων των νέων κτισμάτων, εφόσον δεν μπορούν να βρεθούν άλλοι κατάλληλοι.

Οι παραπάνω υποσταθμοί διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ, δεν προσμετρώνται στον συντελεστή δόμησης ούτε στον υπολογισμό επιτρεπόμενης κάλυψης του οικοπέδου.

Οι παραπάνω διατάξεις εφαρμόζονται και σε περιοχές εκτός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου καθώς και σε υφιστάμενους οικισμούς χωρίς εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο.

3. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ - ΑΣΘΕΝΩΝ ΡΕΥΜΑΤΩΝ

Οι εγκαταστάσεις ασθενών ρευμάτων των κτιρίων περιλαμβάνουν:

- Τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις
- Τηλεφωνικές εγκαταστάσεις
- Τηλετυπικές εγκαταστάσεις
- Ασύρματη επικοινωνία - αναζήτηση προσώπων
- Εγκαταστάσεις ενδοσυνεννόησης
- Ηλεκτροακουστικές εγκαταστάσεις
- Μεγαφωνικές εγκαταστάσεις
- Μεταφραστικές εγκαταστάσεις
- Εγκαταστάσεις σηματοδότησης και ελέγχου
- Εγκαταστάσεις πυρανίχνευσης
- Εγκαταστάσεις ασφάλειας
- Ελέγχου εισόδου
- Διαρρήξεων
- Νυχτοφύλακα
- Εγκαταστάσεις κεντρικού ρολογιού
- Εγκαταστάσεις οπτικοακουστικής επικοινωνίας
- Εγκατάσταση κεραιάς λήψης ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σημάτων και εγκατάσταση διανομής ραδιο-τηλεοπτικών σημάτων.

Οι εγκαταστάσεις πραγματοποιούνται σύμφωνα με την υπ' αρ. οικ. 41020/819/2012 (Β' 2776) κοινή υπουργική απόφαση με θέμα "Καθορισμός των τεχνικών προδιαγραφών για τα εσωτερικά δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών", τον ν. 4463/2017 (Α' 42) με θέμα "Μέτρα μείωσης του κόστους εγκατάστασης υψίρρυθμων ηλεκτρονικών επικοινωνιών - Εναρμόνιση της νομοθεσίας στην Οδηγία 2014/61/ΕΕ και άλλες διατάξεις", όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

3.1. Εγκατάσταση κεντρικού συγκροτήματος κεραιών λήψης ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σημάτων και σημάτων ευρυεκπομπής (γήινης και δορυφορικής) και εγκατάσταση διανομής των σημάτων αυτών.

3.1.1. Σε κάθε κτίριο επιτρέπεται μόνο ένα κεντρικό συγκρότημα κεραιών λήψης ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σημάτων και σημάτων ευρυεκπομπής (γήινης και δορυφορικής).

Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η διασπορά των παραπάνω κεραιών (γήινων ή δορυφορικών), εφόσον το επιβάλλουν τεχνικοί λόγοι, ύστερα από έγκριση της Επιτροπής Ενάσκησης Αρχιτεκτονικού Ελέγχου μετά από τεκμηριωμένη έκθεση.

3.1.2. Η εγκατάσταση λήψης, ενίσχυσης και διανομής ραδιοτηλεοπτικών σημάτων νέου ή υφιστάμενου κτιρίου με περισσότερες της μιας ιδιοκτησίας είναι κοινόχρηστη - έστω και αν δεν υπάρχει σύστημα οριζόντιας ιδιοκτησίας του ακινήτου.

3.1.3. Η κεντρική κεραιά λήψης ραδιοτηλεοπτικών σημάτων κτιρίων κατασκευάζεται βάσει του τεχνικού κανονισμού εγκατάστασης και λειτουργίας κεντρικής κεραιάς τηλεόρασης και ραδιοφωνίας, όπως εκάστοτε ισχύει.

3.1.4. Σε περίπτωση ύπαρξης γειτονικών ανισοϋψών κτιρίων, όπου το ψηλότερο κτίριο σκιάζει και εμποδίζει τη λήψη σημάτων ενός ή περισσότερων σταθμών εκπομπής από το χαμηλότερο κτίριο, μπορεί ο ιδιοκτήτης ή οι ιδιοκτήτες του ψηλού κτιρίου να επιτρέψουν την εγκατάσταση κεραίας του χαμηλότερου κτιρίου σε κατάλληλο σημείο του ψηλού κτιρίου, με έξοδα των ιδιοκτητών του χαμηλότερου κτιρίου.

3.1.5. Οι αγωγοί γραμμών ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να απέχουν οριζόντια ή κατακόρυφα από κεραίες δεκτών ραδιοφωνίας και τηλεόρασης σύμφωνα με τις ελάχιστες αποστάσεις που προβλέπονται στην ΚΥΑ "Καθορισμός των Τεχνικών Προδιαγραφών για τα Εσωτερικά Δίκτυα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών", όπως ισχύει.

3.1.6. Με ειδικούς κανονισμούς μπορεί να επιβάλλεται σε παραδοσιακούς οικισμούς ή τμήματά τους και σε διατηρητέα κτίρια η τοποθέτηση κεντρικού συγκροτήματος κεραίων λήψης ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σημάτων και σημάτων ευρυεκπομπής (γήινης και δορυφορικής).

Με τους ίδιους κανονισμούς εγκρίνεται η κατασκευή κοινόχρηστης κεραίας σε κατάλληλη θέση (που να μην επηρεάζει το κτίριο ή τον οικισμό) και δικτύου διανομής, ώστε το κτίριο ή τα κτίρια να τροφοδοτηθούν με ραδιοτηλεοπτικά σήματα από καλωδιακό εξωτερικό δίκτυο.

ΑΡΘΡΟ 32 ΑΛΕΞΙΚΕΡΑΥΝΑ

1. Σε κτίριο ή δομικό έργο ή μεμονωμένο στοιχείο του, που βρίσκεται σε έξαρση σε σχέση με τον περιβάλλοντα χώρο, επιβάλλεται η εγκατάσταση αλεξικέραυνου.

2. Η εγκατάσταση αλεξικέραυνου γίνεται σύμφωνα με τον κανονισμό εγκατάστασης αλεξικέραυνου και τις ισχύουσες διατάξεις που αφορούν τα επιμέρους στοιχεία της εγκατάστασης. Μέχρι την έκδοση του εν λόγω κανονισμού, η εγκατάσταση σχεδιάζεται και κατασκευάζεται σύμφωνα με τους κανόνες τέχνης και τεχνικής.

3. Η εγκατάσταση αλεξικέραυνου περιλαμβάνει και ειδική ξεχωριστή γείωση, η οποία όμως συνδέεται υποχρεωτικά με τις υπόλοιπες γειώσεις του κτιρίου.

4. Αγωγοί καθόδου της εγκατάστασης αλεξικέραυνου επιτρέπεται να τοποθετούνται χωνευτοί στα οικοδομικά υλικά, εφόσον εξασφαλιστεί η προστασία τους από ηλεκτρολύσεις και διάβρωση.

ΑΡΘΡΟ 33 ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΑ

1. Σε κάθε κτίριο επιβάλλεται η εγκατάσταση γραμματοκιβωτίων.

2. Ο αριθμός των γραμματοκιβωτίων είναι τουλάχιστο ίσος προς τον αριθμό των κατοικιών και λοιπών τμημάτων του κτιρίου που έχουν αυτοτελή χρήση.

3. Όλα τα γραμματοκιβώτια του κτιρίου διατάσσονται το ένα πλησίον του άλλου ώστε να αποτελούν μια ενότητα. Τοποθετούνται σε τέτοια θέση ώστε να είναι προσιτά από το εξωτερικό του κτιρίου χωρίς να χρειάζεται να ανοίγει πόρτα που υπόκειται σε κλειδώμα. Το 10% των γραμματοκιβωτίων και όχι λιγότερο από 1, πρέπει να είναι προσιτό σε άτομα με ειδικές ανάγκες, χρήστες αμα-

ξιδίων. Η θέση τους πρέπει να είναι εμφανής και κοντά στην πόρτα της κυρίας εισόδου του κτιρίου. Επιτρέπεται η τοποθέτηση τους πάνω στο φύλλο της πόρτας εισόδου. Επιτρέπεται η τοποθέτησή τους στο προκήπιο. Απαγορεύεται να εξέχουν από τη ρυμοτομική γραμμή.

4. Κάθε γραμματοκιβώτιο έχει ιδιαίτερη κλειδαριά.

5. Τα ελάχιστα απαιτούμενα γεωμετρικά μεγέθη των γραμματοκιβωτίων που απαιτούνται καθορίζονται από τα αντίστοιχα πρότυπα του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) ή τα αντίστοιχα πρότυπα κρατών μελών της ευρωπαϊκής κοινότητας.

ΑΡΘΡΟ 34 ΚΙΒΩΤΙΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Κάθε κτίριο πρέπει να διαθέτει κατάλληλο χώρο για τη συλλογή και αποθήκευση των αστικών αποβλήτων του κτιρίου μέχρι την αποκομιδή τους από τα συνεργεία καθαριότητας. Σε περίπτωση ύπαρξης προκηπίου ή τοποθέτησης της πρόσοψης του κτιρίου εσωτερα της οικοδομικής γραμμής, ο χώρος αυτός μπορεί να γίνει στο προκήπιο ή τον παρόδιο ακάλυπτο χώρο. Οι προδιαγραφές καταλληλότητας των χώρων καθώς και των περιεκτών των αστικών αποβλήτων σε νέα κτίρια και κάθε άλλη λεπτομέρεια ρυθμίζεται με την υπουργική απόφαση της παρ. 11 του άρθρου 72 του ν. 4819/2021 (Α' 129).

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ - ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ - ΙΣΧΥΣ

ΑΡΘΡΟ 35 ΠΡΟΤΥΠΑ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ

Στις περιπτώσεις εφαρμογής των κτιριοδομικών απαιτήσεων του παρόντος κανονισμού και όπου αναφέρονται πρότυπα ΕΛΟΤ ή άλλες εθνικές τεχνικές προδιαγραφές μπορούν εξ' ίσου να χρησιμοποιούνται πρότυπα ή τεχνικές προδιαγραφές που εκδίδονται από τις Ευρωπαϊκές Επιτροπές Τυποποίησης (CEN/CENELEC) ή ελλείψει τούτων από τους Διεθνείς Οργανισμούς Τυποποίησης (ISO - ICI) εφόσον έχουν υιοθετηθεί στην Ελλάδα από αρμόδιους φορείς. Όπου απαιτούνται πιστοποιητικά για την καταλληλότητα της χρήσης δομικών υλικών ή στοιχείων στα δομικά έργα κατ' εφαρμογή των παραπάνω προτύπων ή τεχνικών προδιαγραφών εκτός από αυτά που χορηγούνται από εργαστήρια αρμοδίου κρατικού φορέα ή άλλων εργαστηρίων αναγνωρισμένων από το Κράτος, ισοδύναμη ισχύ έχουν και τα πιστοποιητικά που χορηγούνται από αναγνωρισμένα εργαστήρια των κρατών μελών της ευρωπαϊκής κοινότητας.

ΑΡΘΡΟ 36 ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ

Οι ισχύοντες ειδικοί κανονισμοί κατισχύουν των γενικών διατάξεων του παρόντος κανονισμού.

ΑΡΘΡΟ 37 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Εφαρμόζονται οι προϊσχύουσες διατάξεις του κανονισμού, εκτός αν ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης, εάν πριν από τη θέσπισή τους:

α) είχε εκδοθεί και εξακολουθεί να ισχύει νόμιμη άδεια οικοδομής.

Σε αυτήν την περίπτωση, οικοδομικές άδειες σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αναθεωρούνται μέσα στο χρόνο ισχύος τους είτε σύμφωνα με το σύνολο των διατάξεων του παρόντος είτε σύμφωνα με το σύνολο των διατάξεων, που ίσχυαν κατά το χρόνο έκδοσής τους.

β) είχε υποβληθεί στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία αίτηση για την έκδοση ή την αναθεώρηση άδειας οικοδομής με όλα τα στοιχεία και δικαιολογητικά, που απαιτούνται από τις οικείες διατάξεις,

γ) είχε εγκριθεί από τον αρμόδιο φορέα μέσα στην τελευταία τριετία και ισχύει μελέτη ειδικού κτιρίου σχετική με τη λειτουργικότητά του με ή χωρίς παρεκκλίσεις με βάση τις προϊσχύουσες διατάξεις,

δ) είχε υποβληθεί στην αρμόδια κατά περίπτωση υπηρεσία μέσα στο τελευταίο έτος αίτηση με πλήρη αρχιτεκτονική μελέτη η οποία προβλέπεται από σχετικές διατάξεις για τη χορήγηση προέγκρισης οικοδομικής άδειας,

ε) είχε προκηρυχθεί αρχιτεκτονικός διαγωνισμός σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις ή ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 11 του ν. 716/1977 (Α' 295).

ΑΡΘΡΟ 38

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:
α. Η υπ' αρ. 3046/304/30-01-1989 απόφαση Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Κτιριοδομικός Κανονισμός» (Δ' 59), όπως συμπληρώθηκε.

β. Η υπ' αρ. 49977/3068/27-06-1989 απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων

«Τροποποίηση της υπ' αρ. 3046/304/30.1.1989 απόφασης «Κτιριοδομικός Κανονισμός» (Β' 96/1989)» (Β' 535).

γ. Η υπό στοιχεία οικ. 52701/31-03-1997 απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Τροποποίηση του άρθρου 25 της 3046/304/3.2.1989 (Δ' 59) απόφασης περί Κτιριοδομικού Κανονισμού» (Δ' 380).

δ. Η υπό στοιχεία οικ. 59283/02-07-2002 απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Συμπλήρωση της παραγράφου 3 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 3046/304/30.1.1989 απόφασης Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. "Κτιριοδομικός Κανονισμός"» (Δ' 558).

ε. Η υπό στοιχεία οικ. 12472/21-03-2005 απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Συμπλήρωση της παρ. 3 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 3043/304/89 «Κτιριοδομικός Κανονισμός» (Δ' 59/1989)» (Δ' 366).

στ. Η υπ' αρ. 49731/15-11-2010 απόφαση Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Τροποποίηση του άρθρου 25 της υπ' αρ. 3046/304/1989 απόφασης Αναπληρωτή Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ (Δ' 59) "Περί Κτιριοδομικού Κανονισμού"» (ΑΑΠ 498).

ΑΡΘΡΟ 39

ΙΣΧΥΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 16 Ιουνίου 2023

Ο Υπουργός

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΑΠΡΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

